Sfântul apostol Filip

(s.v. 14 noiembrie / s.n. 27 noiembrie)

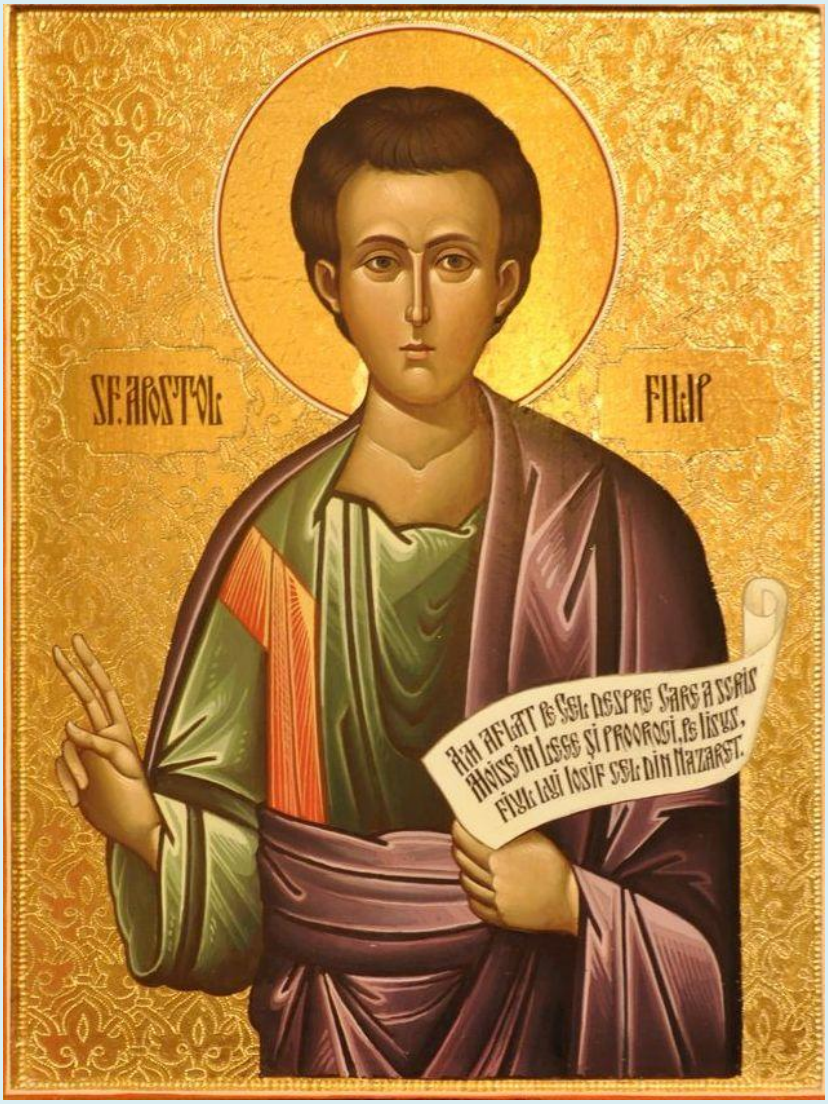

Materiale despre Sfântul apostol Filip:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ap-Filip-(14-nov)

https://archive.org/details/@steaemy?query=apostol+Filip+noiembrie

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=apostol+Filip+

****

Originar din Betsaida Galileii, Sfântul apostol Filip este cel de-al treilea apostol chemat la misiune de către Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Sfântul Filip, întâl-

nindu-l pe Natanael, i-a zis: "Am găsit pe Cel despre care a scris Moise în Lege şi prooroci, pe Iisus, fiul lui Iosif cel din Nazaret“ (Ioan 1-45). După Înălţarea Domnului la cer, Sfântul Filip a propovăduit credinţa creştină în Asia. Sfânta Mariamna, sora Sfântului apostol Filip, l-a însoţit şi sprijinit pe acesta în lucrarea sa misionară. Documente descoperite recent atestă faptul că Sfântul apostol Filip l-a însoţit pe Sfântul apostol Andrei în Schitya, Dobrogea de astăzi, pentru a face cunoscut cuvântul lui Dumnezeu. În acest sens, prof. univ. dr. Emilian Popescu afirmă: „În cercetările mai noi s-a ajuns la concluzia că Sfântul apostol Filip poate fi aşezat lângă Sfântul apostol Andrei ca misionari pe pământ românesc şi, de aceea, pentru noi românii ziua aceasta este tot aşa de importantă ca şi aceea dedicată Sfântului apostol Andrei.” A adormit în cetatea Hierapolis, din centrul Asiei mici, unde a fost răstignit cu capul în jos.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4

În această lună (noiembrie), ziua a patrusprezecea - Sfântul şi întru-tot lăudatul apostol Filip (Minei) 7

Canon de rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria la sărbătoarea Sfântului apostol Filip 29

Canon de rugăciune către Sfântul apostol Filip 36

Acatistul Sfântului apostol Filip (din cei doisprezece) 46

Imnografie 58

Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Filip 59

Sinaxar - Pomenirea Sfântului slăvitului şi întru tot lăudatului apostol Filip, unul din ceata dintâi, a celor doisprezece 71

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul apostol Filip, unul dintre cei 12 apostoli; Sfântul ierarh Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului 73

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul apostol Filip, unul dintre cei 12 apostoli; Sfântul Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului 75

Proloagele din 14 noiembrie 79

Sfântul Nicolae Velimirovici – Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului apostol Filip 83

Sfânta cuvioasă Mariamna - 17 februarie 85

Viaţa Sfintei cuvioase Mariamna 85

Sinaxar - Sfânta Mariamna - 17 februarie 86

Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei Miriam - 17 februarie 88

Orthodoxwiki – Mariamna 88

Prof. Emilian Popescu - Sfântul apostol Filip misionar pe pământul românesc ..91
Pr. prof. dr. Ion Vicovan - Sfântul Filip, apostol al Mântuitorului și al neamului românesc 105
Ora de religie - Sfântul apostol Filip (14 noiembrie) 109
Anda Elena Pintilie - Ce sfinte moaște veghează alături de Sfânta Parascheva 111
Mormântul Sfântului apostol Filip, descoperit în Turcia 114
Oraşul Hierapolis şi ruinele Bisericii martiriului Sfântului apostol Filip - Turcia - galerie foto 116
Mormântul cu moaștele Sfinților apostoli Filip și Iacov - Biserica Sfinţilor Apostoli din Roma - galerie foto 131
Icoane.....139

Evanghelia şi Apostolul zilei

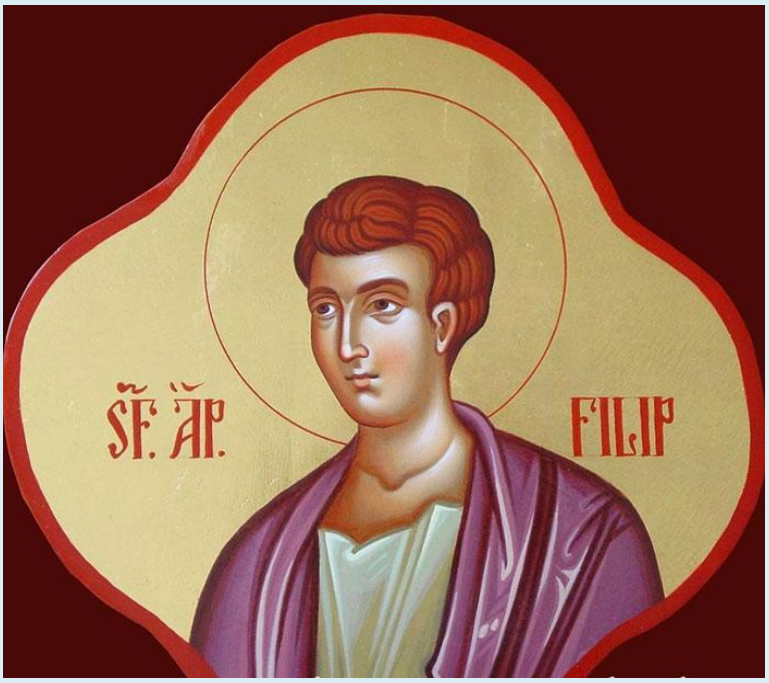

Evanghelia

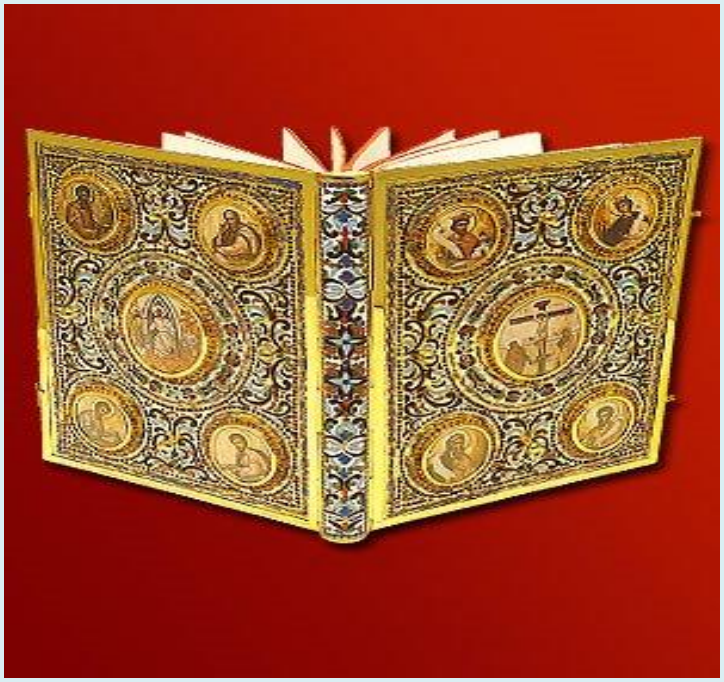

Ev. Ioan 1, 43-51

43. A doua zi voia să plece în Galileea şi a găsit pe Filip. Şi i-a zis Iisus: Urmează-Mi.
44. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei şi a lui Petru.
45. Filip a găsit pe Natanael şi i-a zis: Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege şi proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.
46. Şi i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino şi vezi.
47. Iisus a văzut pe Natanael venind către El şi a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleşug.
48. Natanael I-a zis: De unde mă cunoşti? A răspuns Iisus şi i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai sub smochin.
49. Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti regele lui Israel.
50. Răspuns-a Iisus şi i-a zis: Pentru că ţi-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea.
51. Şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veţi vedea cerul deschizându-se şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului.

Apostol

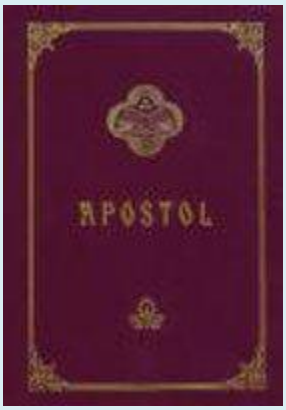

Epistola către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

Ap. I Corinteni 4, 9-16

9. Căci mi se pare că Dumnezeu, pe noi, apostolii, ne-a arătat ca pe cei din urmă oameni, ca pe nişte osândiţi la moarte, fiindcă ne-am făcut privelişte lumii şi îngerilor şi oamenilor.
10. Noi suntem nebuni pentru Hristos; voi însă înţelepţi întru Hristos. Noi suntem slabi; voi însă sunteţi tari. Voi sunteţi întru slavă, iar noi suntem întru necinste!

11. Până în ceasul de acum flămânzim şi însetăm; suntem goi şi suntem pălmuiţi şi pribegim,
12. Şi ne ostenim, lucrând cu mâinile noastre. Ocărâţi fiind, binecuvântăm. Prigoniţi fiind, răbdăm.
13. Huliţi fiind, ne rugăm. Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi.
14. Nu ca să vă ruşinez vă scriu acestea, ci ca să vă dojenesc, ca pe nişte copii ai mei iubiţi.
15. Căci de aţi avea zeci de mii de învăţători în Hristos, totuşi nu aveţi mulţi părinţi. Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos.
16. Deci, vă rog, să-mi fiţi mie următori, precum şi eu lui Hristos.

În această lună (noiembrie), ziua a patrusprezecea - Sfântul şi întru-tot lăudatul apostol Filip (Minei)

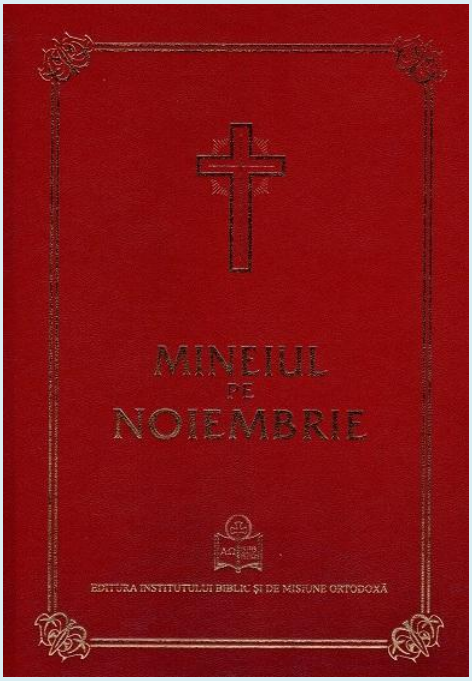

La Vecernie

La Doamne strigat-am..., **Stihirile** pe 6. glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Lucrarea cu păşirea la privirea adevărată, iar sfârşitul iubitoarei de Dumnezeu lucrări, punând fericite privirea, pe Hristos ai rugat, slava Tatălui cea negrăită să-ţi arate ţie, pentru că doreşte toată firea cea cuvântătoare, slăvite pe Dumnezeu cel ce alcătuieşte; şi pe Cel dorit ai dobândit. A aceluiaşi îndată luând pecete pe Fiul; pe care cu îndrăzneală roagă-L, pentru sufletele noastre. *(de două ori)*

De dumnezeieştile înălţări totdeauna dorind ca, Moise mai întâi pe Dumnezeu a vedea ai poftit, şi gândind L-ai văzut, chipul Lui primindu-L spre asemănare. Pentru că grabnică cunoştinţa Tatălui este Fiul şi arătarea; şi a Fiului şi a Părintelui, o Fiinţă se cunoaşte şi de toţi o întocmire se înalţă cu cinste şi o împărăţie şi o putere, o slavă şi o închinăciune. *(de două ori)*

Organ răsunând cu dumnezeieştile insuflări şi cu învăţăturile Duhului Sfânt ai fost şi cea mai presus de lume a Mântuitorului, Evanghelie dulce glăsuind în lume cu limba ta cea de foc, toată înşelăciunea ai ars, ca pe o materie care lesne se arde şi ca nişte iarbă a pământului veştejită şi pe Stăpânul cel ce este peste toate Domnul Hristos, lumii L-ai propovăduit, Filipe dumnezeiescule. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea, a lui Vizantie*

Cu strălucirile Luminii celei mari Filipe aprinzându-te, ai strălucit toată lumea luminătorule, şi pe Părintele luminilor, în Fiul căutându-L L-ai aflat, că întru lumină, luminat se află. Pentru că Acela este pecete întocmai la chip, arătând chipul cel dintâi. Pe care roagă-L apostole, să se mântuiască cei pecetluiţi cu dumnezeiescul sânge.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfântă Fecioară? Sau cine nu va lăuda prea curată naşterea ta? Că Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Fiul, Unul-Născut, Acelaşi din tine cea curată a ieşit, negrăit întrupându-Se. Din fire Dumnezeu fiind şi cu firea Om făcându-Se pentru noi. Nu în două feţe fiind despărţit ci, în două firi neamestecat fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, curată, cu totul fericită, să se miluiască sufletele noastre.

La Stihoavnă

Stihurile, glasul al 8-lea:

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă.

O, prea slăvită minune! Peşti oarecând pescuind apostolul, de oameni pescuire de la Dumnezeu arătat s-a făcut. Cu mreaja cuvintelor pe păgâni a pescuit; cu undiţa Crucii lumea a tras. O! Ce pescuire lui Hristos a adus, dumnezeiescul lucrător! A căruia pomenire acum prăznuim.

Stih: În tot pământul a ieşit vestirea lor, şi la marginile lumii cuvintele lor.

O, prea slăvită minune! Fiind trimis de Dumnezeu apostolul Filip, oaie în mijlocul lupilor, fără de temere a umblat; pe fiare, miei cu credinţă le-a arătat. Lumea dumnezeieşte o a prefăcut. O, lucrurile credinţei! O, puteri negrăite! Pentru ale căruia rugăciuni, Hristoase, mântuieşte sufletele noastre, ca un Milostiv.

Stih: Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria.

O, prea slăvită minune! Fântână ce izvorăşte viaţă, cu luare de înţelepciune, celor din lume a fost apostolul Filip. De la care curgerile învăţăturilor au ieşit; din care bem izvoarele minunilor; o câte minuni înfricoşate a lucrat dumnezeiescul lucrător! A căruia pomenire cu credinţă o mărim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea, a lui Vizantie*

Lăsând cele de pe pământ ai urmat lui Hristos şi pecetluit fiind cu insuflarea Sfântului Duh, te-ai trimis de la Acesta la neamurile cele pierdute, ca să întorci pe oameni la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, Filipe apostole. Şi săvârşindu-ţi nevoinţa dumnezeiescului tău dor, prin chinuri de multe feluri, sufletul tău lui Dumnezeu ţi-ai dat. Pe Acela roagă-L, prea fericite, să ne dăruiască nouă mare milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Toată nădejdea mea spre tine o pun Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Troparul, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Filipe, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greşeale, sufletelor noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe tine, ceea ce ai mijlocit mântuirea neamului nostru, te lăudăm, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară. Căci, cu trupul cel luat din tine, Fiul tău şi Dumnezeul nostru, prin Cruce primind patimă, ne-a mântuit pe noi din stricăciune, ca un Iubitor de oameni.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul apostolului de 2 ori.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Troparul Învierii, al Născătoarei.

După întâia Catismă, **Sedealna**, glasul al 3-lea:

Podobie: Pentru mărturisirea...

Dumnezeiasca strălucire a Mângâietorului, fericite Filipe primindu-o întru tine, pe cei întunecaţi cu necunoştinţa i-ai luminat, şi capiştile idolilor le-ai surpat, şi cununile nevoinţei pentru răbdarea ta luând, pe Hristos Dumnezeu roagă-L să dăruiască nouă mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Altă **Sedealnă**, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Apostole al lui Hristos şi însuţi văzătorule şi mucenice Filipe prea înţelepte, prietene al Domnului, prea fericite, pe cei ce cu credinţă prăznuiesc cinstită pomenirea ta, scapă-i cu rugăciunile tale, de greşelile cele ce-i cuprind, şi-i învredniceşte să dobândească cereasca moştenire.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Rugul pe care Moise nears l-a văzut, muntele lui Dumnezeu, norul cel sfânt, cortul cel nespurcat, masa cea de Dumnezeu primitoare, cămara prea înaltului Împărat, uşa cea cu totul luminată şi neumblată; Fecioară pe tine te lăudăm.

După a doua Catismă, **Sedealna** glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când

va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Înşelăciunea idolilor surpând şi de patimile Mântuitorului dorind, Filipe mărite, pe toţi cei din lume cereşti i-ai arătat, izvorând minuni, şi al neamurilor ai fost apostol, prea fericite. Pentru aceasta pomenirea ta după vrednicie o cinstim, cu cântări mărindu-te pe tine apostolul Domnului şi cu credinţă strigăm ţie: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 5-lea*

Podobie: Pe Cuvântul Cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul, carele S-a născut din Fecioară spre mântuirea noastră, să-L lăudăm, credincioşii, şi să I ne închinăm; că bine a voit a Se sui cu trupul pe Cruce şi moarte a răbda şi a scula pe cei morţi, întru slăvită Învierea Sa.

Ucenic Cuvântului, propovăduitor adevărului, ca o săgeată te-ai trimis, luminând pe cei ce erau întru întunericul cel cumplit, sfinte apostole şi negura nedumnezeirii gonind de pe pământ, pe toţi cei ce bine au crezut fii zilei i-ai arătat, de Hristos văzătorule, Sfinte Filipe.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe noi care avem nădejde nesmintită spre tine, Fecioară prea curată, ceea ce eşti acoperământ, din feluri de ispite şi de primejdii şi din cumplite nevoi ne mântuieşte, rugând pe Fiul tău cu apostolii Lui, şi mântuieşte pe toţi cei ce te laudă pe tine.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.

8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canoanele întâi al Născătoarei de Dumnezeu cu Irmosul pe 6. Şi al apostolului pe 6.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

facere a lui Iosif

Cântarea 1-a, glasul al 5-lea

Irmos: Mântuitorului Dumnezeu, celui ce a povăţuit pe norod prin mare, cu picioare neudate, şi pe faraon cu toată oastea l-a înecat, Aceluia unuia să-i cântăm, că S-a proslăvit.

Ceea ce eşti uşa Luminii celei neapropiate cu totul fără prihană, uşile pocăinţei deschide-le sufletului meu, şi-i dă intrarea bucuriei celei de acolo şi a frumuseţii.

Văzându-te pe tine, Născătoare de Dumnezeu folositoare nebiruită şi zid nesurpat, şi acoperământ nestricat, m-am mântuit de şarpele cel amăgitor, care căuta de demult să mă înghită pe mine cumplit.

Să nu mă dezgoleşti pe mine de dumnezeiescul tău acoperământ, nici să mă arăţi deşert de darul Tău, Doamne, nici să mă lepezi ruşinat, ci îmi dă mie mila Ta.

Potoleşte durerea cea nesuferită a inimii mele celei dosădite şi necăjite, Născătoare de Dumnezeu, şi-mi dăruieşte Maica lui Dumnezeu, strălucirea mântuirii celei dumnezeieşti şi izbăvirea.

Alt Canon, al apostolului

facere a lui Teofan

Cântarea 1-a, glasul 6:

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel, cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-I cântăm.

Cu razele cele prea luminate ale dumnezeieştii strălucirii lui Hristos, îndulcindu-te luminat, de Dumnezeu propovăduitorule Filipe, cu strălucirile tale cele după împărtăşire, luminează-ne pe noi.

Cel ce ţie ţi-a arătat mărirea Părintelui prin Sine, Filipe, Hristos, cu ceata ucenicilor pe tine te-a rânduit, a ta faptă bună mai înainte cunoscând, de Dumnezeu fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Acum nu întru închipuiri întunecate, nici în umbre, nici în oglinzi vezi prea înţelepte pe izvorul bunătăţilor Hristos, marginea doririlor, ci faţă către faţă Îl vezi luminat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Lipsind căpeteniile din seminţia Iudei, Preacurată, Fiul tău şi Dumnezeu, venind povăţuitor marginilor pământului, cu adevărat acum a împărăţit.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici; şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 3-a

Irmos: Inima mea cea care se clatină de valurile vieţii, întăreşte-o, Doamne, la liman lin povăţuind-o, ca un Dumnezeu.

Scăparea lumii tu eşti, Preacurată, şi tot care aleargă la tine cu gând călduros, scapă de nevoi, pentru aceasta pe mine cel ce alerg la acoperământul tău, mă scapă de toată mâhnirea cea cumplită.

Ceea ce eşti una sprijineala tuturor pământenilor, tu mă sprijineşte după mila ta, Stăpâna lumii cea bună, şi mă păzeşte cu dumnezeiască cercetarea puterii tale, că ai putere nebiruită.

Cu puterea ta din mâna luptătorului, şi din tirania lui mă apucă, Stăpâna lumii cea bună, ca biruindu-mă să nu mă apuce şi să mă soarbă, şi la pierderea muncii veşnice să mă aducă.

Cu frică şi cu cutremur căzând, strig către tine, Născătoare de Dumnezeu, tu-mi fii mie ajutătoare Stăpâna lumii cea bună în ceasul morţii, când voi vrea să dau răspunsuri de cele ce am făcut în viaţă.

Alt Canon, al apostolului

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Tu fiind plin de lumina privirii la cele de sus, prin lucrare, lui Hristos luminii celei mari ce a fost cu noi, te-ai învrednicit a sluji, Filipe dumnezeiescule.

Temeiul dogmelor celor creştineşti a ta învăţătură de taină creştineşte s-a arătat, că printr-însa pe Fiul cu bună credinţă am cunoscut, unit fiind cu Părintele.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfeşnic de aur ai fost, strălucind oamenilor lumina cea pururea veşnică, şi luminând printr-însul lumea arătat cu cunoştinţa, Filipe prea alesule.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Spre tine Preasfântă curată nădăjduindu-mă, să nu cad din nădejdea cea întru tine. Ci ca o Maică milostivă a Iubitorului de oameni Dumnezeu, din cursele vrăjmaşului mă mântuieşte.

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Izgonitor de draci arătându-te, şi luminător celor din întuneric văzându-te, ai arătat pe Soarele cel ce a strălucit din Fecioară. Şi capiştile idoleşti sfărâmând, ai ridicat biserici, fericite, spre slava Dumnezeului nostru. Pentru aceasta pe tine te cinstim, şi dumnezeiască pomenirea ta luminat o prăznuim, şi cu un glas strigăm către tine, apostole Filipe: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu iubire sfântă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Altă **Sedealnă**, asemenea: Nor purtător de ploaie duhovnicească, cu adevărat te-ai arătat celor de pe pământ, adăpând ca pe o ţarină în taină inimile celor de pe pământ; că înconjurând cu cuvântul, ai adăpat marginile şi ca nişte ploi verşi miruri din sicriu. Pentru aceasta suflând în inimile cele credincioase, mireasma Duhului, într-însele ai adunat, apostole Filipe: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu iubire sfântă pomenirea ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Sufletul meu cel smerit Fecioară, din pruncie întinându-l eu întinatul, şi prin cuvinte şi cu fapte înnoroindu-mă, nu am ce face, sau unde să scap, dar nici altă nădejde ştiu fără numai pe tine curată. Vai mie netrebnicul! Pentru aceasta acum năzuiesc rugător către tine cea cu totul fără prihană, şi mă rog, mărturisindu-mă ţie că

am greşit: Roagă-te Fiului tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să mi se dea, că spre tine mi-am pus nădejdea eu netrebnicul robul tău.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, auzul Tău şi m-am temut, înţeles-am iconomia Ta şi Te-am prea slăvit pe Tine, Unule, Iubitorule de oameni.

Ceea ce covârşeşti pe toţi cei născuţi, ca ceea ce ai purtat în pântecele tău pe Stăpânul şi Dumnezeu, pe Cel ce este mai presus decât toţi oamenii, milostiveşte-te spre mine cel greşit.

Mişcările trupului meu şi poftele, stinge-le cu ploile rugăciunilor tale, şi făclia sufletului meu cea stinsă o aprinde cu focul dragostei celei dumnezeieşti Preacurată.

Ceea ce eşti tăria celor neputincioşi, Fecioară, cu totul fără prihană, nădejdea celor deznădăjduiţi, mângâierea celor ce plâng, dă-mi plângere bine primită prin care să aflu iertare.

Pe tine zid şi întărire Stăpână, şi folositoare nemincinoasă, pe tine turn nebiruit al credincioşilor pururea agonisindu-te, mă nădăjduiesc prin tine a dobândi mântuire.

Alt Canon, al apostolului

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este Puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cântă strigând; din cuget curat întru Domnul să prăznuim.

Locaş Soarelui Hristos, adevăratei Lumini, şi biserică care ai încăput strălucirea Lui te-ai arătat, şi cer care ai spus slava lui Dumnezeu oamenilor.

Întru omenirea cea stricată prin patimi, punându-te tu de Hristos dumnezeiască sare, ai uscat putrejunea ei cea cumplită, de Dumnezeu grăitorule, cel ce eşti vrednic de minune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu puterea lui Hristos, Filipe, fiind întărit, decât tabăra dracilor, şi a celor rău credincioşi te-ai arătat mai tare, celor de pe pământ strigând bună vestirea dumnezeieştii vieţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Liman cu bună linişte Hristos te-a arătat, celor ce cu credinţă şi cu dragoste adevărată pe tine Stăpâna cea cu totul fără prihană, din cuget curat de Dumnezeu Născătoare te vestesc.

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc, al Întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând strigăm Ţie, Doamne, mântuieşte-ne pe noi, că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Cine va rupe mie zapisul greşelilor, şi al păcatelor celor nemăsurate, Curată, de nu vei apuca tu înainte, şi să-mi dai mântuire.

Venit-am întru deznădăjduire din nepricepere multă, socotind mulţimea răutăţilor mele, Fecioară; pentru aceasta strig către tine, miluieşte-mă şi mă mântuieşte.

Maica lui Dumnezeu cea fără stricăciune, a lui Dumnezeu Născătoare, a lui Dumnezeu, Celui ce a săvârşit toate numai cu vrerea, izbăveşte-mă de pedeapsa cea veşnică pe mine robul tău.

Având luminată lauda fecioriei, ca o Maică a lui Dumnezeu, neîncetat te lauzi de Cetele îngerilor mai presus de gând, prea curată, pentru aceasta cu Gavriil, bucură-te aducem ţie.

Alt Canon, al apostolului

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască Strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce aleargă la Tine cu dragoste, mă rog, luminează-le; ca să Te vadă Cuvinte al lui Dumnezeu pe Tine, Adevăratul Dumnezeu, cel ce îi chemi din negura greşelilor.

Veninul vrăjmaşului cel de suflet stricător, cu palmele tale cele tămăduitoare, de Dumnezeu grăitorule l-ai uscat, pe cei ţinuţi întru mânia cea de moarte aducătoare, a cumplitei dureri, mântuindu-i.

Cu foc insuflat arătându-te cu venirea Mângâietorului şi cu darul, Filipe, pe cei amorţiţi de frigul nedumnezeirii cu căldura credinţei i-ai înviat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Aproape de Hristos ai fost, strălucirile cele date ţie fără mijlocire luându-le şi ducând, luminând şi povăţuind la Ziditorul tău, pe cei ce aleargă la tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce cu cuvântul toate le zideşte şi cu înţeleaptă purtare de grijă le iconomiseşte, însuşi Domnul precum voieşte pentru milostivire S-a zidit de tine şi negrăit trup Preacurată, S-a făcut.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate şi ai născut pe Fiul Cel fără de ani, cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea patimilor cea sălbăticită cu viforul cel stricător de suflet, potoleşte-o, Stăpâne Hristoase şi din stricăciune mă scoate, ca un Milostiv.

Ceea ce ai născut viaţa cea fiinţească, Stăpână curată, apucă-mă din moartea cea înţelegătoare şi Vieţii celei veşnice mă învredniceşte.

Pe tine cea neasemănată adevărat întru frumuseţe cu toţi cei născuţi, te rog Stăpână, Mireasă dumnezeiască, izbăveşte-mă de toată răutatea cea grozavă.

Nu am sprijinitoare în lume afară de tine ceea ce eşti bună, pentru aceasta cad către tine, şi strig ţie: Nu te depărta de la robul tău, Preacurată.

Amăgitorul, făcătorul de rele; mintea mea cu desfătări pururea o tulbură, Stăpână ajută-mi, apucându-mă pe mine din vicleşugul lui.

Alt Canon, al apostolului

Cântarea a 6-a

Irmos: Prins a fost dar nu s-a ţinut în pântecele chitului proorocul Iona, căci purtând Chipul Tău, al Celui ce ai pătimit şi îngropării Te-ai dat, ca dintr-o cămară a ieşit din fiară şi a strigat străjerilor: cei ce păziţi cele deşarte şi mincinoase, mila voastră o aţi părăsit.

Văzând înşelăciunea vrăjmaşului, mâncând şi pierzând pe neamul omenesc, săgeţile Tale cele ascuţite, adică pe apostoli încordându-i, i-ai slobozit şi ai desfăcut încheietura pieptului balaurului, Hristoase, pe toţi de vătămarea şi stricăciunea lui, Mântuitorule, vindecându-i.

Cu lumină de sus strălucind, te-ai arătat ca un fulger lumii luminând şi ca un munte ce pică dulceaţă, ca nişte rouă dumnezeiască ce cade din Cer, ca un apostol ales, ce ai plinit ceata numărului al doisprezecelea, a ucenicilor lui Hristos, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Învăţându-se de adâncul tainei Tale, dumnezeiescul ucenic, ca pe un râu al păcii ce izvorăşte izvor de dulceaţă, ca pe un val ce îneacă mărirea păgânilor, pe Tine te-a propovăduit cu mare glas şi a Ta mărită pogorâre, Bunule, cea pentru noi bine a vestit-o.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe toţi oamenii cei omorâţi şi vătămaţi de moarte, tu pe Hristos născând, nemurirea cea nestricăcioasă, i-ai chemat la Viaţă veşnică; şi ai luminat pe cei întunecaţi şi i-ai slobozit dezlegând legăturile izgonirii noastre, ceea ce eşti prea lăudată.

Catavasie: Înţelepţii lui Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, cel ce S-a născut dintr-însa.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Ca niște pârgă a firii, ție, Săditorul făpturii, lumea Îți aduce, Doamne, pe purtătorii de Dumnezeu mucenici; pentru ale căror rugăciuni, în pace adâncă, Biserica Ta, pentru Născătoarea de Dumnezeu, păzește-o, mult-Milostive.

Icos: Curgere de cuvânt dă-mi mie, Doamne, cel ce ai zidit firea apelor întăreşte-mi inima, Stăpâne, cel ce ai întărit pământul cu cuvântul Tău. Şi luminează gândul meu, Cel ce cu lumina ca şi cu o haină Te îmbraci, ca să cânt şi să grăiesc cele ce se cuvin şi după vrednicie să laud pe ucenicul Tău, Multmilostive.

Sinaxar

În această lună, în ziua a paisprezecea, pomenirea Sfântului slăvitului şi întru-tot lăudatului apostol Filip, unul din ceata dintâi, a celor doisprezece.

Stih: Filip de picioare pe lemn spânzurat fiind;
Ţie, Mântuitorule spălarea picioarelor s-a arătat plătind.
Filipe de cap ai fost spânzurat,
Şi întru a patrusprezecea zi şi te-ai mutat.

Acest apostol era din Betsaida Galileii, împreună cetăţean cu Andrei şi cu Petru apostolii, şi multă înţelepciune avea acest dumnezeiesc apostol, îndeletnicindu-se în cărţile proorocilor, şi feciorelnic în toată viaţa sa cunoscându-se.

Pe acesta aflându-l Domnul după botez în Galileia, l-a chemat ca să-i urmeze lui. Iar el iarăşi întâlnind pe Natanail, i-a zis: De care a scris Moise în lege şi prooroci am aflat pe Iisus, Fiul lui Iosif cel din Nazaret. Şi alte încă multe ziceri se află în Sfânta Evanghelie, arătătoare pentru acest apostol.

Deci acesta luând după sorţi pământul Asiei, avea pe apostolul Vartolomei următor lui şi ajutător la propovăduirea Evangheliei. Mai avea încă şi pe sora sa cea după trup Mariamni, care urma şi le slujea lor.

Deci trecând apostolii aceştia prin cetăţile Lidiei şi Misiei şi propovăduind întru ele Evanghelia lui Hristos, multe ispite şi necazuri au suferit, de la cei necredincioşi, bătuţi fiind, zdrobiţi cu toiegele, prin închisori închişi, şi cu pietre împroşcaţi.

După aceea a aflat pe iubitul ucenic, şi de Dumnezeu cuvântătorul Ioan, care propovăduia pe Hristos în Asia.

În care vreme şi femeia lui Nicanor Antipatului a crezut în Hristos. Şi totodată casa lui Stahie a fost arsă de Antipatul, şi de norodul elinesc.

Deci mergând dumnezeiescul Filip la Ierapoli, acolo a fost târât pe pământ de elini, prin mijlocul uliţelor cetăţii. După aceasta sfredelindu-i-se gleznele picioarelor, a fost pironit pe un lemn cu capul în jos, şi aşa făcând rugăciune, şi-a dat sfântul său suflet în mâinile lui Dumnezeu. Deci îndată ce şi-a dat duhul, sfântul apostol, înfricoşându-se pământul ca şi când ar fi fost însufleţit, a scos înfricoşat glas şi geamăt, şi aşa s-a despicat şi a înghiţit pe mulţi din cei necredincioşi. Iar ceilalţi temându-se, au îngenunchiat la dumnezeiescul Vartolomei şi la Sfânta Mariamni, spânzuraţi fiind şi aceştia. Şi dezlegându-i pe ei de pe lemn, au născut la adevărata credinţă a lui Hristos; iar moaştele apostolului le-au îngropat.

Sfântul Vartolomei aşezând pe mai sus zisul Stahie episcop cetăţii, a ieşit şi s-a dus împreună cu Mariamni la Licaonia.

Tot întru această zi, pomenirea celui dintru Sfinţi părintelui nostru Grigorie arhiepiscopul Tesalonicului făcătorul de minuni, căruia îi zic şi Palama, care a strălucit la anii una mie trei sute patruzeci.

Stih: Pe strălucitul propovăduitor al luminii acum cu adevărat mare.
Izvor de lumină îl aduce către lumina cea neapuitoare.

Tot întru această zi, Sfântul noul mucenic Constantin cel ce din Idra a odrăslit, iar în Rodus a mărturisit, la anii una mie opt sute, prin sugrumare s-a săvârşit.

Stih: La Idra cea fără de apă acum curge străin;
Apă de vindecări din sicriul lui Constantin

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce în cuptorul cel cu foc pe tinerii cei cuvântători prin cântare i-ai mântuit, binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

O, de Dumnezeu fericită, Născătoare de Dumnezeu, prea curată, vindecă necazul sufletului meu, şi-i dăruieşte liniştea mântuirii şi veselia vieţii.

Ceea ce eşti uşă neumblată, cu cuvintele deşertăciunii uşile mi-am închis, prin care mi-au venit mie moartea şi pierzarea pentru păcat.

Izvorât-a Cel născut al tău râurile nestricăciunii, ci cu rugăciunile tale găteşte-mi şi mie bogăţia şi curgerea milostivirii Lui cea nemăsurată.

Mântuieşte-mă, Preacurată pe mine de tot necazul, de asuprelile vieţii, de doseli şi de nevoi, şi de boli şi de primejdii, şi de clevetirea cea cumplită.

Alt Canon, al apostolului

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în Babilon, cu dumnezeiască râvnă fiind aprinşi, îngrozirea tiranului şi a văpăii bărbăteşte o au călcat, şi în mijlocul focului fiind aruncaţi, rourându-se au cântat: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Ca o lumină te-ai trimis în chip de săgeată, apostole cu luminoase raze luminând, pe cei ce cu credinţă strigă: Bine eşti cuvântat Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cu bogate vărsări de lumină ale dumnezeieştii propovăduiri, fericite, strălucind luminat, pe cei din întuneric dulce a cânta i-ai luminat: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bârfirea ritorilor, şi toată măiestria vorbelor, cu puternic cuvântul credinţei biruind-o ai cântat: Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

În două firi mai presus de fire împreunate, Fecioară curată, ai născut neamestecat pe Hristos, căruia strigăm: Bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Catavasie: N-au slujit făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, ci numai Făcătorului; şi groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau, cântând: Prea lăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 8-a

Irmos: Ţie, Făcătorului a toate, tinerii în cuptor dans a toată lumea împreunând cântau: toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Întru ispite să te aflu pe tine folositoare, în necazuri apărătoare, în nevoi ajutătoare, în primejdie liman de mântuire, şi întru toată întristarea mângâiere, Curată.

Vezi credinţa mea, Fecioară curată, vezi şi dorul meu care am către tine, vezi dragostea sufletului meu cea dumnezeiască, şi-mi dă mie înmulţit darul tău.

Lumina cea înţelegătoare tu în pântece ai zămislit-o, luminează-mi ochii inimii mele, dezleagă întunericul datoriilor mele, şi negura patimilor o risipeşte.

Ceea ce ai născut mântuirea cea mai presus de minte, şi tuturor oamenilor ai dăruit mântuire, Fecioară dă-mi dumnezeiască mântuire, necazul cel din păcate potolindu-mi.

Alt Canon, al apostolului

Cântarea a 8-a

Irmos: Pentru Legile părinteşti, fericiţii tineri, în Babilon, mai înainte nevoie pătimind, au dispreţuit porunca cea nebunească a celui ce împărăţea şi împreu-nându-se cu focul de care nu s-au ars, Celui ce Stăpâneşte, cântare vrednică l-au cântat: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Lumină lumii pe tine te-a săvârşit, lumina cea părintească, Cuvântul cel ipostatnic, alegându-te din lume, apostole de trei ori fericite. Şi într-armându-te cu dumnezeiască puterea Sa, te-a trimis ca pe un ostaş într-armat nebiruit, care ai strigat: Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cu putere dumnezeiască întărit fiind, cetele cele împotrivă luptătoare le-ai biruit, cumplită oştirea lor surpând; că pacea, soartă nebiruită luând, paşnică aşezare ai răsădit lumii, strigând: Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Cu toată dragostea te-ai lipit de Cuvântul lui Dumnezeu cel ce S-a întrupat, apostole, ucenic Lui făcându-te, şi dumnezeiască slugă, şi de taine grăitor. Pentru aceasta de Dânsul fiind trimis la păgâni, ai propovăduit venirea Lui, strigând: Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Tot S-a unit mai presus de cuget, fără schimbare cu toată omenirea, Dumnezeu Cel Preaînalt, în pântecele tău Preasfântă Fecioară. Pentru aceasta în două firi se cunoaşte Hristos, Unul fiind după amândouă căruia cântând, strigăm: Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei bine credincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi pe Dânsul întru toţi vecii.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 9-a

Irmos: Isaie, dănţuieşte, Fecioara a avut în pântece şi a născut fiu pe Emmanuel, pe Dumnezeu şi Omul. Răsăritul este numele Lui, pe care mărindu-L, pe Fecioara o fericim.

Cu dureri multe fiind înconjurat, genunchii îmi plec către tine Curată, cu faţa la pământ cad ca un ticălos şi lăcrimând strig către tine, cerând ca să mă mântuiesc, ceea ce eşti bună şi răsăritul mângâierii să mi se arate.

Puterea deznădăjduirii cea dintru mine se întăreşte din buze spurcate ce cântare este ţie! De la cei ce au inimă sângerată ce primire! Ci minunează pe cei ticăloşi cu milele tale.

Schimbatu-m-am de necazuri, negritu-mi-s-a mintea şi ochiul, înconjurat-a viaţa mea dureri cumplite. Pentru aceasta mă usucă îngrozirile cele de acolo, Curată. De care mă izbăveşte, durerile schimbându-mi.

Traiul vieţii mele cel scurt se cheltuieşte întru răutăţi şi întru mulţimea necazurilor. Pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ai născut bucuria tuturor, acestea cu rugăciunile tale cele bine primite le uşurează.

Alt Canon, al apostolului

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Oştile îngereşti; iar prin tine Preacurată S-a arătat oamenilor Cuvântul Întrupat. Pe care mărindu-L cu Oştile cereşti, pe tine te fericim.

Acum învrednicindu-te slavei celei negrăite, şi luminii celei neînserate, unde este veselia cea nespusă, unde este bucuria cea neîncetată, în Biserica celor întâi născuţi, unde sunt locaşurile drepţilor, pentru toţi creştinii roagă-te Filipe prea înţelepte.

Împodobit fiind cu podoaba bunei cuviinţe celei înţelegătoare şi cu cununa împărăţiei încununat de Dumnezeu înţelepţite şi cu îndestulate dări de lumină Filipe fiind înconjurat şi cu razele Luminii celei mai presus de fiinţă, bucurându-te, înaintea scaunului Stăpânului tău stai, fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu toţi cinstiţii apostoli şi cu proorocii şi cu purtătorii de chinuri, Filipe, cu cuvioşii, cu ierarhii şi cu drepţii, cu Născătoarea de Dumnezeu roagă-te, dezlegare de greşeli, şi de multe păcate curăţire să dăruiască, celor ce cu credinţă săvârşesc de lumină purtătoare şi dumnezeiască pomenirea ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Cuvântul întrupat, Cel ce mai-nainte fără de trup a fost, Fecioară Maică, L-ai născut; pentru aceasta după adevăr, toţi pe tine cu bună credinţă te propovăduim, mai adevărată numire ţie aducând, curată; că tu rădăcină mântuirii credincioşilor rămâi.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte, cu Duhul fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să cânte: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Stihoavna

Podobie: Cu duhul stând în Biserică...

Mergerea frumoaselor talere, Filipe, întorcându-o la cerească călătorie, te-ai suit bucurându-te, şi stând înaintea Treimii, în Tatăl vezi pe Fiul şi pe Duhul cel dumnezeiesc. Pentru aceasta cu iubire, prea sfinţită şi dumnezeiască pomenirea ta cinstim.

Podobie: Cel ce ai împodobit cerul cu stele, ca un Dumnezeu, şi prin îngerii Tăi tot pământul luminezi, Făcătorule a toate, mântuieşte pe cei ce Te laudă pe Tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Raza Dumnezeiescului Duh, fericite, luând şi lumea luminând cu vestirea cuvintelor tale, pentru noi acum te roagă Domnului, să ne mântuiască pe noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu), *asemenea*

Preasfântă Fecioară, rugăciune acum aducând către Fiul tău, pentru noi, împreună cu Filip dumnezeiescul, şi de Dumnezeu grăitorul, de toate răutăţile mântuieşte-ne pe noi.

La Laude

Stihirile pe 6 glasul 1. Podobie:

Glasurile cereştilor tale vestiri, pe pământ, prea fericite, au răsunat şi l-a umplut de învăţături; prin care pe Fiul împreună cu Tatăl şi cu Duhul, de o Fiinţă Dumnezeu a fi zicându-L, apostole cu taină Îl slăvim.

Ca pe un purtător de lumină din toţi apostolii lui Hristos şi luminat luminător al cinstitei Biserici, Filipe, de trei ori fericite având-te, acum la suflete ne luminăm şi din primejdii cumplite scăpăm cu rugăciunile tale, întru-tot lăudate.

Prin Cruce lupta nevoinţei sfârşindu-ţi, cu cununi de biruinţă te-ai încununat Filipe, după vrednicie. Cu care intrând întru împărăţia cea de sus, stai înaintea lui Hristos apostole, şi te rogi să ne mântuim noi.

Glasul al 2-lea, singur glasul:
Pahare de miresme în lume, s-au arătat buzele tale înţelepte apostole Filipe, revărsând credincioşilor băutura cea de viaţă dătătoare. Căci având lucrarea cu suirea la

privire, ai stătut următor lui Hristos. Şi Biserica neamurilor, cea stearpă şi neroditoare, bine roditoare întru Dânsul, îmbogăţindu-o cu învăţăturile. Pentru care şi acum te roagă, să se mântuiască de primejdii şi de nevoi; căci poţi întru Dumnezeu, fiind foarte aproape de El.

Năstrapă cerească de înţelepciune te-ai arătat. Căci ai fost desfătat lăcaş Duhului, şi ai dezvelit revărsările bunătăţilor, vânând pe oameni cu undiţa cea gânditoare a înţelepciunii lui Dumnezeu. Pentru aceasta te rugăm pe tine apostole Filipe, roagă-te pentru sufletele noastre.

Glasul al 3-lea, a lui Ghermano:

Vânătoarea peştilor, întru vânătoare de oameni mutându-o, pe cei ce erau întru adâncul înşelăciunii trăgându-i cu năvodul cel de taină, Filipe apostole, toată lumea ai vânat, şi Învăţătorului tău Hristos o ai adus. Pentru aceasta te rugăm pe tine, roagă-te neîncetat, să se mântuiască sufletele noastre, celor ce cu credinţă alergăm la acoperământul tău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 8-lea*

Apostole al Mântuitorului, Filipe prea lăudate, lăcaşul credinţei, dascălul neamurilor, şi următorul patimii lui Hristos, îndrăzneală având, roagă-te neîncetat întru prăznuirea ta, ca să se păzească cu pace sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Stăpână primeşte rugăciunile robilor tăi, şi ne izbăveşte pe noi, din toată nevoia şi necazul.

Slavoslovia cea mare. Ecteniile şi otpustul. Ceas 1. Şi cel desăvârşit otpust.

Cade a şti: Că mâine dimineaţă, care este în 15 zile ale acestei luni, se începe postul Naşterii lui Hristos. Şi de se va întâmpla începutul postului acestuia Sâmbătă, Vineri seara la Doamne strigat-am, punem Stihirile sfinţilor pe 6. Iar de va fi Duminică, Sâmbătă seara, Stihirile mai întâi ale învierii, şi ale sfinţilor 3, Slavă... a sfinţilor; Şi acum... a Născătoarei învierii. Stihoavna Octoihului, Slavă... a sfinţilor, Şi acum... a Născătoarei. Seara şi la Utrenie la Dumnezeu este Domnul...: Troparul sfinţilor de 2 ori, Slavă... Şi acum..., a Născătoarei; iar de va fi Duminică, Troparul învierii de 2 ori. Slavă..., al sfinţilor. Şi acum... a Născătoarei învierii.

Iar în celelalte zile, de Luni până Vineri cântăm Aliluia, pentru cinstea începutului Sfântului post. La Doamne strigat-am...: Stihirile mai înainte ale Născătoarei de Dumnezeu 3. Caută-le la Octoih după glasul Stihirilor sfinţilor, şi ale sfinţilor 3; Slavă..., Şi acum... a Născătoarei, sau a Crucii. După Învredniceşte-ne Doamne..., facem trei metanii mari. Stihoavna Octoihului. Slavă..., Şi acum, a Născătoarei sau a Crucii. După Sfinte Dumnezeule..., zicem Troparele cele de post: Născătoare de Dumnezeu Fecioară... şi facem metanii mari trei, şi Otpustul.

Iar la Utrenie în loc de Dumnezeu este Domnul..., cântăm Aliluia..., şi Treimicele glasului. Iar după a 6-a Cântare, Condacul sfinţilor. Aşa facem în toate; Lunile, Miercurile şi Vinerile postului acestuia când scrie Aliluia..., şi cântăm toată slujba cu metanii, precum o cântăm în patruzecimea cea mare; iar ceasurile le cântăm cu jumătăţile de ceasuri.

Vezi: Că de se va întâmpla Luni, Miercuri sau Vineri, în postul acesta (sau al sfinţilor apostoli), să aibă sfinţii, Slavă... la Vecernie; şi la Liturghie Apostol şi Evanghelie, nu se cântă Aliluia..., afară de începutul postului, ori în ce zi se va întâmpla de Luni până Vineri, şi măcar şi Slavă... şi Apostol şi Evanghelie de vor avea sfinţii (afară de Doxologie), tot se cântă Aliluia..., pentru cinstea începutului Sfântului post.

Canon de rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria la sărbătoarea Sfântului apostol Filip

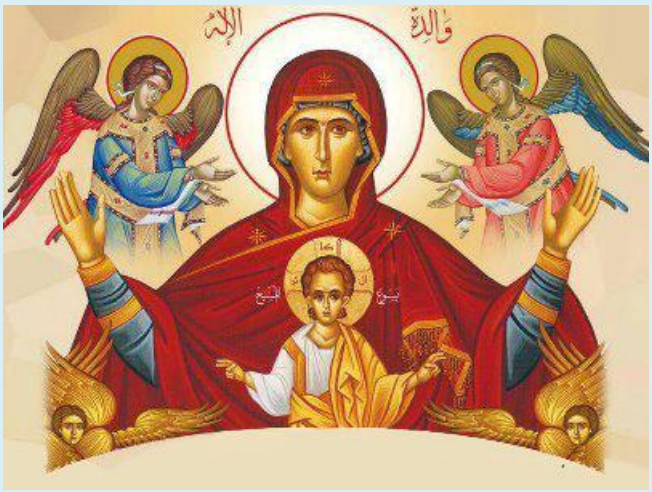

Cântarea 1

Irmos: Mântuitorului Dumnezeu, celui ce a povăţuit poporul prin mare, cu picioare neudate şi pe Faraon cu toată oastea l-a înecat, Aceluia Unuia să-I cântăm, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce eşti uşa Luminii celei neapropiate cu totul fără prihană, uşile pocăinţei deschide-le sufletului meu şi-i dă intrarea bucuriei celei de acolo şi a frumuseţii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Avându-te pe tine, Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoare nebiruită, zid nesurpat şi acoperământ nestricat, m-am izbăvit de şarpele cel amăgitor, care căuta cumplit de demult să mă înghită pe mine.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să nu mă dezgoleşti pe mine de dumnezeiescul tău acoperământ, nici să mă arăţi deşert de harul Tău, Doamne, nici să mă lepezi ruşinat, ci îmi dă mie mila Ta.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Potoleşte durerea cea nesuferită a inimii mele, a celei dosădite şi necăjite, Născătoare de Dumnezeu şi-mi dăruieşte, Maica lui Dumnezeu, strălucirea mântuirii celei dumnezeieşti şi izbăvirea.

Cântarea a 3-a

Irmos: Inima mea cea care se clatină de valurile vieţii, întăreşte-o, Doamne, la liman lin povăţuind-o, ca un Dumnezeu.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Scăparea lumii tu eşti, Preacurată şi tot cel ce aleargă la tine cu gând călduros scapă de nevoi; pentru aceasta pe mine, cel ce alerg la acoperământul tău, scapă-mă de toată mâhnirea cea cumplită.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce singură eşti sprijinul tuturor pământenilor, tu mă sprijini după mila ta, Stăpâna lumii cea bună şi mă păzeşte cu dumnezeiască cercetarea puterii tale, că ai putere nebiruită.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu puterea ta din mâna luptătorului şi din tirania lui mă apucă, Stăpâna lumii cea bună, ca biruindu-mă să nu mă apuce şi să mă soarbă şi la pierderea muncii veşnice să mă aducă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu frică şi cu cutremur căzând, strig către tine, Născătoare de Dumnezeu, tu fii mie ajutătoare, Stăpâna lumii cea bună, în ceasul morţii, când va trebui să dau răspuns de cele ce am făcut în viaţă.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, auzul Tău şi m-am temut, înţeles-am iconomia Ta şi Te-am prea slăvit pe Tine, Unule, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce covârşeşti pe toţi cei născuţi, ca ceea ce ai purtat în pântecele tău pe Stăpânul şi Dumnezeu, pe Cel ce este mai presus decât toţi oamenii, milostiveşte-te spre mine cel ce am greşit.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Mişcările trupului meu şi poftele, stinge-le cu ploile rugăciunilor tale şi făclia sufletului meu cea stinsă aprinde-o cu focul dragostei celei dumnezeieşti, Preacurată.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce eşti tăria celor neputincioşi, Fecioară, cu totul fără prihană, nădejdea celor deznădăjduiţi, mângâierea celor ce plâng, dă-mi plângere bine primită, prin care să aflu iertare.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe tine pururea agonisindu-te, Stăpână, zid şi întărire, folositoare nemincinoasă şi turn nebiruit al credincioşilor, nădăjduiesc ca prin tine să dobândesc mântuire.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând strigăm Ţie, Doamne, mântuieşte-ne pe noi, că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cine va rupe mie zapisul greşelilor şi al păcatelor celor nemăsurate, Curată, de nu vei apuca tu înainte şi nu-mi vei da mântuire?

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Venit-am întru deznădăjduire din nepricepere multă, socotind mulţimea răutăţilor mele, Fecioară; pentru aceasta strig către tine: Miluieşte-mă şi mă izbăveşte cu rugăciunile tale.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Maica lui Dumnezeu cea fără stricăciune, a lui Dumnezeu Născătoare, a lui Dumnezeu cel ce a săvârşit toate numai cu vrerea, izbăveşte-mă de pedeapsa cea veşnică, pe mine, robul tău.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Având luminată lauda fecioriei, ca o Maică a lui Dumnezeu, neîncetat eşti lăudată de Cetele îngerilor celor mai presus de gând, prea curată; pentru aceasta împreună cu Gavriil, bucură-te aducem ţie.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea patimilor cea sălbăticită cu viforul cel stricător de suflet, potoleşte-o, Stăpâne Hristoase şi din stricăciune mă scoate, ca un Milostiv.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce ai născut Viaţa cea de viaţă făcătoare, Stăpână curată, apucă-mă din moartea cea înţelegătoare şi vieţii celei veşnice mă învredniceşte.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe tine cea într-adevăr neasemănată în frumuseţe cu toţi cei născuţi, te rog, Stăpână Mireasă dumnezeiască, izbăveşte-mă de toată răutatea cea grozavă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Nu am sprijinitoare în lume afară de tine, ceea ce eşti bună; pentru aceasta cad către tine şi strig ţie: nu te îndepărta de la robul tău, Preacurată.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Amăgitorul, făcătorul de rele, mintea mea cu desfătări pururea o tulbură; Stăpână, ajută-mi, scoţându-mă pe mine din vicleşugul lui.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce în cuptorul cel cu foc pe tinerii cei cuvântători prin cântare i-ai mântuit, binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

O, de Dumnezeu fericită Născătoare de Dumnezeu, prea curată, vindecă necazul sufletului meu şi-i dăruieşte liniştea mântuirii şi veselia vieţii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce eşti uşă neumblată, cu cuvintele deşertăciunii uşile mi-am închis, prin care mi-au venit mie moartea şi pierzarea pentru păcat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Izvorât-a Cel născut al tău râurile nestricăciunii, dar cu rugăciunile tale găteşte-mi şi mie bogăţia şi curgerea milostivirii Lui celei nemăsurate.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Izbăveşte-mă, Preacurată, pe mine de tot necazul şi de asupririle vieţii, de necazuri şi de nevoi, de boli şi de primejdii şi de clevetirea cea cumplită.

Cântarea a 8-a

Irmos: Ţie, Făcătorului a toate, tinerii în cuptor dans a toată lumea împreunând cântau: toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

În ispite să te aflu pe tine ocrotitoare, în necazuri apărătoare, în nevoi ajutătoare, în primejdie liman de mântuire şi în toată întristarea mângâiere, Curată.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Vezi credinţa mea, Fecioară curată, vezi şi dorul meu pe care-l am către tine, vezi dragostea sufletului meu, cea dumnezeiască şi dă-mi înmulţit harul tău.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Lumina cea înţelegătoare tu în pântece ai zămislit-o; luminează ochii inimii mele, dezleagă întunericul datoriilor mele şi negura patimilor o risipeşte.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce ai născut Mântuirea cea mai presus de minte şi tuturor oamenilor ai dăruit mântuire, Fecioară, dă-mi dumnezeiască mântuire, necazul cel din păcate potolindu-mi.

Cântarea a 9-a

Irmos: Isaie, dănţuieşte, Fecioara a avut în pântece şi a născut fiu pe Emmanuel, pe Dumnezeu şi Omul. Răsăritul este numele Lui, pe care mărindu-L, pe Fecioara o fericim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu dureri multe fiind înconjurat, genunchii îmi plec către tine, Curată, cu faţa la pământ cad ca un ticălos şi lăcrimând, strig către tine, cerând ca să mă miluiesc, ceea ce eşti bună şi să mi se arate Răsăritul mângâierii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Puterea deznădăjduirii cea din mine se întăreşte; ce cântare să-ţi aduc din buze spurcate şi ce privire de la cei ce au inimă însângerată? Ci, milele tale să minuneze pe cei ticăloşi.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Schimbatu-m-am de necazuri, întunecatu-mi-s-a mintea şi ochiul; dureri cumplite înconjurat-au viaţa mea. Pentru aceasta, mă usucă îngrozirile cele de acolo, Curată, de care izbăveşte-mă, schimbându-mi durerile.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Traiul vieţii mele cel scurt se cheltuieşte în răutăţi şi în mulţimea necazurilor. Pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ai născut Bucuria tuturor, cu rugăciunile tale cele bine primite uşurează greutăţile acestea.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine,

Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Sufletul meu cel smerit, Fecioară, din pruncie întinându-l eu păcătosul şi cu cuvinte şi cu fapte afundându-mă în noroi, nu mai am ce face, sau unde să scap, dar nici altă nădejde nu ştiu, fără numai pe tine, curată. Vai mie, netrebnicul! Pentru aceasta acum năzuiesc rugător către tine, cea cu totul fără prihană şi mă rog, mărturisindu-mă ţie că am greşit. Roagă-te Fiului tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să mi se dea, că spre tine mi-am pus nădejdea eu netrebnicul, robul tău.

Canon de rugăciune către Sfântul apostol Filip

Canon de rugăciune către Sfântul apostol Filip (s.v. 14 noiembrie / s.n. 27 noiembrie):

https://www.academia.edu/91047143/Canon_de_rug%C4%83ciune_c%C4%83tre_Sf%C3%A2ntul_apostol_Filip_14_noiembrie_

https://archive.org/details/canon_20221118

https://www.slideshare.net/slideshow/canon-de-rugaciune-catre-sfantul-apostol-filip-s-v-14-noiembrie-s-n-27-noiembrie/273370177

***

Troparul Sfântului apostol Filip, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Filip, roagă pe Milostivul Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Cântarea 1

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel, cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-I cântăm.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu razele cele prea luminate ale dumnezeieştii străluciri, lui Hristos îndulcindu-te luminat, de Dumnezeu propovăduitorule apostole Filip, cu strălucirile tale cele după împărtăşire, luminează-ne pe noi.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce ţie ţi-a arătat mărirea Părintelui prin Sine, Sfinte Filip, Hristos cu ceata ucenicilor pe tine te-a rânduit, a ta faptă bună mai înainte cunoscând, de Dumnezeu fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Acum nu în închipuiri întunecate, nici în umbre, nici în oglinzi vezi, prea înţelepte, pe Izvorul bunătăţilor Hristos, marginea doririlor, ci faţă către faţă Îl vezi lămurit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Lipsind căpeteniile din seminţia lui Iuda, Preacurată, Fiul tău şi Dumnezeu, venind Povăţuitor marginilor pământului, cu adevărat acum a împărăţit.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici; şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu fiind plin de lumina privirii la cele de sus, prin lucrare, lui Hristos, Luminii celei mari ce a fost cu noi, te-ai învrednicit a sluji, dumnezeiscule Filip.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Temei dogmelor celor creştineşti a ta învăţătură de taină creştineşte s-a arătat, că printr-însa cu dreaptă credinţă am cunoscut pe Fiul Unit fiind cu Părintele.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfeşnic de aur ai fost, strălucind oamenilor lumina cea pururea veşnică şi luminând printr-Însul lumea ai lămurit cu cunoştinţa, Sfinte Filip, prea alesule.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Spre tine, Preasfântă curată, nenădăjduindu-mă, să nu cad din nădejdea cea întru tine. Ci, ca o Maică milostivă a Iubitorului de oameni Dumnezeu, din cursele vrăjmaşului mă miluieşte.

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este Puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cântă strigând; din cuget curat întru Domnul să prăznuim.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Locaş Soarelui Hristos, al adevăratei Lumini şi biserică ce ai încăput strălucirea Lui te-ai arătat şi cer care ai spus slava lui Dumnezeu oamenilor.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Întru omenirea cea stricată prin patimi, fiind pus tu de Hristos ca dumnezeiască sare, ai uscat putreziciunea ei cea cumplită, de Dumnezeu grăitorule, cel ce eşti vrednic de minune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu puterea lui Hristos, Sfinte Filip, fiind întărit, decât tabăra demonilor şi a celor rău credincioşi, te-ai arătat mai tare pe pământ, strigând bună vestire a dumnezeieştii Vieţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Liman cu bună linişte Hristos te-a arătat celor ce cu credinţă şi cu dragoste adevărată pe tine, Stăpâna cea cu totul fără prihană, din cuget curat de Dumnezeu Născătoare te vestesc.

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc, al Întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce aleargă la Tine cu dragoste, mă rog, luminează-le; ca să Te vadă Cuvinte al lui Dumnezeu pe Tine, Adevăratul Dumnezeu, cel ce îi chemi din negura greşelilor.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Veninul vrăjmaşului cel de suflet stricător, cu palmele tale cele tămăduitoare, de Dumnezeu grăitorule, l-ai uscat, mântuind pe cei ţinuţi întru mânia cea de moarte aducătoare, a cumplitei dureri.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu foc insuflat arătându-te, cu venirea Mângâietorului şi cu harul, Sfinte Filip, pe cei amorţiţi de frigul necredinţei, cu căldura credinţei i-ai înviat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Aproape de Hristos ai fost, strălucirile cele date ţie luându-le fără mijlocire şi luminând şi povăţuind pe cei ce aleargă la tine, i-ai dus la Ziditorul tău.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce cu cuvântul toate le zideşte şi cu înţeleaptă purtare de grijă le iconomiseşte, Însuşi Domnul precum voieşte, pentru milostivire S-a zidit de tine, Preacurată şi în chip negrăit Trup S-a făcut.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate şi ai născut pe Fiul Cel fără de ani, cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: Prins a fost dar nu s-a ţinut în pântecele chitului proorocul Iona, căci purtând Chipul Tău, al Celui ce ai pătimit şi îngropării Te-ai dat, ca dintr-o cămară a

ieşit din fiară şi a strigat străjerilor: cei ce păziţi cele deşarte şi mincinoase, mila voastră o aţi părăsit.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Văzând că înşelăciunea vrăjmaşului mânca şi pierdea neamul omenesc, ai încordat săgeţile Tale cele ascuţite, adică pe Sfinţii apostoli şi slobozindu-le ai desfăcut încheietura pieptului balaurului, Hristoase, vindecând pe toţi de vătămarea şi stricăciunea lui, Mântuitorule.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu lumină de sus strălucind, te-ai arătat ca un fulger lumii luminând şi ca un munte ce picură dulceaţă, ca nişte rouă dumnezeiască ce cade din cer, ca un apostol ales, ce ai plinit ceata numărului al doisprezecelea a ucenicilor lui Hristos, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Învăţându-se din adâncul Tainei tale dumnezeiescul ucenic, Te-a propovăduit cu mare glas pe Tine, ca pe un râu al păcii ce izvorăşte izvor de dulceaţă, ca pe un val ce îneacă mărirea păgânilor, Bunule şi a binevestit a Ta mărită Pogorâre, cea pentru noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe toţi oamenii cei ucişi şi pierduţi prin moarte, tu i-ai chemat la viaţa cea veşnică, născând pe Hristos, Nemurirea cea nestricăcioasă; şi ai luminat şi ai slobozit pe cei întunecaţi, dezlegând legăturile izgonirii noastre, ceea ce eşti Prealăudată.

Catavasie: Înţelepţii lui Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, cel ce S-a născut dintr-însa.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Ca nişte pârgă a firii, ție, Săditorul făpturii, lumea Îți aduce, Doamne, pe purtătorii de Dumnezeu mucenici; pentru ale căror rugăciuni, în pace adâncă, Biserica Ta, pentru Născătoarea de Dumnezeu, păzește-o, mult-Milostive.

Ucenicul şi prietenul Tău şi următorul Patimii Tale, de Dumnezeu grăitorul apostol Filip, lumii pe Tine Te-a propovăduit. Pentru ale cărui rugăciuni, păzeşte de vrăjmaşii cei fărădelege Biserica Ta şi cetatea Ta, pentru Născătoarea de Dumnezeu, mult Milostive.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în Babilon, cu dumnezeiască râvnă fiind aprinşi, îngrozirea tiranului şi a văpăii bărbăteşte o au călcat, şi în mijlocul focului fiind aruncaţi, rourându-se au cântat: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o lumină ai fost trimis în chip de săgeată, apostole, cu luminoase raze luminând pe cei ce cu credinţă strigă: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu bogate revărsări de lumină ale dumnezeieştii propovăduiri, fericite, strălucind luminat, pe cei din întuneric dulce a cânta i-ai luminat: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bârfirea ritorilor şi toată măiestria vorbelor, cu puternicul cuvânt al credinţei biruind-o ai cântat: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

În două firi mai presus de fire împreunate, Fecioară curată, ai născut neamestecat pe Hristos, căruia strigăm: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Catavasie: N-au slujit făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, ci numai Făcătorului; şi groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau, cântând: Prealăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pentru Legile părinteşti, fericiţii tineri, în Babilon, mai înainte nevoie pătimind, au dispreţuit porunca cea nebunească a celui ce împărăţea şi împreunându-se cu focul de care nu s-au ars, Celui ce Stăpâneşte, cântare vrednică l-au cântat: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lumină lumii pe tine te-a săvârşit, Lumina cea părintească, Cuvântul cel ipostatic, alegându-te din lume, apostole de trei ori fericite. Şi într-armându-te cu dumnezeiască puterea Sa, te-a trimis ca pe un ostaş într-armat şi nebiruit, care ai strigat: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu putere dumnezeiască întărit fiind, cetele cele împotrivă luptătoare le-ai biruit, surpând cumplita lor oştire; că pacea soartă nebiruită luând, ai răsădit lumii paşnică aşezare, strigând: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Cu toată dragostea te-ai alăturat de Cuvântul lui Dumnezeu, cel ce S-a Întrupat, apostole, ucenic Lui făcându-te şi dumnezeiască slugă şi de Taine grăitor. Pentru aceasta de Dânsul fiind trimis la păgâni, ai propovăduit venirea Lui, strigând: pe Domnul lăudaţi-L lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

S-a unit întreg, mai presus de cuget, fără schimbare cu toată omenirea, Dumnezeu Cel Preaînalt, în pântecele tău, Preasfântă Fecioară. Pentru aceasta în două firi este cunoscut Hristos, Unul fiind după amândouă, căruia cântând, strigăm: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei bine credincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi pe Dânsul întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Oştile îngereşti; iar prin tine Preacurată S-a arătat oamenilor Cuvântul Întrupat. Pe care mărindu-L cu Oştile cereşti, pe tine te fericim.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Acum învrednicindu-te de Slava cea negrăită şi de Lumina cea neînserată, unde este veselia cea nespusă, unde este bucuria cea neîncetată, în biserica celor întâi-născuţi, unde sunt locaşurile drepţilor, roagă-te pentru toţi creştinii, Sfinte apostole Filip, prea înţelepte.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împodobit fiind cu podoaba bunei cuviinţe celei înţelegătoare şi încununat fiind cu cununa Împărăţiei, de Dumnezeu înţelepţite şi cu îndestulate dări de lumină, Sfinte apostole Filip, fiind înconjurat şi cu razele Luminii celei mai presus de fiinţă bucurându-te, înaintea scaunului Stăpânului tău stai, fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu toţi cinstiţii apostoli şi cu proorocii şi cu purtătorii de chinuri, Sfinte Filip, cu cuvioşii, cu ierarhii şi cu drepţii, cu Născătoarea de Dumnezeu roagă-te, să dăruiască dezlegare de greşeli şi curăţire de multe păcate, celor ce cu credinţă săvârşesc de lumină purtătoare şi dumnezeiască pomenirea ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Cuvântul Întrupat, cel ce mai înainte fără de trup a fost, Fecioară Maică, L-ai născut; pentru aceasta după adevăr, toţi pe tine cu dreaptă credinţă te propovăduim, mai adevărată numire ţie aducând, curată, că tu rădăcină mântuirii credincioşilor rămâi.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte, cu Duhul fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să cânte: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Izgonitor de demoni arătându-te şi luminător celor din întuneric văzându-te, ai arătat pe Soarele care a strălucit din Fecioară. Şi capiştile idoleşti sfărâmând, ai ridicat Biserici, fericite, spre slava Dumnezeului nostru. Pentru aceasta pe tine te cinstim şi dumnezeiască pomenirea ta strălucit o prăznuim şi cu un glas strigăm către tine, Sfinte apostole Filip: roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Nor purtător de ploaie duhovnicească, cu adevărat te-ai arătat celor de pe pământ, adăpând inimile celor de pe pământ, ca pe o ţarină în taină; că înconjurând cu cuvântul, ai adăpat marginile şi ca nişte ploi verşi miruri din sicriu. Pentru aceasta, suflând în inimile cele credincioase, mireasma Duhului ai adunat într-însele, Sfinte apostole Filip. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Sufletul meu cel smerit, Fecioară, din pruncie întinându-l eu păcătosul şi cu cuvinte şi cu fapte afundându-mă în noroi, nu mai am ce face, sau unde să scap, dar nici altă nădejde nu ştiu, fără numai pe tine, curată. Vai mie, netrebnicul! Pentru aceasta acum năzuiesc rugător către tine, cea cu totul fără prihană şi mă rog, măr-

turisindu-mă ţie că am greşit. Roagă-te, Fiului tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să mi se dea, că spre tine mi-am pus nădejdea eu netrebnicul, robul tău.

Acatistul Sfântului apostol Filip (din cei doisprezece)

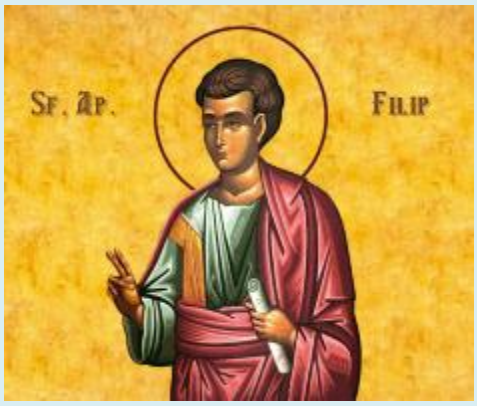

Acatistul Sfântului apostol Filip (din cei doisprezece) (s.v. 14 noiembrie / s.n. 27 noiembrie):

https://www.academia.edu/44587496/Acatistul_Sf%C3%A2ntului_apostol_Filip_din_cei_doisprezece_14_noiembrie_

https://archive.org/details/ac.-sf.-filip

https://www.slideshare.net/steaemy1/ac-sf-filip-239538188

****

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sfantului apostol Filip - 14 noiembrie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=D2Epxs-5ekA

Pagina de Folos - Acatistul Sf. apostol Filip - 14 noiembrie:
https://www.youtube.com/watch?v=Sb5-V2RipPo

&&&

Condacul 1

Cel care odinioară cu binecuvântată râvnă te-ai grăbit a-mpărtăşi bucuria aflării Aceluia „despre care au scris Moise în Lege şi proorocii”, lui Natanail mărturisind dintâi pe Hristos, roagă-L ca degrabă ascultători ai chemării Sale la viaţa de veci să ne facă şi pe noi, cei ce cântare-ţi aducem: ***Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!***

Icosul 1

Nu la numărul anilor, ci la mulţimea înţelegerii tale a căutat Domnul, pe Sine arătându-Se celui ce-L aştepta, nesmintit şi care asemănării Lui a râvnit, în viaţă şi-n moarte, ocara lumii răbdând până la spânzurare pe lemn, pentru ca lumea să-şi cunoască Lumina; cu sufletele celor cărora le-ai arătat mântuirea şi noi îţi strigăm astăzi:

Bucură-te, Filipe, care prietenului tău Natanail cel mai de preţ dar i-ai adus;
Bucură-te, care n-ai păstrat pentru tine singur comoara mântuirii;
Bucură-te, văzătorul cu dreptate al lui Mesia în Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret;
Bucură-te, vestitorul cel fără de întârziere al răscumpărării;
Bucură-te, înţelegătorul plinirii Vechii Legi;
Bucură-te, propovăduitorul Noului Legământ;
Bucură-te, iubitorul proorocirilor despre Hristos;
Bucură-te, căci sfânta nădejde cu ochii ţi-ai văzut împlinită;
Bucură-te, vorbitorule cu Dumnezeu şi despre Dumnezeu;
Bucură-te, cuvântător către multe popoare;
Bucură-te, cel ce cu sângele tău crucea pentru Cruce-ai udat;
Bucură-te, care prin răstignire de Cel Răstignit iarăşi şi iarăşi te desfătezi, întru toţi vecii,
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 2

Puţin înainte de Sfintele Patimi, cu nevinovăţie copilărească ai cerut să-ţi vezi Părintele Ceresc, prilej arătând ca să-Şi mărturisească dumnezeirea Acela care între ucenici era, dar şi pe scaun cu Tatăl şi cu Duhul, grăind ţie despre nedespărţirea Treimii Celei de o fiinţă, căreia se cuvine cântarea: ***Aliluia!***

Icosul 2

Înfricoşate şi scumpe duhului taine ni s-au arătat nouă, pentru înflăcărarea inimii tale, în care bătea iubirea care omoară frica şi prin tine cunoscând pe Dumnezeul Cel în Treime închinat, ţie pentru care s-au dezlegat nedumeririle noastre, cântare-ţi aducem:
Bucură-te, trâmbiţă aurită de Duhul a pogorârii din ceruri;
Bucură-te, care nu ai tăcut, aflând pe Emanuel;
Bucură-te, între cei trimişi precum a trimis Tatăl pe Fiul;
Bucură-te, solia mântuirii;
Bucură-te, stâlpare aprinsă din Lumina cea mare;
Bucură-te, risipitorul urgiei păgânătăţii;
Bucură-te, carte însufleţită a Legii;
Bucură-te, pildă vie a împlinirii Evangheliei dragostei;
Bucură-te, pământ bogat, în care a rodit sămânţa cea bună;
Bucură-te, căci Stăpânului ai adunat pârga a multe noroade;
Bucură-te, nuntaşul Mirelui;
Bucură-te, bine credincios slujitor al miresei Sale, Biserica;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 3

Lung şi anevoios a fost drumul apostoliei tale, dar cu credinţa şi cu răbdarea precum pe aripi îngereşti te-ai înălţat, în prigoane neobosind a grăi mereu tuturor alinare întru Domnul, căruia pe mulţi i-ai învăţat ca şi în întristări cu glasul inimii să-I aducă strigarea de bucurie: ***Aliluia!***

Icosul 3

Pornit-ai către iudeii aflaţi în Elada şi mai apoi către neamurile Asiei mici, mereu încercând vrăjmaşul a stinge văpaia aprinsă în tine de Duhul, şi care îl ardea pe el şi lucrările sale, dar împotrivitor dârz te-a aflat; iar mulţimile pe care le-ai cucerit lui Hristos lauda celor nebiruiţi întru El îţi aduceau, cuvântând astfel:

Bucură-te, Filipe, căci în paza Crucii mult norod ai lăsat;
Bucură-te, ostaş iscusit care de la Însuşi Împăratul ţi-ai dobândit arma de pace;
Bucură-te, căci cu sabia Duhului ai despicat urzelile vrăjmaşului;
Bucură-te, ascultătorul şoaptelor harului;
Bucură-te, cunoscătorul Legii care ai cunoscut pe Însuşi Dătătorul ei;
Bucură-te, între cei care de la Învăţătorul au primit darul de a învăţa;
Bucură-te, cel trimis spre îndreptarea lui Israel în Elada;
Bucură-te, dar al lui Dumnezeu către neamuri;
Bucură-te, fiu al Iudeii şi părinte al Asiei mici;
Bucură-te, fratele după trup a lui Miriam, cu mulţi înfrăţit în Hristos;
Bucură-te, călător umil şi tainic, având asupra-ţi avuţie mai mare decât orice avuţie;
Bucură-te, pururi râvnitorule către mântuirea aproapelui tău;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 4

În Grecia celor de un neam cu tine aflaţi între neamuri ai mers a le vesti alinarea cea mare, ca cel ce ucenic şi prieten ai fost lui Mesia, dar cu minciuni s-au ridicat împotriva cuvântului tău preoţii iudei veniţi din Ierusalim, nerăbdând a auzi pe fraţii lor cântând Celui vestit prin Moise, prin Isaia şi David cântarea: ***Aliluia!***

Icosul 4

Ca cel ce-n a opta zi văzusei pe Domnul, Fiu întrupat, răstignit şi înviat, cu îndrăzneală ai mărturisit pe Hristos împotrivitorilor Săi, şi Dumnezeu Însuşi a adeverit pentru tine, orbindu-i pe hulitori, până ce s-au căit şi au primit vindecare, prin rugăciunile tale, iar cei ce dinainte crezuseră au strigat ţie:

Bucură-te, cel care ai certat pe defăimătorii Învierii;
Bucură-te, căci au tăcut cei ce voiau să oprească vestirea cea bună;
Bucură-te, care fraţilor tăi de departe le-ai adus pe Mesia;

Bucură-te, ruşinarea basmelor diavoleşti;
Bucură-te, propovăduitorul Ortodoxiei;
Bucură-te, ucenic credincios, care cu Domnul şezusei la masă;
Bucură-te, primitor al Sfintelor Taine din prea curatele Sale mâini;
Bucură-te, între cei peste care s-a pogorât Duhul în chipul limbilor de foc;
Bucură-te, căci harul vorbirilor tale a aprins inimi către Adevăr;
Bucură-te, sarea pământului, nestricată;
Bucură-te, făclie de Dumnezeu înălţată;
Bucură-te, cel ce bucuria ta de Hristos ai revărsat-o în lume;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 5

În Ierapolele Siriei mergând, au vrut să te dea morţii, pe tine, care le vesteai Viaţa, dar Dumnezeu te voia încă multă vreme slujind pe pământ şi luminând mintea lui Ir, prin el a oprit vrăjmaşa lucrare, iar minunea cerută de către păgâni a binevoit a o împlini Cel minunat întru sfinţi, căruia cântare-I aducem: ***Aliluia!***

Icosul 5

Sculându-se cel mort, pentru rugăciunile tale, a înţeles poporul că întru Învierea Celui care te-a trimis lor pe tine s-a făcut aceasta şi au crezut Lui, mărindu-L ca pe Dătătorul Vieţii, iar ţie ţi-au adus închinarea:
Bucură-te, cel de la Duhul întărit în cuvânt şi în răbdare;
Bucură-te, căci pentru tăria ta ai dobândit creştini;
Bucură-te, neabătut grăitor despre Cel Întrupat, după proorocii;
Bucură-te, pe care nici cuvinte grele, nici bătăi nu te-au împiedicat din cale;
Bucură-te, care cu îndrăzneală sfântă ai cerut învierea mortului;
Bucură-te, ştiutor fără de îndoială al Celui ce singur dă viaţă;
Bucură-te, cel în multe chipuri ispitit a dovedi adevărul închinării tale;
Bucură-te, căci mult încercate au fost tinereţile tale;
Bucură-te, căci Adevărul Întrupat a mărturisit pentru tine;
Bucură-te, om al cărui cuvânt l-a ascultat Dumnezeu;
Bucură-te, făcător de minuni în numele Lui;
Bucură-te, cel minunat întru faptele tale călăuzite de har;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 6

Voind Aristarh dregătorul a te lovi pe tine, acea mână i-a fost uscată de foc nevăzut şi s-a cufundat în întuneric rău voitorul al cărui păgân suflet nu te răbda grăind despre Lumina lumii, şi te ruga poporul să-l miluieşti pe cel neputincios şi orb, iar tu i-ai învăţat că degrabă se va vindeca de va cânta Dumnezeului adevărat: ***Aliluia!***

Icosul 6

Cu puterea Crucii s-au deschis ochii lui Aristarh, ai trupului, precum şi cei dinăuntru, cruce învăţând a face mâna lui care fusese neputincioasă, şi întru acestea norodul a slăvit pe „Dumnezeul lui Filip”, care îndreptător şi miluitor li s-a arătat lor; iar pe tine, propovăduitorul Ortodoxiei te-au cinstit astfel:
Bucură-te, prin care s-a arătat păgânilor sfinţenia Crucii;
Bucură-te, păgubitorul iadului de sufletul celui mort şi-nviat;
Bucură-te, căci nu i-a fost dat lui Aristarh a lovi pe cel drept;
Bucură-te, că întru neputinţa acelui dregător s-a arătat puterea credinţei creştine;
Bucură-te, pentru care ierapolitenii au primit îndoită îndreptare;
Bucură-te, căci de vindecarea dregătorului şi de învierea celui mort s-a cutremurat poporul şi a crezut în Hristos;
Bucură-te, ai cărui prigonitori de mâna ta s-au botezat;
Bucură-te, care ai aflat păgâni şi ai lăsat în urma ta credincioşi;
Bucură-te, căci împreună cu Vartolomeu ai pus episcop pe Ir;
Bucură-te, căci păstor lăsând turmei celei noi pe calea propovăduirii iarăşi ai pornit;
Bucură-te, cel ce pe Ir l-ai învăţat chipul binecuvântării;
Bucură-te, pentru care viaţă s-a dat celui mort, precum şi celor morţi în închinarea la idoli;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 7

Prin multe aşezări mergând dimpreună cu tovarăşii tăi aţi suferit prigonire, bătaie cu pietre primind, voi, care le aduceaţi Pâinea pogorâtă din ceruri, şi multe închisori v-au auzit suspinarea pentru unii ca aceia, ce nu voiau să-şi bucure inimile cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 7

Pământul Asiei mici s-a frământat cu sudorile ostenelilor voastre, spre bună rodire, trei oameni pe sute aducând la Hristos, întărire de sus având voi, în vorbe şi-n fapte, ceea ce mulţi pricepând au cerut să cunoască pe Cel ce nu este idol neputincios ci Dumnezeu tare, şi ţie, care îi învăţai despre El, ţi-au strigat:
Bucură-te, înţeleptule tânăr, care nu ţi-ai cruţat floarea vieţii;
Bucură-te, căci roade timpurii şi bogate ai adus;
Bucură-te, pribeag cu cămară împodobită în ceruri;
Bucură-te, oaspetele Domnului în locaşurile cele de sus;
Bucură-te, cu Vartolomeu, din cei doisprezece;
Bucură-te, fratele lui Miriam, cea mult răbdătoare;
Bucură-te, care de la Ioan Teologul în căile tale ai primit mângâiere;

Bucură-te, căci întru suferinţele voastre Lidia, Siria şi Frigia au slăvit pe Hristos;
Bucură-te, după cuvântul Său pentru cei prigoniţi pentru El;
Bucură-te, dezlegătorul păcatelor asupritorilor tăi;
Bucură-te, ziditorul în Duhul a multe cetăţi;
Bucură-te, între luminătorii locuitorilor Asiei;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 8

În Ierapolele Frigiei văzând poporul aducând jertfe zeului lor pieritor i-ai mustrat cu durere şi ucigând şarpele idol prin care se făcea pierzare de suflete, precum Daniel oarecând pe balaur, îi învăţai să mărească nu creatura supusă putreziciunii, ci Cuvântului celui mai înainte de veci, prin care s-au zidit toate să-I cânte: ***Aliluia!***

Icosul 8

Asupra ta deschizând prima dată Stahie ochii săi cei de patruzeci de ani orbi, pe când în Ierapole propovăduiai pe Hristos, s-a străluminat şi sufletul lui, de raza Soarelui dreptăţii şi slăvind pe Cel care dă vedere orbilor, ţie, trimisului Său, ţi-a strigat:
Bucură-te, Filipe, care către Lumină ai îndreptat ochii noştri;
Bucură-te, înflăcărare dintre cer şi pământ, vestind Răsăritul;
Bucură-te, văpaia bucuriei duhovniceşti;
Bucură-te, căci ne-ai arătat nouă razele tainice ale Crucii;
Bucură-te, alungătorul întunericului cu semnul cel sfânt;
Bucură-te, căci ai călcat pe şerpi, în numele Celui ce a zdrobit capul şarpelui;
Bucură-te, alinătorul trupurilor şi sufletelor înveninate;
Bucură-te, curăţitorul rănilor noastre, cu Apa cea vie;
Bucură-te, căci cu foc din ceruri le-ai ars, spre vindecarea de veci;
Bucură-te, pierzătorul demonilor tăinuiţi în idoli;
Bucură-te, neînfricate ucigătorule de dumnezei mincinoşi;
Bucură-te, întru care se arată puterea Celui ce singur este Dumnezeu;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 9

În lume ai mers, neamurile învăţând şi botezându-le în numele Treimii Preasfinte, din care însuţi văzusei pe Fiul Întrupat, martor fiindu-I între popoare, suferind pentru El, ura şarpelui din vechime, care prin oamenii răi a căutat să-nvenineze mădularele tale, dar tu sus având inima n-ai încetat a cânta lui Hristos: ***Aliluia!***

Icosul 9

S-au minunat păgânii, de taina Creştinătăţii, căci nu pricepeau cum bărbatul care poate face semne nu întoarce asupra lor mânia stihiilor, ba încă se roagă pentru prigonitorii săi, şi întru acestea crezând Celui care pentru noi S-a lăsat dus la moarte ca o oaie fără de glas, deşi de la Tatăl ar fi putut cere mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri, au strigat ţie:
Bucură-te, râvnitorul bunei vestiri;
Bucură-te, care bucuria ta de Dumnezeu ai alergat s-o împărtăşeşti;
Bucură-te, mai înainte cunoscătorul lui Hristos, din Scriptură;
Bucură-te, cel învrednicit de a-I fi auzit glasul chemându-te la apostolie;
Bucură-te, cel ce încă mai înainte de a-L vedea Îl iubeai;
Bucură-te, care cu iubirea întru El ai mers către neamuri;
Bucură-te, Evanghelie grăitoare, care ai fost de faţă la minunile Domnului;
Bucură-te, lauda Betsaidei, cu Andrei şi cu Petru;
Bucură-te, închinarea cea cu dreptate a Asiei mici;
Bucură-te, pentru ale cărui întristări s-a făcut bucurie în ceruri;
Bucură-te, neîncetat propovăduitor al bunătăţii, între cei porniţi cu răutate asupra ta;
Bucură-te, răbdător de multe dureri, întru nădejdea cea mare;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 10

Cu multa bunătate ai înduioşat mulţime de suflete, dar tot pentru ea te-au urât cei ce voiau să-şi păstreze răutăţile lor şi morţii te-au dat, ca să nu mai audă cum Celui Atotputernic, dar smerit şi blând cu inima Îi cântai: ***Aliluia!***

Icosul 10

Te-au spânzurat pe lemn, şi te-ai rugat pentru ei, ţi-au sfredelit oasele, şi pentru ei ai cerut mântuire, dar nu au încetat a chinui înaintea Cerului pe alesul Său, până ce, nemairăbdând Domnul să-ţi vadă durerile, poruncă a dat pământului ca răutatea lor să o-nghită, iar atunci mulţi, căindu-se, s-au grăbit a-ţi aduce:
Bucură-te, Filipe, iubitorul prigonitorilor tăi;
Bucură-te, căci cu iubirea ta ai vrut să îmbrăţişezi şi pe asupritorii tăi cu Dumnezeu;
Bucură-te, rugător întru chinuri, după a Lui pildă pe Cruce;
Bucură-te, care nu pentru viaţa ta vremelnică, ci pentru cea de veci a chinuitorilor te-ai rugat;
Bucură-te, pentru a căruia dreptate s-au zguduit adâncurile pământului;
Bucură-te, căci cu credinţa ta ai cutremurat pe idoli;
Bucură-te, căci ai fost ucis de păgâni şi îngropat de aceiaşi, dar deveniţi credincioşi;

Bucură-te, bunule şi iertătorule mucenic;
Bucură-te, cel care pentru ucigătorii tăi ai cerut îndurare;
Bucură-te, că ţi s-au străpuns gleznele şi strigătul tău a fost rugăciune;
Bucură-te, că de acest fel de strigare inimile multor păgâni s-au deşteptat;
Bucură-te, căci cu moartea ta pe mulţi ai adus la Viaţă;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 11

"Urmează-Mi" ai auzit de la Mântuitorul, sfinte; neuitate fă inimilor noastre cuvintele Sale, pentru ca şi pe noi să ne ia lângă Sine Acela căruia dimpreună cu Andrei şi cu Petru I-ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul 11

Privind la credincioşia faptelor tale, ne ruşinăm, căci cu risipire ne-am cheltuit viaţa, iar în păcate ne găsesc anii la care tu mureai mucenic; ne plecăm genunchii şi capetele şi numai nădejdea noastră se-ndreaptă în sus, cerând mijlocirile tale către Preasfânta Treime, pentru ca între cei miluiţi cu rugăciunile tale, să te lăudăm astfel:
Bucură-te, Filipe, care ardoarea tinereţii ţi-ai îndreptat-o spre Dumnezeu;
Bucură-te, râvnitorule cu socotinţă al celor ce nu sunt din lumea aceasta;
Bucură-te, cel ce căutând, ai găsit pe Hristos;
Bucură-te, pentru care bătând s-au deschis multora Uşile cereşti;
Bucură-te, precum odinioară, când te-a chemat Mesia;
Bucură-te, căci odată ce L-ai aflat nu te-ai mai dezlipit de El;
Bucură-te, slugă bine credincioasă, alergând la porunca de sus;
Bucură-te, întru bucuria Stăpânului tău;
Bucură-te, pieirea multor idoli, prin Dumnezeul cel tare şi fără de moarte;
Bucură-te, strigarea cea puternică a biruinţei asupra iadului;
Bucură-te, care bucuroşi în Domnul ai lăsat pe lidieni, pe sirieni, pe frigieni;
Bucură-te, păstorul care şi dintre fiare ţi-ai adunat turmă blândă, cu dragostea ta;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 12

După cuvântul Lui ai urmat Celui îndelung căutat de duhul tău, fără vreo umbră din zăbava îndoielii, la rându-ţi chemând noroadele să-L cunoască, spre strălucirea şi asupra lor a Luminii care în Galileea ţi-a răsărit ţie pe calea tinereţii împodobite cu înţelepciunea Scripturii, pe care şi pentru noi o cere, apostole sfinte, de la Hristos Dumnezeu, ca împreună cu tine să-I cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 12

Dorul mântuirii purtând, ai cunoscut marginea doririlor tale şi de atunci ai alergat să-L vesteşti tuturor, peste tot dăruindu-ţi comoara, căci ai înţeles că nu tăinuită, ci doar împărţită nu se sfârşeşte, iar noroadele primind mărgăritare duhovniceşti au slăvit pe Cel ce umplea vistieria inimii tale, şi ţie ţi-au mulţumit cu cântarea:
Bucură-te, cel sărac în lume, având comoară mare în ceruri;
Bucură-te, care în Asia norod mult ai agonisit lui Hristos;
Bucură-te, pentru care păgânul Ir a devenit creştin şi episcop;
Bucură-te, cel ce în numele lui Iisus Hristos ai poruncit ridicarea mortului;
Bucură-te, căci lui Aristarh ai arătat de la Cine ne vin luminarea şi întărirea;
Bucură-te, tovarăşul în Domnul al lui Vartolomeu, Miriam şi Ioan;
Bucură-te, prigonitorul închinării la şarpele cel vechi, în chipul creaturii;
Bucură-te, cel ce hulit fiind, binecuvântai;
Bucură-te, care lovit fiind, pentru asupritori cereai mângâiere de sus;
Bucură-te, căci lacrimi şi sânge şi înseşi viaţa ţi-ai pus, pentru fraţii tăi;
Bucură-te, căci preţul multor suflete au fost suferinţele tale;
Bucură-te, părinte duhovnicesc al multor neamuri;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 13 (de trei ori)
O, Sfinte Filipe, care Celui iubit te-ai adus ardere de tot, spre plinirea poruncii iubirii, încă şi cu ultima suflare către ucigaşii tăi cuvântând Evanghelia păcii, pe Acela roagă-L să ne binecuvânteze pe noi cu râvna de Dumnezeu înţelegătoare, pe care tu ai avut-o, dăruindu-ne acea credinţă, nădejde şi dragoste care s-au arătat din faptele tale, ca dimpreună cu tine să cântăm Preasfintei Treimi, în veci: ***Aliluia!***

Apoi:

Icosul 1
Nu la numărul anilor, ci la mulţimea înţelegerii tale a căutat Domnul, pe Sine arătându-Se celui ce-L aştepta, nesmintit, şi care asemănării Lui a râvnit, în viaţă şi-n moarte, ocara lumii răbdând până la spânzurare pe lemn, pentru ca lumea să-şi cunoască Lumina; cu sufletele celor cărora le-ai arătat mântuirea şi noi îţi strigăm astăzi:
Bucură-te, Filipe, care prietenului tău Natanail cel mai de preţ dar i-ai adus;
Bucură-te, care n-ai păstrat pentru tine singur comoara mântuirii;
Bucură-te, văzătorul cu dreptate al lui Mesia în Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret;
Bucură-te, vestitorul cel fără de întârziere al răscumpărării;
Bucură-te, înţelegătorul plinirii Vechii Legi;
Bucură-te, propovăduitorul Noului Legământ;
Bucură-te, iubitorul proorocirilor despre Hristos;

Bucură-te, căci sfânta nădejde cu ochii ţi-ai văzut împlinită;
Bucură-te, vorbitorule cu Dumnezeu şi despre Dumnezeu;
Bucură-te, cuvântător către multe popoare;
Bucură-te, cel ce cu sângele tău crucea pentru Cruce-ai udat;
Bucură-te, care prin răstignire de Cel Răstignit iarăşi şi iarăşi te desfătezi, întru toţi vecii;
Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!

Condacul 1

Cel care odinioară cu binecuvântată râvnă te-ai grăbit a-mpărtăşi bucuria aflării Aceluia „despre care au scris Moise în Lege şi proorocii”, lui Natanail mărturisind dintâi pe Hristos, roagă-L ca degrabă ascultători ai chemării Sale la viaţa de veci să ne facă şi pe noi, cei ce cântare-ţi aducem: ***Bucură-te, Sfinte Filipe, apostole!***

Apoi se zice această:

Rugăciune către Sfântul apostol Filip

Sfinte apostole Filip, către tine venim, dor având de înţelegerea lucrurilor sfinte şi de cunoştinţa Celui care pentru noi S-a pogorât din ceruri, după vestirile cele de demult; tâlcuitor de cele dumnezeieşti fă-te nouă, căci cum vom pricepe, de nu ne va îndrepta pe noi Domnul, pentru mijlocirile sfinţilor Săi? Învaţă-ne, sfinte, îndrăzneala cea nebiruită a Crucii, către care ai îndemnat pe Ir; luminează-ne nouă vederea ochilor celor dinăuntru, ca lui Aristarh şi lui Stahie şi omorâtor arată-te idolilor cărora slujim din împietrire şi nebăgare de seamă. Cel ce te-ai rugat pentru nesăbuiţii asupritori porniţi împotriva ta, roagă-te şi pentru noi, care cu stăruinţă în păcate nesocotim îndelunga răbdare, bunătatea şi milostivirea dumnezeiască şi, precum ai lucrat la înduplecarea acelora din răutăţile lor, şi pe noi ne ajută a ne îndrepta către faptele cele bune, ca să ne pomenească întru Împărăţia Sa Hristos Dumnezeu, căruia I se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, dimpreună cu al Său fără de început Părinte şi cu Duhul Sfânt, acum şi în vecii vecilor. Amin.

Imnografie

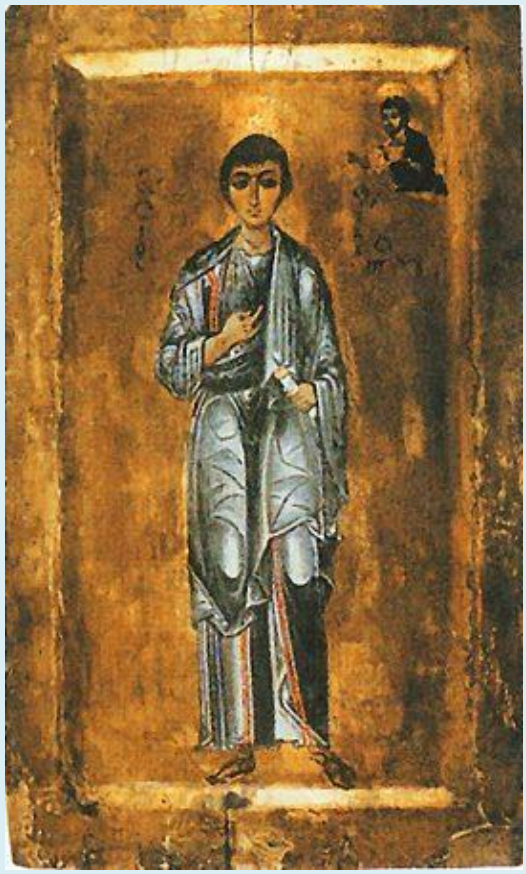

Condacul Sfântului apostol Filip: Ucenicul şi prietenul Tău şi următorul Patimii Tale, de Dumnezeu grăitorul apostol Filip, lumii pe Tine Te-a propovăduit. Pentru ale cărui rugăciuni, păzeşte de vrăjmaşii cei fărădelege Biserica Ta şi cetatea Ta, pentru Născătoarea de Dumnezeu, mult Milostive.

Troparul Sfântului apostol Filip: Apostole Sfinte Filip, roagă pe Milostivul Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Filip

Lângă Marea Galileii era o cetate care se numea Betsaida, aproape de Horazin şi Capernaum. Iar Betsaida înseamnă în limba evreiască, "Casa vânătorilor", pentru că vieţuiau acolo vânători de peşte. În acea cetate s-au născut trei apostoli: Petru, Andrei şi Filip. Petru şi Andrei erau fraţi pescari şi se îndeletniceau cu vânarea peştelui, până ce au fost chemaţi de Hristos la apostolat. Iar Filip, în copilăria lui, a fost dat de părinţii săi la învăţătură de carte şi a ajuns iscusit în Sfânta Scriptură,

înţelegând bine toate proorociile despre Mesia cel aşteptat, pe care citindu-le adeseori, se aprindea cu dragostea inimii pentru Iisus, pe Care încă nu-L ştia şi era cuprins de dorirea Aceluia pe care încă nu-L văzuse la faţă, nici nu ştia că venise pe pământ şi pe care mulţi ar fi dorit să-L vadă şi nu L-au văzut.

Cu astfel de iubire aprinzându-se el pentru Mesia, iată că cel dorit călătorea prin Galileea şi a aflat pe Filip, precum scrie despre aceasta evanghelistul Ioan: ***"A vrut, zice el, să meargă Iisus în Galileea, unde a aflat pe Filip şi i-a zis: Vino după Mine! "***Iar el, auzind această chemare a Domnului, nu numai cu urechile trupeşti, ci şi cu ale inimii, îndată L-a crezut a fi adevăratul Mesia Cel făgăduit de Dumnezeu prin prooroci; şi a mers după Dânsul, luând aminte la viaţa Lui prea sfântă şi urmând sărăciei Lui. Apoi a învăţat de la Hristos dumnezeiasca înţelepciune cu care avea să înţeleptească nebunia neamurilor.

Filip, bucurându-se pentru aflarea unei astfel de comori, prin care avea să fie răscumpărată toată lumea, n-a voit ca numai el singur să se îmbogăţească cu acea comoară, ci dorea ca şi alţii să fie părtaşi aceluiaşi dar. Deci, aflând pe Natanail, prietenul său, i-a vestit cu mare veselie, zicând: ***Am aflat pe Iisus, fiul lui Iosif cel din Nazaret, despre care a scris Moise în Lege şi în prooroci.*** Iar Natanail, auzind aceasta, şi nenădăjduind ca să iasă Mesia, Împăratul lui Israil, dintr-o asemenea cetate mică şi dintr-un neam simplu, a zis: ***Din Nazaret poate fi ceva bun?*** Iar Filip, sfătuindu-l ca să vină să-L vadă, i-a zis: ***Vino şi vezi!*** Pentru că Filip ştia că dacă Natanail va vedea pe Iisus şi va auzi mântuitoarele Lui cuvinte, îndată va cunoaşte că Acela este Mesia, lucru care s-a şi întâmplat. Căci atunci când l-a dus pe el la Iisus, atunci Dumnezeu, care ispiteşte inimile şi rărunchii, văzând pe Natanail venind la dânsul, l-a cunoscut. Şi a zis despre dânsul: ***Iată cu adevărat israilitean întru care nu este vicleşug.***

Aceste cuvinte auzindu-le Natanail, s-a minunat foarte şi a zis către Domnul: De unde mă cunoşti? Căci nici Tu nu m-ai văzut pe mine cândva nici eu nu Te-am văzut pe Tine; deci, de unde ai cunoştinţa aceasta? Domnul răspunse: Mai înainte până a nu te chema pe tine Filip, când erai sub smochin, te-am văzut pe tine. Natanail, pe când era sub smochin, cugeta ceva dumnezeiesc pentru Mesia, a Cărui aşteptare era spre veselia credincioşilor robilor lui Dumnezeu; şi îi dăduse Dumnezeu în acea vreme inimă înfrântă şi lacrimi fierbinţi, rugându-se lui Dumnezeu cu sârguinţă ca să împlinească ceea ce a făgăduit părinţilor din veac şi să trimită pe pământ pe Mântuitorul lumii. Iar ochiul cel a toate văzător al lui Dumnezeu, vedea în acea vreme pe Natanail, căruia îi dăduse duh de umilinţă; de aceea i-a şi zis Domnul: ***Când erai sub smochin te-am văzut pe tine.***

Deci Natanail s-a mirat de aceste cuvinte, pentru că şi-a adus aminte de ceea ce cugetase când era sub smochin şi cu umilinţă ruga pe Dumnezeu pentru trimiterea lui Mesia. Căci ştia că nici un om nu era acolo cu dânsul ca să-l vadă şi că gândurile lui nimeni nu putea să le ştie, decât numai Dumnezeu. De aceea îndată a crezut că Iisus este Mesia pe Care L-a făgăduit Dumnezeu să-L trimită pentru izbăvirea neamului omenesc.

Apoi a mărturisit că Iisus are fire dumnezeiască, prin care a cunoscut tainele inimii lui. De aceea a zis Natanail: ***Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti Împăratul lui Israil.*** O, cât de mare mulţumire a adus Natanail Sfântului Filip, pentru că l-a vestit despre venirea pe pământ a Mântuitorului şi pentru că l-a adus la Mesia cel dorit de dânsul!

Dar se bucura şi Sfântul Filip că oamenii au aflat acea comoară dumnezeiască, care era ascunsă în pământul firii omeneşti şi cu mai multă dragoste s-a aprins către Domnul său.

Iar când a văzut pe Învăţătorul său că este om desăvârşit în toate, având oarecare împuţinare de credinţă despre dumnezeirea Lui, atunci a fost îndreptat şi învăţat de Însuşi Domnul, în acest chip: Umblând odată Domnul dincolo de Marea Tiberiadei, împreună cu cinci mii de oameni, şi vrând să facă o minune, a zis către Filip: Cu ce vom cumpăra pâine, ca să mănânce toţi aceştia? Iar aceasta a zis-o, ispitindu-l, căci ştia ce va răspunde el. Însă l-a întrebat, ca însuşi Filip să se cunoască pe sine şi, ruşinându-se de împuţinarea de credinţă, să se îndrepteze.

Iar el nu şi-a adus aminte de atotputernicia lui Dumnezeu nici n-a zis: "Tu, Doamne, toate le poţi şi nu trebuie a întreba pe cineva despre aceasta, ci numai dacă voieşti, îndată toţi se vor sătura; căci deschizând Tu mâna Ta, toate se vor umplea de bunătate". N-a zis aceasta Filip, ci socotea pe Domnul numai ca om, iar nu şi ca Dumnezeu, având cugetare omenească pentru săturarea poporului şi zicea: Nu vor ajunge pâini de două sute de dinari, ca să primească fiecare câte ceva.

Apoi, împreună cu ceilalţi a zis: Dă voie popoarelor ca, mergând prin sate, să-şi cumpere ei bucate. Iar când Domnul a frânt cinci pâini şi doi peşti la acele cinci mii de persoane, atunci Filip, văzând că din mâna Domnului se dădea tuturor hrană îndestulătoare, ca dintr-o vistierie neîmpuţinată, până când popoarele s-au săturat, o, cât s-a ruşinat de împuţinarea credinţei sale! Deci, întărindu-se în credinţă, a prea mărit împreună cu ceilalţi puterea lui Dumnezeu, care era în Iisus Hristos.

Sfântul Filip a fost cinstit de Domnul între cei doisprezece apostoli mai aleşi, ca un vrednic, având dar de la El şi îndrăzneală de prieten, după cum se arată în cele ce urmează.

Când au fost la Ierusalim oarecare elini, la praznic, neputând să aibă intrare lesnicioasă la Iisus, fiind păgâni necredincioşi, s-au apropiat de Filip şi l-au rugat, zicând: Doamne, voim să vedem pe Iisus. Iar el a vestit despre dânşii mai întâi pe Sfântul Andrei, apoi împreună cu acesta, a îndrăznit a spune lui Iisus dorinţa acelor elini, mângâindu-se că şi neamurile doresc a vedea şi a auzi pe Domnul şi Învăţătorul lor.

Apoi a auzit de la Iisus minunata învăţătură şi proorocie despre neamuri, cum că nu vor crede îndată într-Însul, ci după moarte, căci a zis: Grăuntele de grâu, căzând pe pământ, de nu va muri, rămâne singur; iar de va muri, mult rod va face. Ca şi cum ar fi zis: "Până când vieţuiesc Eu pe pământ, numai singură casa lui Israil va crede în Mine; iar dacă voi muri, atunci nu numai casa lui Israil, ci şi neamuri multe vor crede în Mine".

Sfântul Filip, după Cina cea de Taină, a îndrăznit să întrebe pe Domnul, despre taina cea mare a dumnezeirii, când L-a rugat să le arate pe Tatăl, zicând: ***Doamne, arată nouă pe Tatăl şi destul ne este nouă.*** Cu această întrebare Sfântul Filip a adus mult folos Bisericii lui Hristos, căci în chip minunat am învăţat de aici a cunoaşte că Fiul este de o fiinţă cu Tatăl şi a astupa gurile ereticilor, care leapădă de o fiinţă. Pentru că aşa a răspuns Domnul: ***De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut pe Mine, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl şi cum zici tu: arată-ne nouă pe Tatăl? Oare nu crezi că Eu sunt în Tatăl şi Tatăl în Mine?*** Acest răspuns al Domnului învaţă pe Sfântul Filip şi, pe lângă dânsul, pe toată sobornicească şi apostolească Biserică, a crede drept dumnezeirea Fiului, care este asemenea cu a Tatălui; iar pe Arie hulitorul, care pe Fiul lui Dumnezeu Îl numeşte făptură, iar nu Făcător, îl ruşinează.

După patima cea de bună voie şi după învierea Fiului lui Dumnezeu, Sfântul apostol Filip a văzut pe Domnul, împreună cu ceilalţi apostoli, care era în trup fără de moarte şi prea mărit. Apoi, luând binecuvântare de la Domnul, a văzut înălţarea Lui şi venirea Preasfântului Duh.

După aceea s-a făcut propovăduitor al lui Hristos între neamuri, pentru că i-a căzut sorţul să meargă la propovăduire în ţările Asiei.

***

Dar mai întâi a propovăduit în Galileia, unde l-a întâmpinat o femeie, ducând în mâinile sale un copil mort şi, ca o maică, se tânguia fără mângâiere.

Pe acea femeie, văzând-o propovăduitorul lui Hristos, a miluit-o şi, întinzând mâna sa cea dreaptă către copilul cel mort, a zis: ***"Scoală-te, îţi porunceşte Hristos Cel propovăduit de mine!"*** Şi îndată a înviat copilul.

Iar femeia, luându-şi pe fiul său viu şi sănătos, a căzut la picioarele apostolului, dând mulţumire pentru învierea fiului său şi, cerând de la dânsul Botezul, a crezut în Domnul nostru Iisus Hristos, Cel propovăduit de dânsul.

Deci, botezând pe maică împreună cu fiul ei, s-a întors în ţările păgânilor şi, propovăduind prin Elada (Grecia), făcea multe minuni, tămăduind pe cei neputincioşi; ba a înviat şi un alt mort, cu puterea lui Hristos.

Pentru aceea poporul israelit care vieţuia între neamuri, fiind în mare mirare, a trimis oameni la Ierusalim către arhierei şi către boieri, vestindu-i că un om cu numele Filip a venit de la ei în Grecia, propovăduind numele lui Hristos, prin care izgoneşte şi pe diavoli şi tămăduieşte toate neputinţele. Iar ce este mai de mirare e că a înviat un mort cu acelaşi nume, Iisus, şi acum mulţi, ascultându-l, cred în Iisus.

Atunci a venit degrabă de la Ierusalim la Elada un arhiereu cu cărturari împotriva Sfântului Filip şi, îmbrăcându-se în haina cea arhierească, a şezut cu multă mândrie pe scaun de judecată şi stătea înaintea lui mulţime de popor, iudei şi păgâni.

Acolo a fost adus şi Sfântul apostol Filip şi a şezut în mijlocul soborului, spre care, căutând arhiereul cu mânie, a început a grăi: "Nu ţi-a fost destul că ai înşelat în Iudeia, în Galileia şi în Samaria pe poporul cel prost şi neînvăţat? Ci şi aici ai venit la înţelepţii elini, semănând înşelăciunea ta pe care ai învăţat-o de la Iisus, care era potrivnic legii lui Moise? Pentru acest lucru fiind osândit, a fost spânzurat pe cruce şi a murit cu necinste; iar la praznicul Paştelor fiind îngropat, voi, ucenicii Lui, L-aţi furat pe ascuns, spre sminteala multora, şi aţi propovăduit pretutindeni că a înviat din morţi".

Acestea zicând arhiereul, a strigat poporul asupra Sfântului Filip, zicând: "Ce răspunzi la acestea, Filipe?" Atunci s-a făcut mare gâlceavă, căci unii ziceau ca îndată să fie ucis Filip, iar alţii ziceau că în Ierusalim să fie dus spre pierzare.

Iar Sfântul apostol Filip, deschizând gura sa, a zis către arhiereu: ***"Fiul omului, pentru ce iubeşti deşertăciunea şi grăieşti minciuna? Pentru ce este împietrită inima ta şi nu voieşti a mărturisi adevărul? Oare n-aţi pus voi peceţi pe mormânt şi strajă împrejurul mormântului? Şi când a înviat Domnul nostru, nestricând peceţile mormântului, oare n-aţi umplut voi atunci mâinile ostaşilor cu aur ca să spună minciuni şi să zică: Dormind noi - ostaşii - mortul a fost furat. Apoi cum de nu te ruşinezi a minţi acum, căci cu adevărat, chiar peceţile mormântului mărturisesc învierea lui Hristos, iar minciuna voastră se dă pe faţă şi se va şti în ziua judecăţii?"***

Zicând acestea Sfântul apostol, arhiereul s-a tulburat foarte şi s-a pornit asupra lui, vrând să-l apuce singur şi să-l ucidă; dar îndată s-a făcut negru ca şi cărbunele şi a orbit.

Iar cei ce stăteau înainte, văzând acea minune, socoteau că este vrăjitorie, şi s-au pornit mulţi asupra Sfântului Filip, vrând să-l piardă ca pe un vrăjitor. Însă toţi cei ce voiau să-l apuce, au avut aceeaşi pedeapsă care a căzut asupra arhiereului. Încă şi cutremur de pământ s-a făcut şi, înspăimântându-se toţi, tremurau de frică, cunoscând puterea cea mare a lui Hristos.

Iar Sfântul apostol, văzând primejdia celor orbiţi la ochii cei trupeşti şi sufleteşti, a plâns pentru dânşii. Apoi s-a întors spre rugăciune, cerându-le de la Dumnezeu luminare trupească şi sufletească, şi astfel s-a dat celor pedepsiţi tămăduire de sus.

Printr-o asemenea minune mulţime de popor s-a întors la Hristos şi a crezut într-Însul.

Însă arhiereul, fiind orbit cu răutatea, nu numai că nu a vrut să se înţeleptească după acea certare şi să cunoască adevărul; ci a grăit multe hule asupra Domnului nostru Iisus Hristos, şi îndată l-a ajuns o pedeapsă mai mare decât cea dintâi. Căci, deschizându-se pământul, l-a înghiţit de viu, ca pe Datan şi pe Aviron.

Iar după pierzarea arhiereului, Sfântul apostol Filip, botezând acolo pe mulţi şi aşezându-le episcop pe un bărbat cinstit şi vrednic, cu numele Narcis, s-a dus la Parţi.

Mergând pe cale, cerea de la Dumnezeu ajutor în ostenelile sale. Iar când şi-a plecat genunchii la rugăciune, i s-a arătat pe cer un vultur cu aripile poleite cu aur, ca în chipul lui Hristos răstignit. Prin acea arătare întărindu-se iarăşi, a mers la

propovăduire. Şi, înconjurând cetăţile Candachiei din Arabia, a intrat într-o corabie şi a plecat pe mare spre Azot. Apoi noaptea făcându-se furtună mare şi deznădăjduindu-se toţi de viaţă, Sfântul apostol a făcut rugăciune şi îndată s-a arătat în văzduh chipul Crucii cel purtător de lumină, care a luminat întunericul nopţii şi marea s-a liniştit, alinându-se valurile ei.

***

Ajungând Filip la Azot, a ieşit din corabie şi l-a primit în casa sa un primitor de străini cu numele Nicoclid care avea o fiică cu numele Haritina şi care era bolnavă la un ochi.

Sfântul Filip, intrând în casa lui Nicoclid, a grăit cuvântul lui Dumnezeu celor ce se întâmplaseră să fie acolo şi toţi îl ascultau cu plăcere. Fiind acolo aproape, asculta şi Haritina care atât de mult se îndulcea de învăţătura Sfântului, încât uitase de durerea ochiului său.

Iar apostolul, văzând osârdia ei pentru ascultarea cuvântului lui Dumnezeu şi cunoscând boala ei, s-a milostivit spre dânsa şi a zis să-şi pună mâna pe ochiul său cel bolnav şi să cheme numele lui Iisus Hristos. Deci, făcând aşa fecioara, îndată s-a vindecat ochiul ei şi a crezut în Hristos toată casa lui Nicoclid şi s-a botezat.

***

Sfântul apostol Filip s-a dus apoi din Azot în Ierapoli, cetatea Siriei, unde, propovăduind pe Hristos, s-a pornit poporul spre mânie şi voiau să-l ucidă cu pietre.

Dar era acolo în popor un bărbat cinstit, anume Ir, care, voind să-l scape pe Filip de uciderea cu pietre, a zis către popor: Bărbaţi concetăţeni, ascultaţi sfatul meu şi nu faceţi nici un rău acestui om străin, până când vom înţelege dacă sunt adevărate învăţăturile lui. Iar dacă se va dovedi că nu sunt adevărate, îl vom pierde.

Atunci poporul n-a mai îndrăznit să zică nimic împotriva lui Ir, care, luând pe Filip, l-a dus în casa sa.

Iar Filip, după obiceiul său, ţinând propovăduire pentru Hristos în casa lui Ir, l-a adus către Sfânta credinţă, cu toată casa sa şi cu alţi vecini; apoi i-a luminat cu Sfântul Botez.

Înştiinţându-se cetăţenii că Ir a primit Sfântul Botez, s-au adunat toţi şi, înconjurând casa lui, voiau să o aprindă ca să ardă împreună cu apostolul, cu Ir şi cu toţi ai casei lui.

Dar, înţelegând Sfântul apostol tulburarea poporului, a ieşit la lumină fără frică; iar ei, ca nişte fiare sălbatice scrâşnind din dinţi, l-au rănit şi l-au dus la sfatul lor.

Iar mai marele sfatului, cu numele Aristarh, văzând pe Sfântul apostol, şi-a întins mâna şi l-a apucat de păr şi îndată i s-a uscat mâna lui, orbind de un ochi şi surzind. Atunci îndată s-a schimbat poporul şi mirându-se de acea minune, îl rugau pe Filip ca să vindece pe Aristarh, mai marele soborului lor.

Iar Filip a zis: "De nu va crede Dumnezeului Celui propovăduit de mine, nu se va vindeca".

Pe când grăia sfântul către popor, iată că duceau un mort la îngropare. Şi a zis poporul, ca şi cum ar fi râs de Sfântul apostol: "De vei învia mortul acesta, atunci şi Aristarh şi noi toţi vom începe a crede în Dumnezeul tău".

Iar Sfântul apostol, ridicându-şi ochii la cer şi rugându-se mult, a strigat către cel mort: ***"Teofile, scoală!"*** Atunci îndată, ridicându-se mortul, şi-a deschis ochii.

Şi iarăşi a zis Filip către dânsul: ***"Hristos îţi porunceşte să te scoli şi să vorbeşti cu noi".***

Deci, sculându-se mortul de pe năsălie a căzut la picioarele apostolului, zicând: "Mulţumescu-ţi, sfinte slujitor al lui Dumnezeu, că din multe rele m-ai izbăvit în ceasul acesta; căci doi arapi foarte negri, foarte răi, mă munceau fără milă şi dacă nu ai fi sosit tu ca să mă izbăveşti de dânşii, apoi m-ar fi aruncat în iadul cel cumplit".

Văzând toţi acea minune prea mărită, cu un glas şi cu o inimă prea măreau pe Unul adevăratul Dumnezeu, pe Care Îl propovăduia Sfântul apostol Filip.

Apoi Sfântul apostol, făcând semn cu mâna ca să tacă puţin, a poruncit lui Ir ca să facă semnul Crucii peste mădularele cele vătămate ale lui Aristarh. Şi, făcând astfel, îndată s-a tămăduit mâna lui Aristarh cea uscată; apoi s-a tămăduit la ochi şi la urechi, făcându-se cu totul sănătos.

Pentru nişte minuni ca acestea ce s-au făcut de Sfântul apostol Filip, cu puterea lui Hristos, toată cetatea aceea a crezut în Domnul şi au dărâmat idolii.

Mai înainte decât toţi, tatăl lui Teofil a sfărâmat doisprezece idoli ai săi de argint şi de aur, iar aurul l-a împărţit celor ce aveau lipsă.

Apoi Sfântul apostol, botezându-i acolo pe toţi şi punându-le episcop pe Ir, a zidit şi o biserică şi întărindu-i în Sfânta credinţă pe cei de curând luminaţi, s-a dus în alte părţi la propovăduire.

***

Străbătând Siria şi toată Asia cea de sus, a venit în părţile Asiei celei mici, în Lida şi în Misia, întorcând către Dumnezeu popoarele cele rătăcite.

Acolo s-a întâlnit cu Sfântul apostol Vartolomeu, care propovăduia atunci prin cetăţile cele de aproape şi care a fost trimis de Dumnezeu spre ajutorul Sfântului Filip. Încă şi Mariam fecioara, care era sora Sfântului Filip, urma fratelui său şi toţi împreună slujeau mântuirii omeneşti. Aceştia au străbătut toate cetăţile Lidiei şi Misiei, binevestind Evanghelia, şi multe asupreli şi nevoi răbdând de la cei necredincioşi, au fost bătuţi, în temniţă închişi, şi cu pietre ucişi. Însă, cu toate năpăstuirile şi bătăile acelea, păzindu-se vii cu darul lui Dumnezeu, se sileau necontenit în buna vestire a lui Hristos. Apoi au ajuns până la ucenicul cel iubit al lui Hristos, la Ioan cuvântătorul de Dumnezeu, care propovăduia pe Hristos acolo în Asia.

***

Bucurându-se cu toţii în Domnul, s-au dus în părţile Frigiei şi, intrând la Ierapoli, propovăduiau pe Hristos. Iar cetatea aceea era plină de idoli, la care se închina poporul cel orbit cu înşelăciunea diavolească.

Acolo era şi o viperă pe care locuitorii Ierapoliei o cinsteau ca pe un Dumnezeu şi care era ţinută într-o casă încuiată, hrănind-o cu multe feluri de jertfe. Încă şi alte feluri de jivini, şerpi şi vipere, cinstea acel popor fără de minte.

Deci, Sfântul apostol Filip cu însoţitorii săi, s-a înarmat cu rugăciunea mai întâi asupra acelei vipere. Acolo cu dânşii era şi Sfântul Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu, care le-a ajutat de au biruit vipera. Căci junghiind-o cu rugăciunea ca şi cu o suliţă, au omorât-o cu puterea lui Hristos.

Însă Sfântul Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu îndată s-a despărţit de dânşii, lăsându-le Ierapolia ca să propovăduiască într-însa cuvântul lui Dumnezeu, iar el s-a dus în alte cetăţi, ducând lumii buna vestire.

Sfântul Filip, împreună cu Vartolomeu şi cu Mariam, rămânând în Ierapolia, se sârguiau cu dinadinsul să împrăştie de acolo întunericul închinării de idoli şi să strălucească lumina cea mare a cunoştinţei adevărului. Deci, se osteneau în cuvântul lui Dumnezeu ziua şi noaptea, învăţând pe cei rătăciţi, înţeleptind pe cei fără de minte şi povăţuind pe cei greşiţi. Şi era în cetatea aceea un om oarecare cu numele Stahie, care de patruzeci de ani era orb. Acestuia Sfinţii apostoli i-au deschis ochii cei trupeşti prin minune, iar prin propovăduirea lui Hristos i-au luminat şi ochii cei sufleteşti şi, botezându-l pe el, au rămas în casa lui.

Deci, a ieşit vestea prin toată cetatea că Stahie cel orb acum vede şi s-a adunat mult popor în casa lui; iar Sfinţii apostoli învăţau credinţa în Hristos pe cei ce veniseră către dânşii, şi aduceau la ei pe mulţi neputincioşi şi pe toţi îi tămăduiau cu rugăciunea, izgonind duhurile cele rele din oameni. Pentru aceea mulţime de popor a crezut în Hristos şi s-a botezat de către Sfinţii apostoli.

Antipatul cetăţii aceleia avea o soţie cu numele Nicanora, care, fiind muşcată de şarpe, zăcea bolnavă şi era aproape de moarte. Auzind despre Sfinţii apostoli, care erau în casa lui Stahie, ca tămăduiesc toată boala numai cu cuvântul, a poruncit slugilor să o ducă pe ea la dânşii, nefiind atunci bărbatul ei acasă. Femeia a dobândit de la dânşii îndoita tămăduire, atât de muşcarea şarpelui, cât şi de vătămarea diavolului, crezând în Hristos prin învăţătura lor.

Şi venind antipatul acasă, i-au spus slugile că femeia lui a învăţat a crede în Hristos de la nişte oameni străini care sunt în casa lui Stahie.

Iar antipatul, mâniindu-se foarte, a poruncit să prindă pe apostoli, iar casa lui Stahie s-o ardă cu foc. Şi s-a făcut după porunca lui.

Deci, s-a adunat mulţime de popor din Ierapoli şi luând pe Sfinţii apostoli, pe Filip şi pe Vartolomeu şi pe Sfânta fecioară Mariam, îi ducea pe uliţe, bătându-i şi batjocorindu-i pe dânşii; apoi i-au aruncat în temniţă.

După aceasta antipatul a hotărât să judece pe propovăduitorii lui Hristos şi s-au adunat la dânsul toţi popii idoleşti şi popii viperei celei omorâte care se jeluiau împotriva Sfinţilor apostoli, zicând: "Fă izbândă, antipate, pentru ocara zeilor noştri; căci de când au intrat străinii aceştia în cetatea noastră, s-au pustiit altarele

marilor noştri zei, iar poporul a uitat a le aduce jertfele cele obişnuite, omorând prea cinstită această viperă şi toată cetatea s-a umplut de fărădelege; deci, omoară pe aceşti vrăjitori".

Atunci a poruncit antipatul să dezbrace pe Sfântul Filip, zicând că ar fi având farmece în hainele lui; şi dezbrăcându-l, n-au aflat nimic. Tot astfel au dezbrăcat şi pe Sfântul Vartolomeu. Iar când s-au apropiat de Sfânta Mariam, vrând să dezbrace trupul ei cel fecioresc, îndată s-a schimbat înaintea lor şi s-a făcut ca o văpaie de foc. Şi înfricoşându-se păgânii, au fugit de la faţa ei.

Iar ighemonul a judecat pe Sfinţii apostoli ca să-i răstignească.

Deci, mai întâi au legat de picioare pe Sfântul apostol Filip, l-au spânzurat de un lemn deasupra uşilor de la capiştea viperii şi răstignindu-l cu capul în jos, au aruncat cu pietre într-însul. După aceasta au răstignit şi pe Sfântul Vartolomeu, lângă peretele capiştii.

Atunci s-a făcut deodată cutremur mare şi deschizându-se pământul, a înghiţit deodată pe antipatul şi pe toţi popii viperii şi împreună cu dânşii, o mulţime de popor necredincios.

Deci s-a făcut spaimă mare printre credincioşi şi necredincioşi, încât strigau către Sfinţii apostoli, toţi cei ce mai rămăseseră, ca să-i miluiască şi să roage pentru dânşii pe Unul adevăratul Dumnezeu şi să nu-i înghită pământul şi pe ei.

Apoi, grăbindu-se, au dezlegat pe Sfântul Vartolomeu, iar pe Sfântul Filip nu puteau să-l dezlege degrabă pentru că era sus spânzurat. Şi astfel a fost bunăvoirea lui Dumnezeu ca prin acest fel de pătimire şi moarte, să treacă apostolul Filip de la pământ la cer, către care şi picioarele lui erau întoarse.

Pe când era răstignit, Sfântul apostol Filip se ruga lui Dumnezeu pentru vrăjmaşii săi ca să le ierte păcatele şi să le lumineze ochii minţii, ca să vadă şi să cunoască adevărul. Iar Domnul, plecându-se spre rugăciunea lui, îndată a poruncit pământului şi a scos vii pe tot poporul cel înghiţit, numai antipatul şi popii viperii au rămas în adânc.

Apoi toţi cu un glas mare, mărturisind şi prea mărind puterea lui Hristos, doreau Botezul. Şi vrând acum să coboare pe Sfântul Filip de pe lemn, sfântul şi-a dat sufletul său în mâinile lui Hristos. Deci, l-au coborât de pe lemn mort.

Iar sora lui cea după trup, Sfânta Mariam, care îşi păzea fecioria ei curată şi văzuse pătimirea şi moartea Sfântului Filip, cuprindea cu dragoste şi săruta trupul cel coborât de pe lemn; apoi se veselea cu duhul pentru dânsul căci săvârşise cu bine alergarea sa.

Iar Sfântul Vartolomeu a botezat pe toţi cei ce crezuseră în Hristos şi le-a pus episcop pe Stahie. Apoi a făcut îngropare cinstită trupului Sfântului apostol Filip.

În locul acela unde a curs sângele Sfântului apostol, a crescut după trei zile o viţă de vie ca semn că Sfântul apostol Filip, după vărsarea sângelui său pentru Hristos, veşnic se îndulceşte de veselie împreună cu Domnul său în împărăţia Lui.

Iar Sfântul Vartolomeu, împreună cu fericita fecioară Mariam, după îngroparea Sfântului Filip, au mai petrecut câteva zile în Ierapoli şi bine întărind în credinţă Biserica lui Hristos cea nou întemeiată, s-au dus de acolo.

Sfântul Vartolomeu s-a dus în cetatea Alvanului care era în Armenia cea mare, unde a fost răstignit, iar Sfânta Mariam a mers în Licaonia şi acolo întorcând pe mulţi la Sfânta credinţă, a adormit cu pace.

În jurul anului 560 d.Hr., Sfintele moaşte ale apostolului Filip au fost mutate la Roma, unde se odihnesc şi în prezent în Biserica celor doisprezece Apostoli. Unul dintre braţele apostolului a fost păstrat în Constantinopol, în Biserica Preafericitei Născătoare de Dumnezeu, în anul 1167, împăratul bizantin Manuil I Comnen (1143-1180) l-a dat nepoatei sale Maria, ca dar nepreţuit şi sfânt, când aceasta s-a căsătorit cu Amaury I, rege cruciat al Ierusalimului. în anul 1204, acest braţ sfinţit a fost mutat la Florenţa.

Pentru acestea toate, Dumnezeului nostru se cuvine slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Extras din cartea: Vieţile Sfinţilor apostoli)

Sinaxar - Pomenirea Sfântului slăvitului şi întru tot lăudatului apostol Filip, unul din ceata dintâi, a celor doisprezece

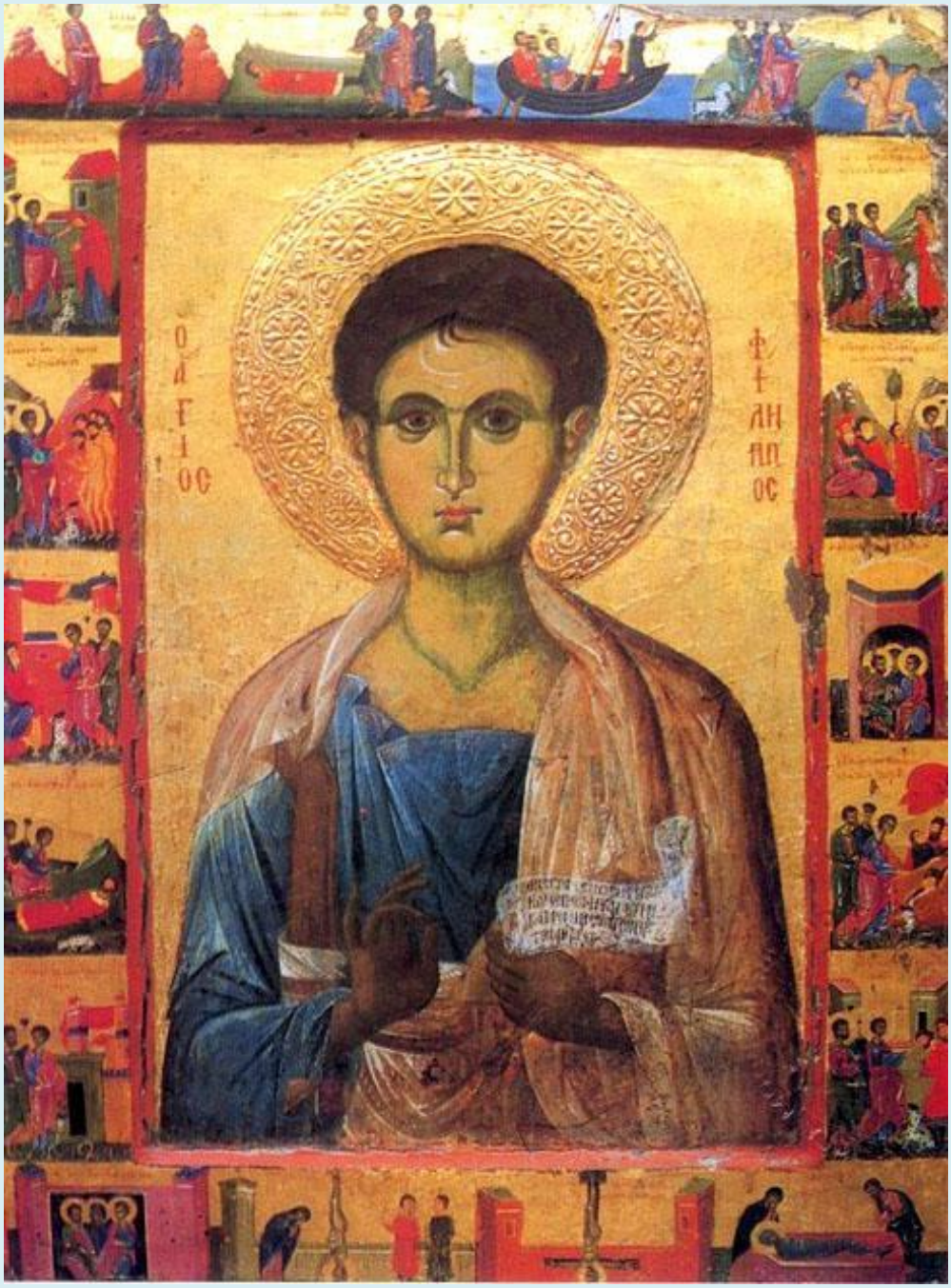

În această lună (noiembrie), în ziua a paisprezecea, pomenirea Sfântului slăvitului şi întru tot lăudatului apostol Filip, unul din ceata dintâi, a celor doisprezece.

Acest apostol era din Betsaida Galileii, împreună-cetăţean cu Andrei şi cu Petru apostolii, şi multă înţelepciune avea acest dumnezeiesc apostol, îndeletnicindu-se cu cărţile proorocilor şi feciorelnic în toată viaţa sa cunoscându-se; pe acesta aflându-l Domnul după botezul său în Galileea, l-a chemat ca să-i urmeze Lui.

Iar el, întâlnind pe Natanael, i-a zis: ***"Am aflat pe Cel despre Care a scris Moise în Lege şi prooroci, pe Iisus, fiul lui Iosif cel din Nazaret".***

Şi alte încă multe ziceri se află în Sfânta Evanghelie arătătoare pentru acest apostol.

Deci acesta, luând după sorţi pământul Asiei, avea pe apostolul Vartolomeu următor lui şi ajutător la propovăduirea Evangheliei. Mai avea încă şi pe sora sa cea după trup, Mariamni, care urma şi le slujea lor. Deci trecând apostolii aceştia prin cetăţile Lidiei şi Misiei şi propovăduind în ele Evanghelia lui Hristos, multe încercări şi necazuri au suferit de la cei necredincioşi, fiind bătuţi, zdrobiţi cu toiegele, prin închisori închişi şi cu pietre împroşcaţi.

După aceea a aflat pe iubitul ucenic şi de Dumnezeu cuvântătorul Ioan, care propovăduia pe Hristos în Asia.

În aceeaşi vreme şi femeia lui Nicanor proconsulul a crezut în Hristos. Deci mergând dumnezeiescul Filip la Ierapoli, acolo a fost târât pe pământ de elini, prin mijlocul uliţelor cetăţii; după aceasta sfredelindu-i-se gleznele picioarelor, a fost pironit pe un lemn cu capul în jos, şi aşa făcând rugăciune, şi-a dat sfântul său suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Îndată ce şi-a dat duhul Sfântul apostol, pământul s-a înfricoşat ca şi când ar fi fost însufleţit, şi a scos înfricoşător glas şi geamăt, şi s-a despicat şi a înghiţit pe mulţi din cei necredincioşi. Iar ceilalţi temându-se au îngenunchiat la dumnezeiescul Vartolomeu şi la Sfânta Mariamni, care erau spânzuraţi. Şi dezlegându-i pe ei de pe lemn, au venit la adevărata credinţă a lui Hristos; iar moaştele apostolului le-au îngropat.

Sfântul Vartolomeu aşezând pe Stahie episcop în Bizanţ, a ieşit şi s-a dus împreună cu Mariamni în Licaonia.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul apostol Filip, unul dintre cei 12 apostoli; Sfântul ierarh Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului

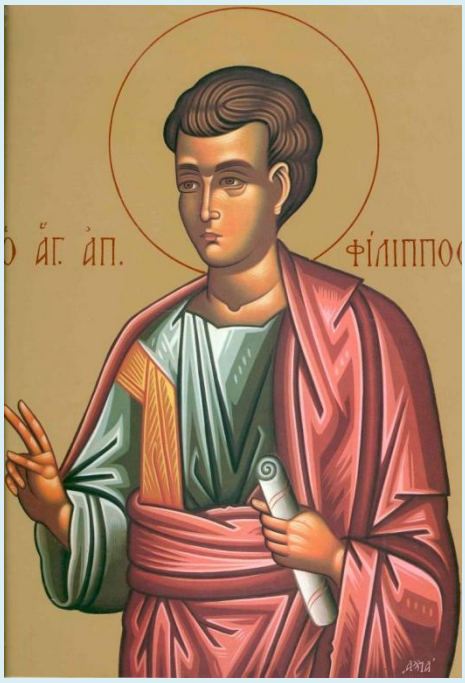

Sfântul apostol Filip era din Betsaida Galileii, împreună cetăţean cu apostolii Andrei şi Petru. Mântuitorul Iisus Hristos aflându-l pe Filip i-a zis: Urmează-Mi Mie (Ioan 1, 43). Deci, recunoscând pe Mesia în persoana lui Iisus Hristos, Filip a lăsat totul şi a devenit unul dintre cei mai zeloşi ucenici, însoţindu-L pe Iisus pretutindeni.

Istoricii Teodoret şi Eusebiu ne relatează că după Pogorârea Duhului Sfânt, apostolul Filip a predicat Evanghelia în cele două Frigii din Asia Mică şi în Ierapole. A fost martirizat de păgâni, fiind răstignit cu capul în jos.

***

Astăzi pomenim şi pe Sfântul ierarh Grigorie Palama (†1359), teologul slavei dumnezeieşti celei neapuse şi necreate a Sfintei Treimi. Născut în 1296 în sânul unei familii evlavioase, tânărul Grigorie a vieţuit de mic în palatele împărăteşti, dat fiind că tatăl său, fericitul Constanţiu, era sfetnicul împăratului Andronic al 2-lea şi pedagog al nepotului acestuia, Andronic al 3-lea. Legăturile strânse cu monahii de pe Muntele Athos l-au făcut pe Grigorie să ţină încă din tinereţe o rânduială de viaţă aspră, cu post, rugăciune şi priveghere.

În 1321 se stabileşte în Marea Lavră a Sfântului Atanasie, iar în 1326, după ce a fost hirotonit preot, s-a stabilit pe muntele de lângă oraşul Veria, unde timp de cinci ani a îndrumat monahii care îl urmaseră acolo. Rugăciunea neîntreruptă făcea ca uneori, în timpul Sfintei Liturghii, faţa Sfântului Grigorie să strălucească mai presus de fire.

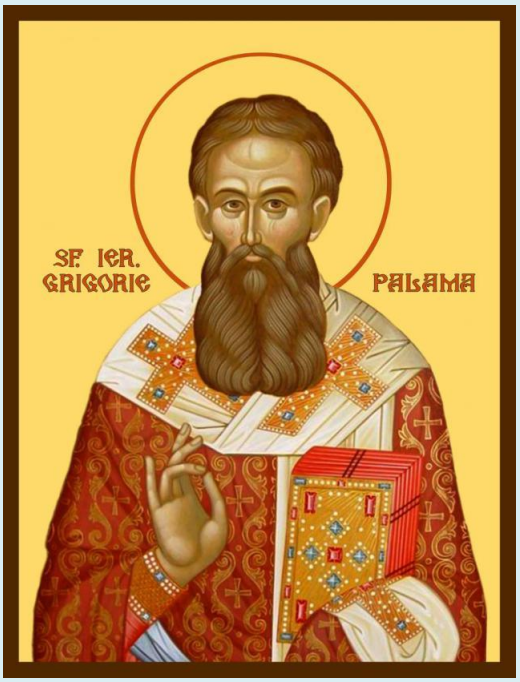

Anul 1338 a fost marcat de începutul disputei între Sfântul Grigorie Palama şi Varlaam din Calabria, cel dintâi afirmând faptul că prin energiile divine necreate Dumnezeu comunică neîncetat cu lumea, aceste energii putând fi cunoscute de oameni (ex.: bunătatea, harul, dreptatea). Esenţa sau fiinţa Creatorului rămâne însă insondabilă.

Un sinod din 1351 a hotărât că isihasmul este dogmă a Bisericii Ortodoxe, condamnând ca eretice învăţăturile lui Varlaam.

Sfântul Grigorie a adormit în Domnul la 14 noiembrie 1359.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul apostol Filip, unul dintre cei 12 apostoli; Sfântul Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului

1. Sfântul apostol Filip s-a născut în Betsaida Galileei, de unde erau și Sfinții Petru și Andrei. A fost chemat la apostolat chiar a doua zi după chemarea acestora și a celor doi frați Iacob și Ioan, fiii lui Zevedei. Filip era căsătorit. Avea patru fete care prin propovăduirea lor au ilustrat apostolatul și chipul femeii creştine.

Sfântul apostol Filip și-a păstrat în tot timpul propovăduirii înflăcărarea din clipa chemării sale la apostolat și a împodobit-o cu mucenicia. El însuși a primit darul Duhului Sfânt în ziua Cincizecimii. El însuși a săvârșit minuni în numele Domnului nostru Iisus Hristos. Astfel, în Galileea a înviat copilul unei femei.

De aici, a trecut în Grecia vindecând multe neputințe, apoi a plecat spre Parți, în orașele reginei Candace din Etiopia, apoi în Arabia și la Azot. Mai departe, Sfântul apostol Filip a ajuns în orașul Ierapoli din Siria unde a săvârșit alte minuni precum învierea tânărului Teofil, spre încredințarea lui Aristarh, conducătorul orașului.

După ce a zidit aici o biserică și l-a așezat episcop pe Ir, a plecat mai departe în Lida și Misia. Acolo s-a întâlnit cu Sfântul apostol Bartolomeu sau Natanail, prietenul său și cu Mariam, sora lui Filip și propovăduind împreună pe Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos s-au întors din nou la Ierapolis. În acest oraș au tămăduit și pe Nicanora, soția guvernatorului orașului, care fusese muşcată de un șarpe și era pe moarte.

Au omorât prin rugăciune o viperă pe care păgânii din oraș o considerau drept zeiță a lor și i se închinau. În urma acestei întâmplări păgânii i-au prins pe sfinți și i-au osândit la moarte prin răstignire. Apostolul Filip a fost spânzurat cu capul în jos chiar deasupra ușii templului unde fusese vipera, iar Bartolomeu lângă peretele templului. În timp ce mulțimea de păgâni arunca cu pietre a avut loc un cutremur.

Păgânii s-au speriat și i-au dezlegat, însă Filip trecuse la Domnul așa cum îi fusese rânduit să își pecetluiască apostolia cu mucenicia.

Sfântul Bartolomeu a botezat pe toți cei care au crezut în Hristos și le-a pus episcop pe Stahie, a îngropat trupul Sfântului apostol Filip și s-a dus în orașul Albana din Armenia mare, unde a sfârșit și el răstignit.

Sfânta Mariam, sora lui Filip s-a dus în Licaonia, unde a botezat mulți păgâni, după care s-a mutat cu pace la Domnul.

2. Născut în 1296 în sânul unei familii de neam ales şi deosebit de evlavioase, tânărul Grigorie a vieţuit de mic în palatele împărăteşti, dat fiind că tatăl său, fericitul Constanţiu, era sfetnic al împăratului Andronic al II-lea (1282-1328) şi pedagog al nepotului acestuia, Andronic al III-lea.

Când Grigorie avea 7 ani, tatăl său, care ajunsese pe cele mai înalte trepte ale rugăciunii, a murit, iar el a fost instruit în ştiinţele vremii, agonisindu-şi o educaţie temeinică. Legăturile strânse cu monahii de la Sfântul Munte Athos l-au făcut pe Grigorie să ţină încă din tinereţe o rânduială de viaţă aspră, cu post, rugăciune şi priveghere.

Primul învăţător în viaţa sa de rugăciune i-a fost Sfântul Teolipt, ajuns mai târziu mitropolit al Filadelfiei, care l-a călăuzit la deprinderea trezviei şi a rugăciunii minţii încă de când era în lume. Lepădând grijile lumeşti, în toamna anului 1317, a plecat, împreună cu cei doi fraţi ai săi, spre Muntele Athos. Lângă mănăstirea Vatoped, sub conducerea Sfântului Nicodim (prăznuit la 11 iulie), a dus o viaţă de post, de veghe şi rugăciune neîntreruptă, ziua şi noaptea.

Se ruga cu multă stăruinţă şi evlavie către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu: „Maica Domnului, luminează-mi întunericul, luminează-mi întunericul!”.

După trei ani, în 1321, monahul Grigorie se stabileşte în Marea Lavră a Sfântului Atanasie, unde, alţi trei ani, a strălucit prin virtuţi, prin înţelepciune şi prin cuvânt, „luptând cu trupul ca să ajungă asemenea celor fără de trup”.

Vreme de trei luni nu a dormit nici noaptea, ci numai puţin după prânz. În 1326, după ce a fost hirotonit preot la Tesalonic, urcă pe muntele de lângă oraşul Veria, din ţinutul Macedoniei. Aici a adunat în jurul lui în timp scurt mai mulţi călugări, pe care i-a îndrumat vreme de cinci ani. El însuşi cinci zile pe săptămână stătea deosebi în tăcere, iar sâmbăta şi duminica se aduna cu ceilalţi monahi la Sfânta Liturghie, după care le dădea povăţuiri duhovniceşti.

În această vreme a început să scrie despre viaţa Maicii Domnului şi a unor cuvioşi părinţi atoniţi. Rugăciunea neîntreruptă din mintea sa îl învrednicea de unirea nemijlocită cu Dumnezeu.

Uneori, în timpul Sfintei Liturghii, faţa îi strălucea mai presus de fire, preschimbată de lumina harului Duhului Sfânt.

Când, în anul 1334, Varlaam din Calabria, urmat de învăţatul Achindin, începe să defaime monahismul, practica isihastă şi învăţătura ortodoxă despre energiile dumnezeieşti necreate, atunci ieromonahul Grigorie devine purtătorul de cuvânt al monahismului atonit şi al întregii Biserici Ortodoxe.

El precizează în scris, în mai multe tratate, învăţătura Sfinţilor Părinţi despre rugăciunea minţii, dar şi despre lucrarea harului necreat, care se arată Sfinţilor ca lumină. În urma acestor dispute, Sinodul din anul 1341 a întărit învăţătura isihaştilor, condamnându-l pe Varlaam; acesta fuge în Italia, fiind bineprimit în Biserica apuseană, care-i susţinea părerile.

La scurtă vreme însă, în 1343, duşmanii Sfântului Grigorie Palama îl acuză pe nedrept de uneltire şi-l aruncă în închisoare, reuşind chiar să-l supună unei condamnări bisericeşti. Dar, peste patru ani este repus în cinste, iar Sinodul din 1351 hotărăşte că isihasmul este dogmă a Bisericii Ortodoxe, condamnând ca eretice învăţăturile lui Varlaam şi Achindin.

Deşi ales din 1347 arhiepiscop al Tesalonicului, Sfântul Grigorie Palama ajunge acolo abia în 1352. În 1354, vrând să vină în Constantinopol, cade în mâinile turcilor, rămânând captiv vreme de un an. Aici propovăduieşte pe Hristos musulmanilor, primejduindu-şi viaţa. Eliberat prin răscumpărare, Sfântul Grigorie s-a reîntors la eparhia sa, făcând multe minuni şi vindecând mulţi bolnavi în cursul ultimilor trei ani de viaţă.

În ajunul morţii sale, Sfântul Ioan Gură de Aur (prăznuit pe 13 noiembrie) i-a apărut în vedenie, adresându-i cuvintele: „Spre înălţimi! Spre înălţimi!” Sfântul

Grigorie Palama a adormit întru Domnul la 14 noiembrie 1359, iar după nouă ani a fost canonizat de Sinodul din Constantinopol pentru lupta dusă împotriva ereticilor şi pentru teologia şi viaţa sa, adânc duhovniceşti şi ortodoxe. Moaştele sale se găsesc până astăzi la Tesalonic, iar pomenirea lui se săvârşeşte pe 14 noiembrie, dar şi în Duminica a doua a Postului mare.

Alături de Sfântul ierarh Grigorie, supranumit „teologul luminii dumnezeieşti”, Biserica cinsteşte şi pe cei şase membri ai familiei sale, pildă de familie creştină împodobită cu virtuţi alese: tatăl său Constanţiu, sfetnic împărătesc, om înţelept, credincios, evlavios şi mare rugător, considerat sfânt încă din timpul vieţii, răposat ca mirean; mama sa, Caloni; fraţii săi, ieromonahii Teodosie şi Macarie, precum şi surorile sale, Epiharia şi Teodota, toţi călugăriţi datorită pildei şi sfatului Sfântului Grigorie, vieţuitori plini de râvnă în dobândirea luminii celei neapropiate prin nevoinţă, răbdare, ascultare, lepădare de lume şi rugăciune neîncetată.

Pentru ale lor sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Proloagele din 14 noiembrie

Luna noiembrie în 14 zile: pomenirea Sfântului, slăvitului şi întru tot lăudatului apostol Filip.

Acest apostol, unul din ceata celor 12 apostoli, era din Betsaida Galileii, împreună cetăţean cu Andrei şi cu Petru, apostolii. Şi multă înţelepciune avea acest dumnezeiesc apostol, că se îndeletnicea cu cercetarea locurilor din Legea veche şi din prooroci, despre Mesia cel aşteptat, pregătindu-se, astfel, a-L cunoaşte pe Acela, despre care încă nu ştia că venise pe pământ.

Cu acest fel de dragoste aprinzându-se el pentru Mesia, iată că Cel dorit de El călătorea prin Galileea şi, aflându-l pe Filip, i-a zis lui: "Urmează-mi Mie". (Ioan,1,43). Şi, cunoscând pe Mesia în persoana lui Iisus Hristos, Filip lăsă totul şi se făcu unul din cei mai zeloşi ucenici, însoţind pe Iisus pretutindeni, luând aminte la viaţa Lui prea sfântă, urmând sărăcia Lui şi învăţând de la Dânsul dumnezeiasca înţelepciune cu care avea să lumineze lumea.

Cu drept cuvânt, aflând pe prietenul său Natanail, căruia Scriptura îi mai spune şi Vartolomeu, Filip i-a spus cu bucurie: "Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege şi proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret"(Ioan,1,45). Şi aşa l-a dus la Iisus şi încă multe locuri se află în Evanghelie despre acest apostol, care împărtăşea credinţa lui Hristos şi altora.

Apostolii, fiind sortiţi să propovăduiască în lume, după pogorârea Duhului Sfânt, s-au răspândit, fiecare în părţile unde era chemat, pentru vestirea Evangheliei. Apostolul Filip, precum ne spun istoricii Teodoret şi Eusebiu, a predicat Evanghelia în cele două Frigii din Asia Mică şi în Ierapole. A străbătut, deci, mai întâi, toată Siria şi toată Asia Mică şi, întâlnindu-se cu Sfântul apostol Vartolomeu, au pornit a lucra împreună la slujba Cuvântului. Mai aveau cu ei încă şi pe fericita fecioară Mariam, sora după trup a Sfântului Filip, care îi urma şi le slujea lor.

Şi dacă au ajuns în Lidia, apostolii au fost primiţi cu duşmănie de păgâni, au fost închişi în temniţă, bătuţi cu toiege, împroşcaţi cu pietre, încercând să-i ucidă. Şi n-au scăpat cu viaţă, decât prin mijlocirea binecredinciosului Ir, care, botezându-se şi Hristos făcând minuni cu el, apostolii au putut pleca nu numai nevătămaţi, dar botezând pe toţi păgânii din cetate şi lăsând pe Ir episcop în urma lor.

În calea lor prin Asia, cei doi Apostoli s-au întâlnit şi cu Sfântul apostol şi evanghelist Ioan, propovăduind şi el Evanghelia tot prin Asia; şi unii de la alţii luând puteri, cu şi mai multă râvnă răspândeau sămânţa lui Hristos.

Deci, au mers dumnezeieştii apostoli în Ierapole, cetate plină de idoli. Şi se osteneau sfinţii, ziua şi noaptea, povăţuind, învăţând şi vindecând, după cuvântul Domnului.

Şi era în cetate un oarecare Stahie, care, de 40 de ani era orb; pe acela apostolii, vindecându-l, a crezut în Domnul şi s-a botezat şi el şi toată casa lui. Şi s-a răspândit vestea în toată cetatea. Şi s-a botezat mult popor, crezând în Hristos.

Iar dregătorul cetăţii, auzind de aceasta, a dat poruncă şi, prinzând în lanţuri pe sfinţi, au legat de picioare pe Sfântul Filip şi l-au răstignit cu capul în jos şi, pe când îi găureau cu sfredelul gleznele picioarelor, sfântul făcând rugăciune şi-a dat duhul în mâinile lui Dumnezeu. Şi îndată s-a cutremurat pământul şi, despicându-se, a înghiţit mult popor şi pe dregător, cei rămăşi căzând îngroziţi la picioarele sfinţilor şi eliberându-i.

Deci, aşezând pe Stahie episcop al noii Biserici şi îngropând moaştele Sfântului Filip, apostolul Vartolomeu s-a dus în Armenia, unde a fost răstignit pentru Hristos, iar Sfânta Mariam s-a dus în Licaonia, unde s-a săvârşit în pace.

Viaţa Sfântului ierarh Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului

Sfântul Grigorie, arhiepiscopul Tesalonicului, numit şi Palama, s-a născut în Constantinopol. A rămas orfan de tată încă de mic, dar sub îngrijirea mamei sale şi-a săvârşit studiile şi a fost de mare folos mamei şi fraţilor săi, pe care-i ţinea din ostenelile sale.

Văzând deşertăciunea lumii acesteia, i-a venit în gând să se facă călugăr, îndemnând şi pe mama şi fraţii săi la aceasta. Primind cu bucurie propunerea, mama sa a luat schima într-o mănăstire de maici, iar el şi cu fraţii săi s-a dus în Muntele

Athos, unde punându-se în ascultarea unui cuvios Nicodim, s-a deprins cu toate rânduielile vieţii monahale.

Câtva timp a fost şi în Lavra cea mare; dar dorind liniştea, s-a sălăşluit în pustie şi ducea viaţa cea mai aspră. Întâmplându-se să treacă pe acolo Varlaam din Calabria, care învăţa că strălucirea dumnezeirii este creatură, a fost combătut de sfântul pentru acele erori. Asemenea şi pe Aţuindiu şi Polichindin, care au fost sinodiceşte condamnaţi pentru învăţăturile lor cele greşite.

Pentru luptele sale cu ereticii s-a învrednicit de marele dar al arhieriei, ocupând însemnatul scaun al Tesalonicului şi păstorindu-l cu multă demnitate.

S-a învrednicit a purta rănile Domnului pe trupul său, ca dumnezeiescul Pavel şi după multe suferinţe din partea turcilor, pentru că le arăta cu multă îndrăzneală rătăcirile lui Mahomed, a adormit în Domnul în vârstă de 63 de ani, la 1340.

Întru această zi, cuvânt despre hirotonia, ca preot, a Sfântului Ioan Gură de Aur.

Lui Flavian patriarhul, primind scaunul Antiohiei şi umblând şi pentru cercetarea bisericească, pe când făcea rânduiala cântării de noapte, i s-a arătat îngerul Domnului, zicându-i: "Dimineaţă, sculându-te, să mergi în mănăstirea unde este plăcutul lui Dumnezeu Ioan şi pe acela, luându-l, să-l hirotoneşti preot, că voieşte Dumnezeu prin el să lumineze pe mulţi oameni şi la cunoştinţa Sa să-i aducă şi să-l arate pe el de o cinste cu apostolii, că vas ales este al lui Dumnezeu. Că, iată şi către dânsul sunt trimis de la Dumnezeu, ca să-i spun să nu se îndoiască de nimic, ci să facă toate cele poruncite lui de tine".

Şi era Ioan în ceasul acela în osebita lui chilie, făcându-şi obişnuitele rugăciuni şi cereri către Dumnezeu. Deci, a venit la dânsul, fără de veste, îngerul Domnului, în haină luminoasă. Şi, Ioan temându-se foarte, după ce l-a văzut, a căzut cu faţa la pământ, tremurând cu totul.

Şi, atingându-l pe el îngerul, l-a sculat, zicându-i: "Scoală, nu te teme". Şi i s-a arătat lui îngerul ca un om.

Iar Ioan, adunându-şi mintea, a zis către dânsul: "Cine eşti tu, stăpâne, că chipul tău m-a tulburat şi spaimă a căzut asupra mea?"

Iar acela, răspunzând, i-a zis lui: "Eu sunt îngerul Domnului şi sunt trimis la tine ca să-ţi spun darul lui Dumnezeu, pe care îl vei primi acum".

Iar Ioan a zis: "Rogu-mă ţie, stăpâne, nu mă pune pe mine să mă fac de ruşine, nici din viaţa aceasta liniştită nu mă lipsi pe mine, nu mă despărţi nici de adunarea aceasta prea dulce a fraţilor mei".
Răspunzând însă, iarăşi, îngerul i-a zis: "Cel ce a grăit lui Moise, zicându-i: "Iată, te-am făcut pe tine Dumnezeul lui Faraon, Acela puternic este să te facă şi pe tine la fel". Şi acestea zicându-i, îngerul s-a dus de la dânsul.

Iar a doua zi, când vorbea el cu fraţii, iată au venit la dânsul doi din clericii lui Flavian, vestind venirea lui. Iar marele Ioan şi toţi fraţii, ieşind afară din mânăstire, l-au întâmpinat pe el şi i s-au închinat lui şi au intrat cu dânsul în mânăstire.

Şi, patriarhul, căutând la fericitul Ioan, i-a zis: "Pace ţie, tămăduitorule al celor bolnavi cu sufletul şi cu trupul şi următorule al Sfinţilor apostoli ! Sculându-te, să mergi cu noi, ca să facem voia Domnului pentru tine".

Şi l-au dus pe cuviosul Ioan spre hirotonia rânduielii preoţeşti. Şi s-a făcut o minune în ceasul acela. Că după ce acesta şi-a plecat capul, când episcopul şi-a pus mâna pe dânsul, începând rugăciunea hirotoniei, fără de veste, s-a arătat un porumbel alb asupra capului fericitului Ioan.

Iar episcopul, văzând aceasta şi toţi cei ce erau cu dânsul s-au înspăimântat, mult minunându-se. Şi s-a propovăduit aceasta în toată cetatea.

Şi a petrecut fericitul în Biserica Antiohiei doi ani. Apoi a fost înştiinţat despre dânsul Arcadie împăratul(395-408) şi, trimiţând, l-au adus pe el cu cinste la patriarhie în Constantinopol.

Dumnezeului nostru slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor ! Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici – Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului apostol Filip

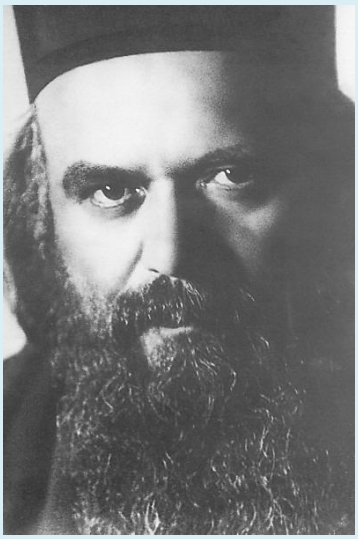

Sfântul apostol Filip s-a născut la Betsaida, lângă Marea Galileii, asemenea Sfinţilor apostoli Petru şi Andrei.

Cunoscând bine Sfintele Scripturi, Filip a răspuns imediat chemării Domnului Hristos şi I-a urmat Lui (Ioan 1: 43).

După Pogorârea Sfântului Duh, Filip a propovăduit Evanghelia cu râvnă prin toate ţinuturile Asiei şi Greciei.

În Grecia iudeii au vrut să-1 omoare, dar Domnul 1-a păzit cu puterea Lui minunată. Astfel, un arhiereu al iudeilor care s-a repezit cu pumnii la Sfântul Filip a orbit pe dată, iar pielea i s-a înnegrit cu totul. Apoi s-a făcut cutremur mare, pământul s-a deschis şi 1-a înghiţit pe necuratul prigonitor al lui Filip.

Prin Sfântul apostol Filip s-au arătat multe minuni mari, mai ales întru vindecarea bolilor cumplite şi incurabile, pentru care mulţi păgâni au crezut în Hristos.

În cetatea frigiană Hierapolis Sfântul Filip a propovăduit cuvântul lui Dumnezeu împreună cu sora lui după trup, Marianna, cu Sfântul Ioan Teologul şi cu Sfântul apostol Vartolomeu.

În cetatea aceasta se afla un balaur înfricoşat la care păgânii se închinau ca la un dumnezeu. Dar apostolul lui Hristos Filip a omorât acel balaur cu rugăciunea, ca şi cu o lance. De aceea însă a şi fost urât de moarte de acei păgâni cu minţi şi inimi

întunecate. Aceştia 1-au apucat pe Sfântul Filip şi 1-au răstignit de un copac cu capul în jos, făcându-i asemenea şi Sfântului Vartolomeu. Atunci s-a deschis pământul şi 1-a înghiţit pe necuratul lor jude şi mulţi dintre păgânii împreună cu el.

De spaimă poporul a alergat să-i dezlege de pe cruci pe cei răstigniţi, însă viu nu 1-au mai găsit decât pe Sfântul Vartolomeu. Sfântul apostol Filip deja murise.

Atunci, Sfântul apostol Vartolomeu 1-a sfinţit pe Stachys arhiereu acelei cetăţi, pentru creştinii pe care îi câştigase şi botezase acolo, împreună cu Sfântul apostol Filip.

Stachys fusese unul dintre păgâni, orb de patruzeci de ani. Sfinţii Filip şi Vartolomeu îl vindecaseră cu rugăciunea, dăruindu-i apoi Sfântul Botez.

Sfintele moaşte ale Sfântului apostol Filip au fost mutate după o vreme la Roma.

Acest minunat apostol al lui Hristos a luat mucenicia la anul 86 de la întrupare, sub domnia împăratului Domeţian.

Sfânta cuvioasă Mariamna - 17 februarie

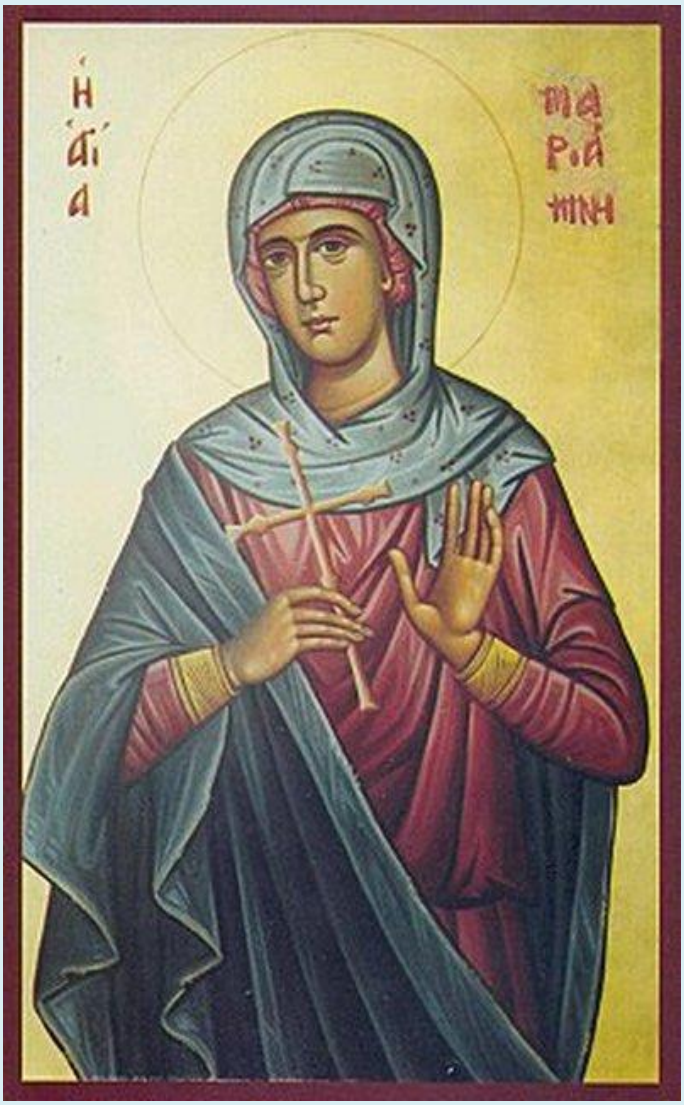

Viața Sfintei cuvioase Mariamna

În această lună (februarie), ziua a şaptesprezecea, pomenirea Sfintei Mariamna, sora Sfântului Filip apostolul

După Înălţarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Sfântul Filip găsindu-se la Ierapole cu Vartolomeu şi Mariamna, sora lui, pentru că propovăduiau acolo cuvântul lui Hristos, a fost spânzurat. Şi în timp ce se săvârşea, a rugat pe Dumnezeu, şi antipatrul şi poporul ce era sub ascultarea lui au fost scufundaţi în pământ. Iar ceilalţi, temându-se, s-au rugat de Sfântul Vartolomeu şi de Sfânta Mariamna, care şi ei se găseau spânzuraţi, ca să nu fie scufundaţi şi ei.

Atunci Sfântul Vartolomeu şi Mariamna s-au rugat Sfântului Filip şi nu i-a mai prăpădit, ci încă pe cei ce erau scufundaţi i-a scos afară. Iar pe antipatru şi pe Ehidna, femeia lui, i-au lăsat dedesubt. Atunci Vartolomeu şi Mariamna au fost sloboziţi.

Vartolomeu s-a dus de aici în India, unde fiind răstignit şi-a dat sfârşitul; iar Mariamna, mergând la Licaonia a propovăduit acolo cuvântul lui Hristos şi făcând pe mulţi să se boteze, s-a săvârşit în pace.

Sinaxar - Sfânta Mariamna - 17 februarie

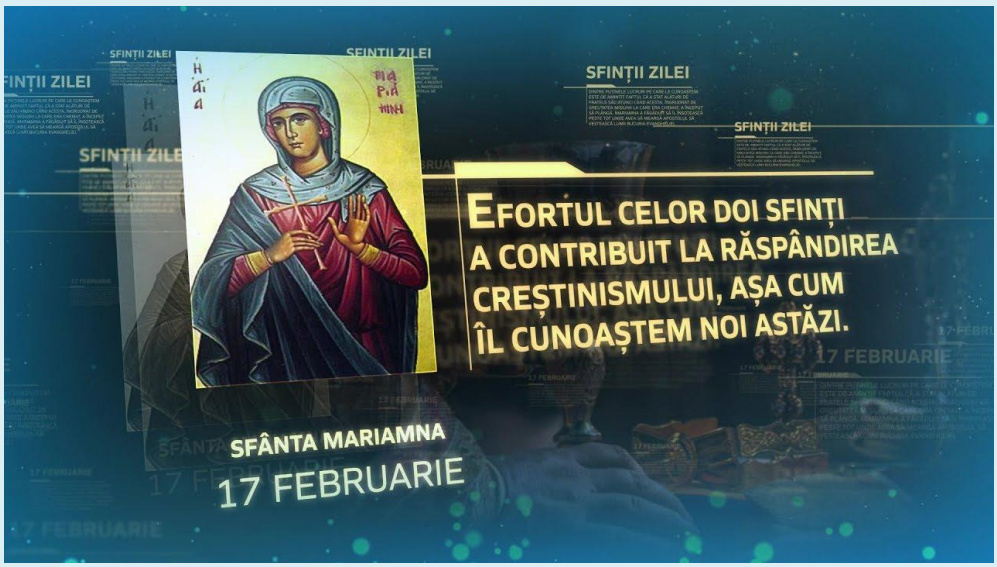

https://www.trinitas.tv/sfanta-mariamna-17-februarie/

***

Sfânta Mariamna, sora Sfântului apostol Filip, l-a însoţit şi sprijinit pe acesta în lucrarea sa misionară.

Sunt puţine mărturiile istorice despre Sfânta Mariamna, însă Răsăritul creştin a cinstit-o între sfinţii săi.

Dintre puţinele lucruri pe care le cunoaştem este de amintit faptul că a stat alături de fratele său atunci când acesta, îngrijorat de greutatea misiunii la care era chemat, a început să plângă. Mariamna a făgăduit să îl însoţească peste tot unde avea să meargă apostolul să vestească lumii bucuria Evangheliei.

Noi, creştinii de astăzi, cu greu putem să ne imaginăm ce a însemnat, ce a presupus pentru apostoli plecarea într-o lume pe care trebuiau să o schimbe, să o prefacă, să o facă sensibilă la auzul sfintelor vestiri.

Sfânta Mariamna, alege să îşi însoţească fratele şi pleacă împreună cu acesta într-o călătorie ce avea să schimbe lumea lor şi lumea noastră deopotrivă. Efortul unit al tuturor Sfinţilor apostoli şi ai celor ce au stat alături de aceştia în cele mai diverse moduri, au născut creştinismul, aşa cum îl cunoaştem noi astăzi. Dar lucrarea lor nu a fost uşoară şi jertfa lor a fost cu în folosul nostru al credincioşilor.

„Căci mi se pare, spune Sfântul apostol Pavel, că Dumnezeu, pe noi, apostolii, ne-a arătat ca pe cei din urmă oameni, ca pe nişte osândiţi la moarte, fiindcă ne-am făcut priveliştе lumii şi îngerilor şi oamenilor. Noi suntem nebuni pentru Hristos; voi însă înţelepţi întru Hristos. Noi suntem slabi; voi însă sunteţi tari. Voi sunteţi întru slavă, iar noi suntem întru necinste! Până în ceasul de acum flămânzim şi însetăm; suntem goi şi suntem pălmuiţi şi pribegim, Şi ne ostenim, lucrând cu mâinile noastre. Ocărâţi fiind, binecuvântăm. Prigoniţi fiind, răbdăm. Huliţi fiind, ne ru-găm. Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi.” (I Co 4, 9-13)

Respectând făgăduinţa făcută fratelui său, apostolul Filip, de a nu-l părăsi nicicum, a stat împreună cu el până la moartea sa martirică. Prinşi şi întemniţaţi în Hierapolis după uciderea lui Filip, cu ajutorul lui Dumnezeu, Mariamna este eliberată.

Moartea sfântului său frate nu a descurajat-o în nici un fel. Dimpotrivă, sporind în râvna cea sfântă a făcut în continuare misiune creştină în Licaonia unde, aflăm din relatările despre viaţa sa, datorită mărturiei şi propovăduirii sale s-au botezat mulţi oameni.

Sfânta Mariamna este unul dintre exemplele, de multe ori neevidenţiate după cuviinţă, al sfintelor femei creştine care şi-au pus viaţa şi efortul în slujirea misionară din perioada creştinismului primar.

Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei Miriam - 17 februarie

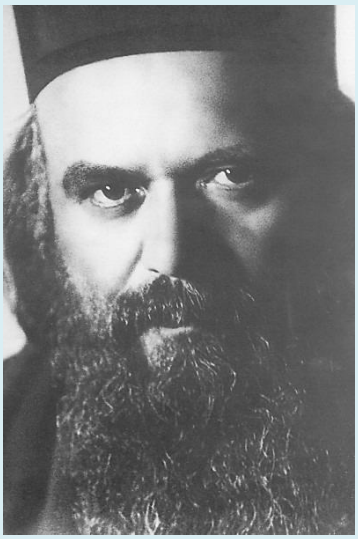

Miriam a fost sora Sfântului apostol Filip. Ea a călătorit cu fratele ei şi împreună cu el a predicat Evanghelia în Hierapolis şi în alte locuri.

După moartea mucenicească a apostolului Filip, Miriam şi-a continuat viaţa de misiune în Licaonia, unde a şi murit.

Orthodoxwiki – Mariamna

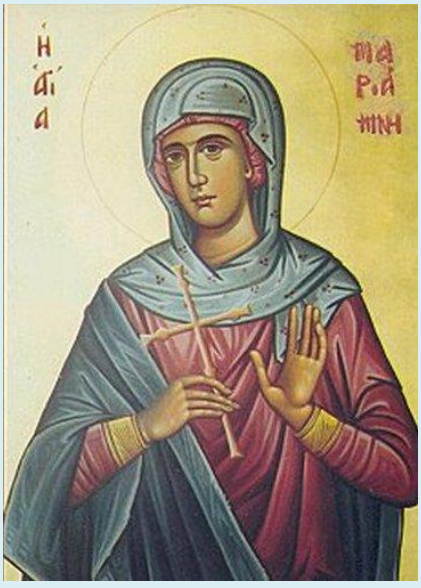

Mariamna (gr. Μαριάμη - după Iosif Flaviu) este o variantă grecizată a numelui biblic evreiesc Miriam מִרְיָם, purtat de Maica Domnului și de alte Marii în Noul Testament și în istoria Bisericii creștine.

Femei care au purtat numele de Mariamna

Mai multe femei din dinastia lui Irod au purtat aceste nume, între care două din cele zece neveste ale lui Irod cel mare, cunoscute ca Mariamna I (a doua soție a lui Irod cel mare, mamă a lui Alexandru și Aristobul, și bunică a Irodiad) și Mariamna a II-a (a treia soție a lui Irod cel mare, mamă a lui Irod Filip, cel care a luat-o de nevastă pe Irodiada și a poruncit tăierea capului sfântului Ioan Botezătorul).

O alta, Mariamne a III-a, a fost fiica lui Aristobul al IV-lea (fiul lui Irod cel mare și al Mariamnei I), și a avut trei frați, pe Irod de Calcis, Irod Agripa I și Aristobul al V-lea, și o soră, pe Irodiada.

La rândul lui, regele Irod Agripa I a avut o fiică cu numele Mariamna.

Sfânta Mariamna, sora apostolului Filip

Istoria creștină cunoaște o Sfântă Mariamna, sora Sfântului apostol Filip (prăznuit la 14 noiembrie), unul din cei doisprezece apostoli.

După Învierea Domnului și trimiterea apostolilor la propovăduire în toată lumea, Mariamna a plecat împreună cu fratele ei și cu apostolul Bartolomeu (prăznuit la 11 iunie și 25 august) să propovăduiască Evanghelia la neamuri, și ajungând la Ierapole (Hierapolis) în Frigia au fost prinși de păgâni. Acolo apostolul Filip a fost dat la moarte în prezența sorei sale. Dar în urma unei minuni, păgânii i-au eliberat pe Bartolomeu și Mariamna. Apostolul Bartolomeu a plecat în India, iar Mariamna în Licaonia.

După ce a predicat Evanghelia în multe locuri și a adus pe mulți la credință și la botez, Mariamna și-a dat sufletul cu pace în mâinile lui Dumnezeu.

Biserica a cinstit-o mai apoi cu titlul de „egală cu apostolii”, și îi face prăznuirea la data de 17 februarie.

Mariamna și Maria Magdalena

Cum unele scrieri gnostice o numesc pe Maria Magdalena „Mariamna”, unii istorici din zilele noastre - ca François Bovon, profesor de istoria religiilor la Universitatea Harvard - au emis ipoteza că Mariamna „sora lui Filip”, care apare în Actele apocrife ale lui Filip, ar fi de fapt Maria Magdalena.

Prof. Emilian Popescu - Sfântul apostol Filip misionar pe pământul românesc

Icoană ortodoxă rusească a Sfântului apostol Filip, secolul al XVIII-lea

Sfântul apostol Filip este prăznuit de Biserica Ortodoxă pe 14 noiembrie.

Cu rare excepţii, apostolicitatea creştinismului românesc a fost abordată până de curând doar în legătură cu propovăduirea Cuvântului Evangheliei în Dobrogea (Sciţia mică) de către Sfântul Andrei. În legătură cu aceasta există deja o literatură bogată pro şi contra, dar argumente solide aduse în ultimul timp pledează fără echivoc în favoarea apostolatului sau pe pământul românesc.

În ceea ce priveşte pe Sfântul Filip, după câte cunosc, cel dintâi care a legat originile apostolice ale creştinismului românesc de el, a fost istoricul bisericesc Ştefan Lupşa, care în 1949 scria: "Se vorbeşte şi de predica apostolului Filip în Sciţia, deci în Rusia de sud şi-n Dobrogea". Ştefan Lupşa nu face trimitere la nici o

sursă, care i-ar justifica afirmaţia, iar întreaga sa prezentare intitulată "Creştinismul românesc a fost de la început ortodox", nu are aparat critic, ci doar o listă bibliografică la sfârşit, şi aceasta sumară şi nu totdeauna pertinentă.

Misiunea Sfântului apostol Filip în regiunile româneşti a revenit în preocupările istoricilor români abia în ultimul deceniu.

Preotul Nicolae Dănilă o abordează începând din 1996 în câteva articole de popularizare, publicate în revista greco-catolică "Unirea" şi apoi în cea ortodoxă "Credinţa străbună" de la Alba Iulia, fără să-i consacre un studiu de mai mare amploare. Dar el plecând de la convingerea că pentru evanghelizarea Sciţiei mici de către Sfântul Andrei nu există dovezi suficiente, o asemenea posibilitate nu se iveşte nici pentru Sfântul Filip. Într-un studiu publicat în revista catolică Verbum, VI-VII, nr, 7, 1995-1996, p. 258, el scrie următoarele: "Tradiţia conform căreia Apostolul Filip ar fi predicat în Scythia este un fapt inedit, încât am avea doi Apostoli ai Domnului Iisus Hristos evanghelizatori ai Dobrogei de astăzi, dar a căror activitate nu este confirmată de izvoare contemporane sau demne de luat în seamă".

Ulterior, în gazeta Unirea a Bisericii greco-catolice a reluat problema şi este mai moderat şi ezitant în exprimări, considerând că un izvor ca acela transmis de Petrus de Natalibus (sec. XIV) "are un sâmbure de adevăr privind predica lui Filip în Scythia Minor", că "tradiţia după care apostolul Filip ar fi propovăduit în Scythia timp de 20 de ani şi ar fi aşezat acolo episcopi, preoţi şi diaconi, trebuie privită cu rezerve, dar nici nu poate fi contestată", că dacă acceptăm prezenţa Sfântului Andrei în Dobrogea, trebuie s-o admitem şi pe aceea a lui Filip, conchizând pe baza unui alt izvor (Pseudo-Abdias), că se poate afirma, "cu rezervele cuvenite, originea apostolică a creştinismului daco-roman".

Un alt istoric care s-a remarcat în ultimul deceniu cu mai multe lucrări privind începuturile creştinismului românesc, mă refer la Nelu Zugravu, de la Iaşi, reprezintă o linie total negativă privind apostolatul sfinţilor Andrei şi Filip în ţara noastră. Opinia lui este sintetizată în cuvintele: "În concluzie, aşa-zisul apostolat al Sfântului Andrei şi cel al Sfântului Filip în "Scythia" rămân simple tradiţii, mai degrabă legendare, ceea ce înseamnă că creştinismul din spaţiul carpato-dunăreano-pontic nu are o origine apostolică, debutul său plasându-se abia după începutul stăpânirii romane".

Toate izvoarele privitoare la Sfântul Andrei, înmulţite în vremea din urmă, nu au credibilitate în ochii lui. La fel şi cele care vorbesc de Sfântul Filip. Deoarece m-

am ocupat recent şi am publicat un studiu detaliat despre activitatea Sfântului apostol Andrei pe teritoriul românesc, nu socotesc necesar să insist aici asupra acestei teme, ci doar să dezvolt ceea ce am avansat în acelaşi studiu despre Sfântul Filip.

Preotul Nicolae Dănilă a ajuns să se ocupe de misiunea Sfântului apostol Filip în Dobrogea, atunci când a cercetat izvoarele hagiografice ale martirilor şi sfinţilor de pe teritoriul României (în special Dobrogea - Scythia Minor) şi regiunea de la Curbura Carpaţilor (Gothia Romana), dar şi din spaţiul sud-dunărean, vechea arie de formare a poporului român. El a realizat o cercetare utilă, deşi n-o consideră că "are caracter exhaustiv şi nici infailibil". Lipsindu-i lucrări de bază ca Martyrologium Hieronymianum, ediţia lui H. Delehaye ori ediţii recente ale martirologiilor occidentale, el a fost obligat să utilizeze lucrări vechi, depăşite azi de cercetările moderne.

O altă cauză a concluziilor sale, rezervate ori negative, este pretenţia exagerată de a solicita izvoarelor hagiografice mai mult decât ele pot da, de a socoti că pentru orice afirmaţie privind răspândirea creştinismului în lumea veche să ai un document explicit. Am spus altădată că pentru această vreme nu este întru totul valabil principiul "pas de documents, pas d'histoire", ci trebuie să ai încredere în cuvintele Scripturii şi ale Tradiţiei, să le deosebeşti de lucrările apocrife, chiar dacă acestea din urmă conţin un sâmbure de adevăr; să nu consideri că totul e plăsmuire. Talentul cercetătorului constă în capacitatea lui de a deosebi verosimilul de neplauzibil, adevărul de fals.

Metoda aceasta de lucru se aplică mai ales lui N. Zugravu, care nu face decât să se menţină în concluzii negative, chiar dacă argumentarea este îmbrăcată într-o bibliografie savantă, în mare parte inutilă. Tot felul de ipoteze, care mai de care mai ingenioase, pentru a înlătura misiunea Sfântului Apostol Filip pe teritoriul României. Îmi vine în minte acum principiul enunţat la începutul secolului de învăţatul german Ernst Bernheim, Lehrbuch der historischen Methode und der Geschichtsphilologie, 6, Leipzig, 1908, pe care trebuie să-l aibă în minte omul de ştiinţă: Geist ohne Methode schadigt die Wissenschaft, nicht minder als Methode ohne Geist. Această deviză a pus-o pe una din cărţile sale bizantinologul Demostene Russo.

Într-o oarecare măsură, acţiunea de demolare a verosimilului ţine şi de un soi de "teribilism", specific tinereţii, şi se aplică mai ales lui Nelu Zugravu, tânăr de altfel merituos; sper că se va debarasa de el cu timpul. Eu înclin să cred că şi studiul profesorului D. M. Pippidi privind Izvoarele literare ale creştinismului daco-

roman, publicat în 1943, şi care a dominat cercetarea românească până de curând, este tot un rod al unei mentalităţi de tinereţe, plină de pozitivism. Spun aceasta pentru că nu este raţional să crezi că spaţiul românesc a putut scăpa atenţiei sfinţilor apostoli, atunci când s-a făcut repartizarea zonelor de misiune, foarte probabil la Sinodul apostolic I din Ierusalim (49-50). Acest spaţiu era vecin şi în continuarea celui greco-balcanic, evanghelizat de Sfântul apostol Pavel. Sciţia şi sciţii erau cunoscuţi lumii de atunci, cu mult înainte de întruparea Mântuitorului. Apostolul Pavel îi aminteşte pe sciţi în Epistola către Coloseni, 3,11 (scrisă între anii 53-56), când zice: "Acolo (unde este Hristos) nu este elin, iudeu, tăiere împrejur şi netăiere împrejur, barbar, scit, rob, liber, ci Hristos totul întru toţi". Tot aşa şi tracii erau un popor mare şi nici ei nu puteau fi uitaţi de apostolii şi ucenicii Mântuitorului. A scoate din vizorul Apostolilor două popoare dintre cele mai însemnate ale antichităţii, cum au fost tracii şi sciţii, nu este deci normal. De altfel, dacii, sciţii, sarmaţii şi alte neamuri din zona noastră geografică sunt menţionaţi de Origen, Tertulian şi alţi autori creştini că au cunoscut credinţa creştină în secolele II-III.

Am uneori impresia că cercetătorii care neagă vechimea apostolică a creştinismului românesc cred că prin aceasta se plasează în categoria "avansaţilor", a adevăraţilor oameni de ştiinţă, singurii posesori ai unei metode strict ştiinţifice, şi chiar când apare o licărire de posibilă prezenţă a unui apostol încearcă s-o anihileze prin tot felul de ipoteze. Iată ce spune, de exemplu, N.Dănilă în Martyrologium daco-romanum, la ziua de 1 mai (p. 203), după ce citează în versiunea proprie mărturia Martirologiului lui Usuard: "În provincia Scythia Sandi Philippi ? Apostoli, qui ivi praedicavit" (În provincia Scythia [Dobrogea sau nordul Mării Negre] se face comemorarea Sfântului Apostol Filip, care a predicat acolo), iar în comentariul pe marginea textului: "Este al doilea apostol, după Sfântul Andrei, căruia Biserica îi atribuie Scythia ca pământ de evanghelizare" (p. 203). Mai departe la ziua de 15 noiembrie, acelaşi autor reproduce, tot în versiune proprie (inexactă faţă de original), după Calendarul gotic (la Achelis17 şi Delehaye18) textul: În Gothia ultra Danubium Filipaus apaustaulus în Iarupulai, cu traducerea: "În Gotia de dincolo de Dunăre (Muntenia) se face comemorarea sfântului apostol Philippus ucis la Hierapolis (Asia mică)".

Iar observaţia sa: "Sărbătorirea la goţi a sfântului apostol Filip poate să fie o influenţă a creştinilor aduşi ca robi din Asia mică de goţi în secolul al III-lea sau o confirmare a tradiţiei, conform căreia apostolul Filip ar fi predicat în Scythia (Dobrogea)". Lap. 243: "Cultul apostolilor Andrei şi Filip trebuie să aibă legătură cu tradiţia conform căreia aceştia au predicat în Scythia Minor sau să fie de

proveniență microasiatică, de unde goții au adus la jumătatea secolului al III-lea mai mulți robi la nord de Dunăre".

Din cele două posibilități arătate de N. Dănilă pentru explicarea sărbătoririi de către goți a Sfântului Filip, prima se exclude, pentru că acei robi aduși din Asia mică proveneau din Capadocia, din jurul orașului Parnassus, nu din regiunea în care a propovăduit Sfântul Filip, anume Hierapolis, aparținând provinciei Frigia. În al doilea rând robii au fost așezați la nord de Dunăre, în Gothia Romana, nu în Scythia, provincie romană, integrată imperiului și bine apărată de armată. Atunci cum s-a format tradiția potrivit căreia Sfântul Filip a predicat în Scythia, un loc străin robilor asiatici?

Având în vedere aceste lucruri, rămâne ca singura posibilitate de explicare a sărbătoririi Sfântului Filip, propovăduirea lui în spațiul sud-dunărean, tracic și scitic (dobrogean). Din acest spațiu activitatea lui a devenit cunoscută în zonă, chiar și dincolo de Dunăre, la populația autohtonă și gotică. Înscrierea Sfântului Filip în Calendarul gotic, cum se va vedea și mai departe, se explică, deci, în acest fel. Pentru un cercetător atent, obiectiv și care nu pornește la lucru cu idei preconcepute, concluzia aceasta se impune. Ideea preconceputǎ la N. Dănilă și N. Zugravu, la care mă refer, constă în credința lor, în imposibilitatea propovăduirii Sfântului Andrei în părțile noastre, din care ar decurge același lucru și pentru Sfântul Filip. În loc ca N. Dănilă să adopte cea de a doua alternativă a ipotezei sale, anume că ar reprezenta "o confirmare a Tradiției conform căreia apostolul Filip ar fi predicat în Scythia (Dobrogea)", el adoptă poziția cea mai nefirească.

N. Zugravu este și mai categoric, iar textul care l-a influențat cel mai mult să urmeze această cale este apocrif, pus pe seama unui scriitor de limba latină din secolul al VI-lea din Gallia, autointitulat Abdias. Numele este un pseudonim, împrumutat fie după profetul Abdias din Vechiul Testament, fie după un episcop din Babylon din secolul I, de altfel necunoscut.

În lucrarea care i se atribuie, intitulată Historia certaminis apostolici (Istoria luptei apostolice) în 10 cărți sau pe scurt Historia apostolică, Abdias se prezintă ca ucenic al apostolilor Simon Zelotul și Iuda Tadeul, instituit de aceștia ca prim episcop de Babylon. Viața celor doi apostoli și apoi activitatea lor misionară în Persia timp de 13 ani ar fi fost scrisă de Abdias în cadrul lucrării mai mari despre ceilalți apostoli - Gesta sanctorum apostolorum - și anume în limba ebraică, tradusă apoi în limba greacă de elevul său Eutropius, iar în latinește de istoricul Iulius Africanus. Același istoric ar fi împărțit lucrarea în 10 cărți. Există mai multe ediții tipărite ale acestei lucrări începând cu secolul al XV-lea până în secolul al XVIII-lea.

Lucrarea este într-adevăr împărţită în 10 cărţi, pentru fiecare apostol câte una; numai cartea a VI-a tratează, în afară de faptele lui Iacob cel drept (ruda - vărul - Domnului, unul din cei 70 de ucenici) şi istoria pretinşilor fraţi vitregi, Simon Zelotul şi Iuda Tadeul. Dar această împărţire nu este cea originară. Ca autor pentru Historia Simonis et Judae nu este numit Abdias, ci alt ucenic al apostolilor, Crato sau Grathon, a cărui operă cuprinde, de asemenea, 10 cărţi, şi e tradusă în latineşte tot de Iulius Africanus. Opera aceasta s-a răspândit când sub numele de Abdias, când sub al lui Crato (Grathon), dar de la un moment dat Crato n-a mai apărut ca autor.

Totuşi Abdias nu este potrivit ca autor al întregii culegeri. Numele său nu se găseşte nicăieri (pe nici un manuscris) la început. La fel se consideră că menţionarea lui Crato şi Africanus în gesta Simonis et Judae au la bază ficţiuni. Dar nu se aplică acelaşi lucru (aceeaşi ficţiune) celui care a cules izvoarele, vechimii lor, a căror existenţă nu poate fi negată. Şi în relatările despre alţi apostoli s-au folosit ştiri mai vechi. Crato trebuie să fi fost alt ucenic sau tovarăş al lui Simon şi Iuda în misiunea lor în Persia. "Traducătorul" Africanus este de fapt cronograful Sextus Iulius Africanus, numai că ficţiunea a fost stângace, atribuind acestuia cunoaşterea limbii latine, când el, de fapt, scria greceşte. La fel este ficţiune menţionarea ca prim episcop de Babylon a lui Abdias, întâlnită pentru prima oară în scrierile lui Pseudo-Crato. Ea trebuie să aibă la bază legende, deşi un martir Abdias (Abdiou) în Persia este pomenit de Menologiul împăratului Vasile la 5 septembrie (PG, 16, 32). Wolfgang Lazius, în prefaţa ediţiei sale din 1551 (1552), îl socoate unul din cei 72 de ucenici, dar el nu se regăseşte în listele de nume ale lui Dorotei, Hippolit şi Epifanie. Rufinus, în traducerea istoriei bisericeşti a lui Eusebius, face o legătură între numele Abdias şi Abgar cel mare (Abdu bar Abdu), regele Edesei, care, potrivit Tradiţiei edesiene, a fost vindecat de o boală incurabilă de apostolul Tadeus (cf. Eusebius, Hist. eccl. I, 31).

Desigur despre o identitate de persoane nu poate fi vorba. La toate acestea se adaugă faptul că însuşi titlul lucrării atribuite lui Abdias ar trebui să fie, ţinând seama de manuscrise, virtutes apostolorum, miracula apostolorum ori passiones apostolorum. Titlul historia apostolica ori historia certaminis apostolici nu apare nicăieri şi provine abia de la Wolfgang Lazius.

Pe baza manuscriselor păstrate până acum se constată că textele nu sunt unitare, ci prezintă multe deosebiri. Nici chiar părţile constitutive ale culegerii nu sunt peste tot aceleaşi.

Prima editare a avut loc în anul 1531 la Koln şi a fost făcută de Friedrich Nausea sub titlul: Anonymi Philalethi Eusebiani in vitas miracula passions que apostolorum Rhapsodiae. Antehac typis haud quaquam excusae. Anno MDXXXI. Abia în anul 1551 (1552) lucrarea apare la Basel sub numele lui Abdias, editată de Wolfgang Lazius, care a avut la îndemână doi codices, unul din Mănăstirea Ossiak din Carintia (Karnten) în Austria şi altul mult mai vechi din Mănăstirea Sfântul Trudbert, în Schwarzwald (Pădurea Neagră) în Germania. Din păcate, W. Lazius a intervenit în textul celor două manuscrise, le-a combinat, încât nu se mai poate deosebi ce aparţine unuia sau celuilalt. El nu s-a limitat la atât, ci a făcut şi modificări în stil, adaptându-l secolului al XVI-lea, a pus, de exemplu, pe seama lui Africanus redactarea prefeţei (praefatio), a împărţit lucrarea în 10 cărţi şi a adăugat o serie de notiţe inspirându-se din Biblie.

Textul lui Lazius a fost după aceea de mai multe ori retipărit: Johannes Faber, Paris, 1560, care renunţă la împărţirea în capitole, în favoarea unor lămuriri amănunţite de la începutul fiecărei cărţi, anexează şi gesta Sandi Mathiae apostoli, versa ex Hebraico, incerto auctore, cu un prolog al său etc. Ediţia lui Faber a fost urmată de altele în 1566, 1569 etc, culminând cu a lui Albert Fabricius, în vol. II din al său Codex Apocryphus Novi Testamenti, Hamburg, 1703, p. 387-742, cu note savante. Această ediţie este mai accesibilă cercetătorilor şi, în general, după ea se fac citările de texte. Avatarul atâtor copieri şi editări, soldate cu intervenţii în text, a atins unitatea culegerii, dacă într-adevăr aceasta a existat, astfel încât restabilirea stării originare este greu de făcut.

Nu numai părţile componente, ci şi recenzările textelor diferă în manuscrise şi tipărituri. Aceasta duce la concluzia că nu se poate vorbi de un singur autor al unei opere unitare. Luând în considerare părţile componente, se dovedeşte că ele la început au constituit scrieri aparte. După conţinut, manuscrisele se pot împărţi în două categorii: I. cele care prezintă virtutes sau miracula apostolorum; II. celelalte passiones. Încă o caracteristică: în timp ce s-au păstrat culegeri întregi cu passiones apostolorum, nu există nici una de virtutes sau miracula. Cu toată deosebirea care există în privinţa alcătuirii unei culegeri, s-a păstrat totuşi constant un fond comun şi anume pătimirile sfinţilor Iacob, fratele Domnului, Iacob, fiul lui Zevedei, Filip, Vartolomeu, Matei, Simon şi Iuda.

Momentul constituirii culegerii cu virtutes trebuie plasat puţin după sfârşitul secolului al VI-lea, deoarece scrierea lui Grigorie de Tours (episcop între 573-595), De miraculis beati Andreae, este inclusă acestei culegeri. În schimb, culegerea de passiones există deja înaintea lui Grigorie de Tours, iar alcătuirea ei a avut loc în

cursul secolului al VI-lea, dar nu mai târziu de a doua jumătate a sa. Culegerea ca întreg n-a putut fi constituită înainte de sfârşitul secolului VI.

Din cele mai multe părţi componente, atât cele care privesc pătimirile (passiones), cât şi virtuţile (virtutes), reiese fără echivoc că în redactarea care o avem la dispoziţie, forma originară a fost scrisă în latină, chiar dacă decurge din izvoare greceşti.

Patria în care s-au născut atât passiones, cât şi virtutes pare să fie Gallia, într-o mănăstire francă. Către sfârşitul secolului VI şi începutul celui de-al VII-lea în regatul franc există o vie activitate în mănăstiri. Drept urmare, ambele culegeri s-au născut din dorinţa pioasă de cunoaştere, n-au servit, cum se întâmplă uneori, justificării unui interes local, adică de a da importanţă unui oarecare centru episcopal prin alcătuirea de istorioare, care să arate propovăduirea acolo a apostolilor.

Complicatele probleme pe care le ridică Abdias ca autor al culegerii, precum şi cele ale alcătuirii ei, nu trebuie să ne ducă la concluzia că toate părţile componente sunt rodul ficţiunii şi, deci, lipsite de valoare documentară. Lipsius, care analizează îndelung lucrarea, afirmă la un moment dat, că nu trebuie să aplicăm acelaşi grad de îndoială autorului "care a cules izvoarele vechimii lor şi a căror existenţă nu se poate nega", căci în relatările despre apostoli s-au folosit ştiri mai vechi şi autentice: "valoarea colecţiei constă în aceea că o mare parte din părţile componente provin din izvoare mai vechi, din care ni s-a păstrat puţin". Din fericire, aceste părţi mai vechi păstrate doar la "Abdias" au fost confirmate şi completate cu texte redescoperite între timp. Se dovedeşte că în anumite cazuri informaţia s-a făcut după autori vechi şi valoroşi precum Clement Alexandrinul. Eusebiu de Caesarea şi Rufinus şi care în nucleul lor se bazează pe povestiri din secolul al II-lea, doar puţin împodobite. Aşa este cazul pătimirii Sfântului Iacob, fratele Sfântului Ioan.

Şi în cazul Sfântului Filip se aplică acest procedeu, căci autorul s-a inspirat din Eusebiu de Caesarea, Hist. eccl. 111,31,2 şi V, 24,231, care, la rândul său, bazându-se pe Polykrates, episcop de Efes în secolul al II-lea şi pe Proclu (III, 31,4; cf. III, 39,4), un eretic de la începutul secolului al III-lea, îl arată pe Filip ca unul din cei 12 apostoli şi ca loc unde a adormit întru Domnul oraşul Hierapolis din Frigia. În ceea ce priveşte activitatea sa misionară în Scythia, sursa de inspiraţie au fost Acta Sanctorum la ziua de 1 mai.

Şi alte relatări ale legendelor privind activitatea Sfântului Filip la Hierapolis sunt credibile, căci s-a remarcat de unii cercetători că există părţi inspirate din realitatea locală. Aşa, de pildă, Alfred von Gutschmid socoate că în "faptele" lui Filip sunt reflectate realităţi locale despre cultul şarpelui la Hierapolis, ceea ce reprezintă "una din cele mai preţioase ştiri, care ni s-a păstrat în actele apocrife ale apostolilor". De asemenea, referirea la un cutremur, care a avut loc prin anul 64 sau 65 (Eusebius, Chron. Ad ann. 2079 Abr.) şi la zona vulcanică de acolo arată că "Actele" se bazează pe întâmplări adevărate. Timpul de redactare al Faptelor lui Filip este fixat cel mai devreme la începutul sau la mijlocul secolului al III-lea.

Activitatea Sfântului apostol Filip în Scythia în relatările lui "Abdias"

Relatările lui "Abdias" privitoare la activitatea Sfântului Apostol Filip în Scythia pot fi rezumate precum urmează: *Acesta a predicat cu ardoare Evanghelia Mântuitorului timp de 20 de ani neamurilor din Scythia. El a fost prins de autoritatea romană şi obligat să aducă jertfe zeului Marte. În acel moment s-a produs o minune: de sub statuia zeului a ieşit un demon (şarpe), care a ucis pe fiul preotului sacrificator şi pe doi tribuni, vinovaţi că dăduseră ordin să fie arestat sfântul, iar alţii din cei de faţă au fost loviţi de suferinţe din cauza suflării otrăvite a demonului. Sfântul Filip a cerut atunci distrugerea statuii zeului şi punerea în locul ei a Crucii Mântuitorului, l-a gonit pe demon într-un loc pustiu şi apoi a înviat pe cei morţi şi a vindecat pe cei suferinzi. Minunea a impresionat mulţimea, care a primit apoi învăţătura creştină, botezându-se multe mii de oameni; în timpul cât Sfântul Filip a rămas acolo, a propovăduit şi hirotonit un episcop, preoţi şi diaconi, întemeind multe comunităţi.*

Aceasta este relatarea pe care Zugravu o consideră necredibilă şi fără valoare pentru creştinismul românesc. Desigur, ea ar putea cuprinde şi exagerări, dar nu se poate nega totul. De pildă, un lucru neverosimil ar fi, după Zugravu, faptul că Abdias vorbeşte de cultul localnicilor pentru zeul Marte, ceea ce socoteşte el că nu este dovedit de izvoare. Totuşi dacă ar fi citit atent pe Vergilius şi Ovidius, ar fi găsit relatări despre evlavia geto-dacilor pentru zeul războiului pe care-l cinsteau şi ca ocrotitor al ogoarelor şi al patriei. Dar celelalte amănunte din relatarea lui Abdias - menţionarea tribunilor, statuia lui Marte - indică prezenţa armatei romane în Dobrogea, ceea ce pentru a doua jumătate a secolului I este o realitate.

Greşeala cea mai mare pe care a făcut-o Zugravu este că a socotit pe Abdias ca fiind cel mai vechi izvor, din care apoi s-ar fi inspirat şi alţi autori de mai târziu. El spune textual: "Toate informaţiile privitoare la apostolatul Sfântului Filip în

Scythia provin din izvoare occidentale relativ târzii". Fără să dovedească prin nimic cum s-a produs această dependenţă şi în ce a constat, el a tras concluzii pripite. Ar fi trebuit ca autorul nostru să-şi procure izvoarele aşa-zise dependente de Abdias, să le compare cu acesta şi apoi să tragă concluzii. Din păcate, nu s-a întâmplat aşa.

O altă greşeală a lui N. Zugravu este că el considera misiunea în Scythia a Sfântului Filip, alături de Sfântul Andrei, consemnată de unele izvoare, doar ca o ficţiune, consecinţă a legăturilor strânse dintre cei doi apostoli, născuţi amândoi în Betsaida şi apoi apărând împreună în câteva împrejurări relatate de Noul Testament. Prezenţa Sfântului Apostol Andrei în Scythia ar fi atras şi pe cea a lui Filip: "Având ca fundament relaţia specifică făcută de Noul Testament între Andrei şi Filip, originea andreiană a includerii "Scythiei" între teritoriile evanghelizate de acesta din urmă e cu atât mai plauzibilă, cu cât, conform uneia dintre tradiţiile privitoare la aria apostolică a lui Andrei, cel dintâi chemat, a predicat în mai multe cetăţi din Asia mică, printre care şi Hierapolis, locul unde a murit Filip".

Sfântul apostol Filip - dovezi pentru propovăduirea sa în Scythia

Cel mai vechi izvor care atestă propovăduirea Sfântului Filip în Scythia este Calendarul gotic. Ziua de 15 noiembrie era consacrată cinstirii lui, cu precizarea că a murit la Hierapolis: Filippus apaustaulus în Jairupulai. După învăţatul german H. Achelis, unul dintre primii editori şi comentatori, Calendarul ar fi fost alcătuit în Thracia, unde goţilor refugiaţi din nordul Dunării de teama hunilor le-a fost acordat azil aici de către împăratul Theodosie I (379-395) prin anul 380. Achelis socoate că în această vreme s-a alcătuit Calendarul şi că în el au fost introduse sărbători specifice goţilor arieni, unele dintre ele primite şi de la grecii (bizantinii) mai numeroşi în zonă, la rândul lor tot arieni. Totuşi acest calendar nu este pur arian, căci el cuprinde şi sărbători în cinstea ortodocşilor. De pildă, la 29 octombrie este înscrisă "pomenirea martirilor...care au fost arşi pentru poporul got al bisericii ortodoxe".

Data stabilită de Achelis la sfârşitul secolului IV a fost prelungită de alţi cercetători spre anul 407 şi chiar 419, dar elementele luate în considerare de aceştia ar putea reprezenta doar interpolări la un fond mai vechi. Cred că alcătuirea Calendarului a început în perioada când goţii se aflau încă în nordul Dunării şi că a fost completată după plecarea lor în sud şi aşezarea în Thracia. Odată cu vieţuirea lor în această regiune şi cu accentuarea caracterului arian al credinţei s-au înscris şi sărbători specifice ariene. Biserica din ţara Gothiei cu episcopi în frunte, cu preoţi şi citeţi, cu misionari care şi-au dat viaţa pentru Hristos, nu s-a putut lipsi de un

calendar propriu, în care să fie înscrise datele sărbătorilor de seamă, n-a aşteptat momentul trecerii în sudul Dunării către sfârşitul secolului IV. N-a simţit această biserică nevoia Bibliei, pe care Ulfila a început s-o traducă încă de atunci, când se afla în Gothia nord-dunareană? Astfel, înscrierea în el a Sfinţilor Apostoli Andrei şi Filip s-ar fi putut face mai devreme de sfârşitul secolului al IV-lea şi ea să nu fi fost ecoul populaţiei din Thracia, ci a celei din Scythia, cu care goţii nord-dunăreni erau în strânse raporturi religioase şi economice, iar cei doi apostoli au predicat aici. Achelis recunoaşte că acest Calendar a păstrat amintirea martirilor căzuţi în deceniile anterioare ca urmare a persecuţiilor, întrebarea este dacă amintea aceasta cuprindea majoritatea numelor din calendar, la care s-au făcut doar adaosuri în Thracia ori nucleul de bază s-a alcătuit aici şi în el sunt doar puţine reminiscenţe din trecut. Fragmentul de calendar păstrat este prea mic pentru a putea da răspunsul la această întrebare.

Importanţa Calendarului pentru problema de care ne ocupăm constă în faptul că el a înscris printre zilele de sărbătoare nu numai pe Andrei (la 29 noiembrie, nu la 30), ci şi pe Filip. Baza înscrierii nu este o ficţiune, fiindcă nici unui nume înscris în Calendar nu i s-a contestat autenticitatea şi veridicitatea. Pe de altă parte, pentru cunoscătorul istoriei Bisericii din Gothia, atât de puternică şi cu reprezentanţi chiar la Primul Sinod ecumenic de la Niceea (325), existenţa Calendarului cu datele lui este ceva firesc. Calendarul este un izvor de prim ordin pentru istoria creştinismului primar, el înscriindu-se între documentele asemănătoare de valoare incontestabilă.

În ordine cronologică, următorul document privitor la apostolatul Sfântului Filip în Scythia l-ar constitui lucrarea apocrifă a lui Abdias. Fără să excludem că ea cuprinde o parte imaginară, un nucleu adevărat există. Cadrul general istorico-geografic în care activează Sfântul Filip este cel roman (tribuni, armata) şi într-adevăr Scythia era pe atunci parte integrantă a imperiului. Cum am spus mai sus, cultul zeului Marte există la geto-daci şi la romani. Un alt element credibil este hirotonirea unui episcop, a preoţilor şi diaconilor, fapt comun activităţii apostolice, adeverit şi de cuvintele Sfântului Apostol Pavel din Ep. către Romani 15, 18-19 "prin cuvânt şi fapta" (Dar mai importante sunt Martirologiile istorice occidentale, adică acele calendare, care în afară de numele, data morţii (respectiv a înmormântării), locul înmormântării martirilor, iar prin extensiune şi al sfinţilor, în general, şi al sărbătorilor lor, includ rezumate sau extrase din pătimirile şi viaţa lor, precum şi documente şi tradiţii care le privesc. Ele au stat la baza alcătuirii Martirologiului roman, document oficial al Bisericii romano-catolice (1584), dar s-au inspirat şi din documente răsăritene vechi: Martyrologium Hieronymianum, alcătuit în prima sa formă la mijlocul secolului al IV-lea şi care la rândul său se

inspiră din izvoare anterioare, mai cu seamă din lucrările lui Eusebius de Caesarea, inclusiv din cele pierdute, din tradiţii şi istorici bisericeşti ca Ieronim, Rufin şi din Synaxarium Ecclesiae Constantinopolifanae.

Cele mai multe martirologii occidentale au fost alcătuite în secolul al IX-lea, cu o concentraţie către mijlocul lui. Între cele mai vechi, care se referă direct la Sfântul Filip, este Martirologiul lui Adon, alcătuit între 855-860. Adon a fost călugăr şi a trăit o vreme în mănăstirea Ferriers-en-Gatinais, apoi la Priim în zona germană şi în sfârşit în oraşele Lyon şi Vienne. S-a născut la începutul secolului al IX-lea şi a murit în 875. În 860 devine arhiepiscop de Vienne. A scris mai multe lucrări axate pe vieţile şi minunile sfinţilor, o Cronică, în centrul căreia stă oraşul Vienne prin încercarea de a-i crea o origine creştină din secolul I, punând ca episcop pe Crescent, unul din ucenicii Sfântului Apostol Pavel.

Martirologiul lui Adon se bazează pe cele alcătuite de Beda venerabilul la începutul secolului al VIII-lea şi pe al lui Florus de Lyon. Adon adaugă însă la ele amănunte luate din Noul Testament, Istoria Bisericească a lui Eusebiu, în traducerea lui Rufinus, De viris illustribus a lui Ieronim, Liber pontificalis, Grigorie de Tours, pătimirile sfinţilor şi operele sfinţilor părinţi. Nu este uşor totdeauna să discerni în textul lui Adon izvoarele din care s-a inspirat. El a dat texte mai lungi la zilele de sărbătoare ale sfinţilor, pentru că le socotea utile şi vroind să scutească "pe alţii să caute cu multă trudă, citind multe cărţi".

În ceea ce priveşte problema noastră, în Martirologiul sau citim la ziua de 1 mai: *"Naşterea (spre viaţa veşnică) a sfinţilor apostoli Filip şi Iacob, dintre care Filip, după ce a convertit la credinţa în Hristos aproape (întreaga) Scitie (cum paene Scythiam ad fidem Christi convertisset) şi a aşezat acolo diaconi, preoţi şi episcopi, s-a întors în Asia, unde neslăbind să predice continuu câţiva ani şi supunându-se mereu unor nevoinţe pioase a câştigat o mulţime de neamuri punând-o în slujba lui Hristos şi care a adormit în cetatea Hierapolis, cu sfârşit bun, fiind înmormântat cu părinţii (rudele) sale".*

Textul citat cuprinde două menţiuni importante: locul de misiune, anume Scythia propovăduirea încununată aici cu instituirea clerului: episcopi, preoţi şi diaconi. Interesant este că se vorbeşte de mai mulţi episcopi. Nu ştim de unde a preluat informaţia aceasta, dar oricum nu din lucrarea apocrifă a lui Abdias (secolul al VI-lea), căci acolo se vorbeşte de un singur episcop. Nu putem presupune, deci, o dependenţă directă între cele două lucrări, ci cel mult de un izvor comun, din care fiecare a cules ce a socotit util. Eu înclin să cred însă că sursele de inspiraţie pentru

ambii autori au fost deosebite. De obicei, autorii de martirologii se inspirau din opere asemănătoare, care îi precedau.
Textul lui Adon a fost preluat de Notkerus Balbulus (Bâlbâitul) (840-912) în Martirologiul său şi este în mare parte acelaşi în conţinutul său la Petrus de Natalibus (sec. XIV).

Un alt martirologiu occidental, mai redus în amănunte şi din aceeaşi vreme cu cel al lui Adon, care atestă şi el prezenţa şi propovăduirea Evangheliei în Scythia de către Sfântul Apostol Filip, aparţine lui Usuard un călugăr din mănăstirea Saint Germain-des-Pres, de lângă Paris, născut în primii ani ai secolului al IX-lea şi decedat la 13 ian. 877. El a început redactarea martirologiului prin anii 845-850 şi l-a terminat în 865. Opera aceasta este considerată foarte valoroasă, deoarece constituie o mărturie a cultului sfinţilor în secolulal IX-lea, puţin înainte de invazia normanzilor şi în acelaşi timp o verigă importantă în şirul martirologiilor, care, începând cu primele liste de martiri, ajung până la martirologiul oficial roman (1584). Usuard s-a folosit de martirologii mai vechi, al lui Florus din Lyon, cu două redactări, una anterioară anului 837 şi cea de-a doua puţin după aceea, al lui Adon, despre care s-a vorbit mai sus, şi cel atribuit lui Hieronymus, din acesta însă s-a inspirat mai cu seamă pentru a umple zilele goale. Mai puţin s-a inspirat din Martirologiul lui Beda, compus la începutul secolului al VIII-lea (el moare la 735). Este foarte greu să identifici izvoarele lui Usuard, deoarece însemnările lui sunt scurte şi nu s-a condus în alegere după o metodă uniformă, procedând fie la scurtări sau lărgiri, fie la împărţiri şi fuzionări.

Iată ce consemnează Usuard la 1 mai: *"De asemenea, se face cinstirea (mutării la viaţa veşnică a fericiţilor apostoli Filip şi Iacob dintre care Filip, după ce a convertit la credinţă aproape întreaga Scitie, a avut un frumos sfârşit în cetatea Hierapolis din Asia. Iacob însă, numit şi fratele Domnului, a fost înmormântat lângă templul din Ierusalim, unde el fusese aruncat".*

Elementul principal din acest text este menţionarea Scythiei ca arie de misiune a Sfântului Apostol Filip. Ar fi aceasta cea de a treia atestare în documente, a căror valoare nu poate fi contestată:

- ✓ *Calendarul gotic,*
- ✓ *Martirologiul lui Adon şi*
- ✓ *al lui Usuard.*

Lor li se adaugă scrieri apocrife, fiecare cu un sâmbure de adevăr, dar pentru acceptarea apostolatului sfântului Filip în Scythia putem face abstracţie de ele. Merită însă şi acestea să fie analizate şi culese ştirile credibile din ele.

Apostolatul Sfântului Filip în Scythia trebuie privit drept ceva normal în contextul colaborării la misiune dintre apostoli. Aşa a procedat Sfântul Petru, fiind ajutat de fratele său Andrei în misiunea din Asia, Pont, Galatia, Cappadocia şi Bithynia. Tot aşa şi Sfântul Andrei l-a ajutat pe Filip, concetăţeanul şi prietenul său în misiunea desfăşurată de acesta în Frigia. Unele tradiţii, considerate de critici verosimile ("vraisemblables independentes de l'apocryphe") vorbesc de participarea Sfântului Andrei la Efes (desigur în tovărăşia lui Petru) şi la Hierapolis, oraş important al Frigiei, centru de activitate misionară a Sfântului Filip. Întrajutorarea în evanghelizarea neamurilor este rod al dragostei creştine, care s-a unit în cazul Sfântului Andrei cu prietenia deosebită dintre ei.

Amintesc doar că prietenia din copilărie a contribuit ca Filip să fie chemat la apostolie al treilea, adică imediat după Petru (În. 1, 43-44) şi acest lucru s-a datorat, desigur, rolului Sfântului Andrei, cel dintâi chemat. Când Mântuitorul a înmulţit cele cinci pâini şi cei doi peşti, Andrei şi Filip au fost amândoi protagonişti (În. 6, 4-9), iar când evreii elenişti au dorit să meargă la Iisus şi l-au abordat mai întâi pe Filip, acesta merge la Andrei să intervină împreună să fie primiţi (În. 12, 20-22). Acestea şi alte întâmplări din viaţa lor, pe care nu le cunoaştem, i-au legat într-o prietenie durabilă, care şi-a dat roadele şi în cazul misiunii lor în Asia mică şi Scythia.

Valoarea atâtor documente, care vorbesc de misiunea Sfântului Filip în Scythia, ne încredinţează că nu trebuie să ne mai îndoim a spune: *Sfântul Filip este cel de-al doilea apostol care a sfinţit pământul românesc propovăduind Cuvântul Evangheliei Mântuitorului Hristos.*

Pr. prof. dr. Ion Vicovan - Sfântul Filip, apostol al Mântuitorului și al neamului românesc

Despre Sfântul apostol Filip, pe care Biserica îl cinstește în chip deosebit în ziua de 14 noiembrie, găsim informații în Sfânta Scriptură, în Fragmentul de calendar got, în Martirologiile istorice și Viețile Sfinților.

Din Sfânta Scriptură aflăm, de pildă, din Evanghelia după Sfântul Ioan, că Sfântul Filip era originar din cetatea Betsaida Galileei, „cetatea lui Andrei și a lui Petru” (Ioan 1, 43), Sfântul Andrei fiind cel care l-a chemat pe Filip la Mesia, la Hristos. Așa se explică alegerea sa ca al treilea apostol, după Andrei și Petru. Sfântul Filip, la rândul său, (l)„a găsit” pe Natanael (Ioan 1, 45).

În cartea Faptele Apostolilor citim despre începutul misiunii Sfântului Filip „într-o cetate a Samariei”, unde „le propovăduia pe Hristos” (FA, 5,8), iar mulți dintre „bărbați și femei se botezau” (FA 8, 12), sau despre tălmăcirea textului „proorocului Isaia marelui dregător al Candachiei, regina Etiopiei”..., care venise la Ierusalim ca să se închine”, căruia Sfântul Filip L-a „binevestit pe Iisus” și pe care, după ce a mărturisit credința în Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu” (FA 8, 37), l-a botezat (FA 8, 38). Aflăm, de asemenea, că Sfântul apostol Filip a fost prezent la minunea înmulțirii pâinilor (Ioan 6,7), la el „elinii”, veniți la praznic, apelau rugându-l să le mijlocească întâlnirea cu Hristos (Ioan 12, 20-22) și altele.

În Viețile Sfinților pe luna noiembrie, ziua 13, citim despre „Viața și pătimirea Sfântului apostol Filip”, scrisă de Sfântul Simeon Metafrastul (sec. X). În esență, ea conține elemente privitoare la originea, profesia și chemarea sa la apostolat, aspecte din ucenicia sa pe lângă „Învățătorul”, precum și din misiunea împlinită în Galileea și în țările Asiei, după care în părțile Frigiei, la Ierapoli, unde a sfârșit ca martir, fiind răstignit.

Însă dincolo de faptul că Sfântul Filip face parte din grupul „Sfinților și întru tot lăudaților apostoli”, care au răspândit cuvântul Evangheliei la „toate neamurile” (Matei 28, 19) și la „toată făptura”(Marcu 16,15), „până la marginile pământului” (FA 1, 8), pentru noi, românii, el are o importanță aparte: este, alături de Sfântul apostol Andrei, întâiul chemat, apostolul românilor.

Dacă până în urmă cu vreo două-trei decenii se știa că la noi, la români, învățătura creștină, „mântuitoare”, a ajuns grație predicii Sfântului apostol Andrei, datorită preocupării și contribuției regretatului profesor academician Emilian Popescu s-a dovedit că Sfântul Andrei nu este singurul apostol care a semănat Cuvântul Evangheliei în Sciția, ci el a fost însoțit și de Sfântul apostol Filip, concetățeanul său.

Așadar, creștinismul românesc se datorează celor doi Sfinți apostoli: Andrei și Filip. Așa se explică, între altele, prezența celor doi în izvorul istoric „Fragmentul de calendar got”.

Din Fragmentul de calendar got, cel mai vechi calendar al lor, alcătuit în Tracia și care datează din secolul al IV-lea, deducem cinstirea pe care goții, primul popor migrator venit pe teritoriul patriei noastre după retragerea aureliană (270-275), au acordat-o Sfinților apostoli Andrei și Filip. Această evlavie se explică prin faptul că odată cu învățătura creștină primită de la populația locală creștină, goții au preluat și cinstea pe care aceasta o dădea Sfinților, în general, și celor doi apostoli, Andrei și Filip, în special. Precizăm că ceea ce se numește „Fragmentul de calendar got” cuprinde sfinții din perioada cuprinsă între 23 octombrie și 30 noiembrie.

Goții, prezenți în nordul Dunării aproximativ un secol, au primit creștinismul atât în urma contactelor cu populația băștinașă creștină, ai căror membri au transmis noua învățătură (creștină) „de la om la om”, cât și prin relațiile pe care le aveau cu creștinii din sudul Dunării, respectiv din Dobrogea, precum și ca urmare a misiunii lui Ulfila, „Apostolul goților”.

Așa înțelegem rapida creștinare a goților, care au dat Bisericii o mulțime de sfinți- informațiile păstrate vorbesc de 26 martiri creștini - mai cunoscuți fiind Sfântul

Nichita (pomenit pe 15 septembrie) și Sfântul Sava Gotul sau de la Buzău (prăznuit pe 12 aprilie).

De asemenea, dovada că goții s-au organizat bisericește, cu ierarhie, o arată participarea episcopului Teofil „al Goției” la primul Sinod ecumenic de la Niceea din anul 325, alături de episcopul Tomisului, conform mărturiei lui Eusebiu de Cezareea, „Părintele Istoriei bisericești”.

Mai mult, moaștele Sfântului Sava, înecat în râul Buzău în 12 aprilie 372, a determinat o interesantă și valoroasă corespondență între Sfântul Vasile cel mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei, și Sfântul Bretanion, episcopul Tomisului (tradusă și în limba română, în colecția „Părinți și Scriitori bisericești”, vol. 12, 1988).

Din Martirologiile istorice aflăm că Sfântul apostol Filip a predicat în Sciția. Astfel, două dintre cele cinci „Martirologii istorice”, a lui Usuard (sec. IX) și Adon de Vienne (sec. IX), atestă misiunea Sfântului apostol Filip în părțile noastre, în Sciția. Precizăm că cele cinci Martirologii (Beda Venerabilul, sec. VIII, Raban Maur-sec. IX, Flor de Lyon-sec. IX, Adon de Vienne-sec. IX și Usuard-sec. IX), care constituie categoria Martirologiilor istorice, stau la baza Martirologiului roman, deci un document eclesiastic oficial, definitivat în anul 1584.

Astfel, în Martirologiul lui Adon de Vienne, pentru data de 1 mai, se consemnează: „Pomenirea Sfinților apostoli Filip și Iacob, dintre care Filip, după ce a convertit la credința în Hristos aproape întreaga Sciție...a câștigat-o și care a adormit (în Domnul) în cetatea Ierapolis din Asia, fiind înmormântat cu părinții săi după un sfârșit frumos”.

Cuvinte similare sunt menționate și de către Usuard în Martirologiul ce-i poartă numele și tot pentru ziua de 1 mai: „De asemenea se face cinstirea fericiților apostoli Filip (nota n.) și Iacob, dintre care Filip, după ce a convertit la credință aproape întreaga Sciție, a avut un frumos sfârșit în cetatea Ierapole din Asia. Iacob însă, care e numit fratele Domnului, a fost înmormântat lângă templul din Ierusalim, unde el fusese aruncat”.

Așadar, ziua de astăzi, 14 noiembrie, închinată Sfântului Filip, apostol al românilor, împreună cu Sfântul apostol Andrei, este o zi însemnată atât pentru Biserica Ortodoxă, în general, cât și pentru Biserica Ortodoxă Română, în special, după cum ar trebui să fie și pentru fiecare membru al acesteia, bine știind că Biserica

este formată din „pietre vii” (I Petru 2, 5) a căror menire este să ne apropiem de El, „piatra cea vie” (I Petru 2, 4).

Ora de religie - Sfântul apostol Filip (14 noiembrie)

Acest ucenic al Mântuitorului şi apostol al Bisericii, este cinstit în această primă zi a postului Crăciunului. Era originar din localitatea Betsaida din provincia Galileea. Sfântul Filip a fost chemat chiar de Domnul Iisus Hristos ca să-i devină ucenic şi apostol. Sfântul Filip a mărturisit despre Mesia atunci când l-a întâlnit pe Natanael, i-a zis: „Am găsit pe Acela despre Care a scris Moise în Lege şi prooroci, pe Iisus, fiul lui Iosif cel din Nazaret“ (Ioan 1,45). Sfântul Apostol Filip este cel de-al treilea Apostol chemat la misiune de către Domnul Hristos.

Documente descoperite recent atestă faptul că Sfântul apostol Filip l-a însoţit pe Sfântul apostol Andrei în Scythia Minor, Dobrogea de astăzi, pentru a propovădui cuvântul lui Dumnezeu oamenilor de acolo. Cel care a prezentat descoperirea acestui adevăr istoric în documentele antichităţii creştine este Acad. Prof. univ. dr. Emilian Popescu. Domnia sa aminteşte că, mai înainte de dânsul, cel care a legat originile apostolice ale creştinismului românesc de Sfântul apostol Filip a fost istoricul bisericesc Ştefan Lupşa. Dintre dovezile documentare care atestă propovăduirea Sfântului Filip în Scythia, profesorul Emilian Popescu menţionează ca cel mai vechi izvor Calendarul gotic. Potrivit istoricului german H. Achelis, care a cercetat în mod riguros acest document, Calendarul gotic ar fi fost alcătuit în

Tracia, unde împăratul Teodosie I (379-395) le-a fost acordat azil goţilor refugiaţi din nordul Dunării, din calea hunilor, prin anul 380. Achelis a concluzionat că în această perioadă a fost alcătuit Calendarul şi că în el au fost introduse sărbători specifice goţilor arieni. Totuşi acest calendar nu este în totalitate arian, căci în el sunt cuprinse şi sărbători ale ortodocşilor.

Calendarul gotic a înscris printre zilele de sărbătoare specifice creştinilor din această zonă nu numai pe Sfântul apostol Andrei, ci şi pe Sfântul apostol Filip, ca propovăduitori ai Evangheliei în Scythia. Această înscriere nu este o ficţiune, fiindcă nici unui nume sau relatare istorică înscrise în Calendar nu i s-a contestat autenticitatea şi veridicitatea. În plus, cele consemnate în acest calendar se regăsesc şi în alte documente precum Scrierea apocrifă a lui Abdias şi Martirologiul lui Adon, alcătuit între anii 855-860. De asemenea trebuie menţionat şi Martirologiul lui Usuard un călugăr din mânăstirea Saint Germain des Pres, de lângă Paris († 877). Toate acestea au ca punct comun menţionarea Sfântului Apostol Filip ca propovăduitor al Evangheliei în Scythia.

Prietenia dintre Sfântul apostol Andrei şi Sfântul apostol Filip ne este relatată în Sfânta Scriptură. Când Mântuitorul a înmulţit cele cinci pâini şi cei doi peşti, Andrei şi Filip au fost amândoi protagonişti ai acestei minuni (Ioan 6, 4-9), iar când evreii elenişti au dorit să meargă la Domnul Iisus l-au abordat mai întâi pe Filip, iar acesta a mers la Andrei pentru ca să intervină împreună la Domnul ca să-i primească (Ioan 12, 20-22). Desigur că toate aceste întâmplări din viaţa lor şi multe altele ce nu au fost consemnate, i-au unit într-o prietenie puternică, care avea să se vadă şi în misiunea lor în Asia mică şi Scythia.

Aveau să rămână împreună întru viaţa veşnică şi dincolo de moartea martirică pe care au suferit-o şi unul şi altul. Sfântul apostol Filip a murit la Ierapole, unde a fost răstignit cu capul în jos. Îl pomenim cu multă cinstire, ca pe un Apostol al lui Hristos şi stâlp al Bisericii. Faptul că pe teritoriul ţării noastre au trecut doi Apostoli ai Domnului, răspândind sămânţa Evangheliei lui Hristos, ne îndreptăţeşte să preţuim şi mai mult istoria milenară a credinţei strămoşilor noştri. (14 nov. 08).

Anda Elena Pintilie - Ce sfinte moaște veghează alături de Sfânta Parascheva

Credincioșii au bucuria de a se închina, pe tot parcursul anului, la sfintele moaște care se află alături de racla Sfintei Parascheva, la Catedrala Mitropolitană din Iași.

La Catedrala Mitropolitană din Iași, alături de moaștele Sfintei cuvioase Parascheva, se află și o raclă cu părticele din moaștele mai multor sfinți și din brâul Maicii Domnului. Credincioșii au bucuria de a se închina, pe tot parcursul anului, la:

- Brâul Maicii Domnului;
- Sfânta mare mucenița Varvara;
- Sfânta mucenița Paraschevi;
- Sfânta mucenița Chiriachi;
- Sfântul cuvios Ioan Casian;
- Sfinții cuvioși uciși în Mănăstirea „Sfântul Sava”;
- Sfinții mucenici uciși în Creta;
- Sfinții 40 de mucenici de la Sevastia;
- Sfântul sfinţit mucenic Haralambie;
- Sfântul mare mucenic Gheorghe;
- Sfântul mare mucenic Pantelimon;

- Sfântul mare mucenic Mina;
- Sfântul mare mucenic Artemie;
- Sfântul mare mucenic Ioan cel nou de la Suceava;
- Sfântul mare mucenic Teodor Tiron;
- Sfântul mare mucenic Teodor Stratilat;
- Sfântul mucenic Antipa, episcopul Pergamului;
- Sfântul cuvios Atanasie;
- Sfântul cuvios Gherman;
- Sfântul Ştefan;
- Sfântul ierarh Epifanie;
- Sfântul ierarh Modest;
- Sfântul sfinţit mucenic Dionisie Areopagitul;
- Sfântul ierarh Grigorie teologul;
- Sfântul ierarh Ioan milostivul;
- Sfântul evanghelist Marcu;
- Sfântul apostol Bartolomeu;
- Sfântul apostol Filip;
- Sfântul apostol Varnava;
- Sfântul sfinţit mucenic Elefterie;
- Sfântul mare mucenic Trifon;
- Sfântul mucenic Ermoghen;
- Sfântul mucenic Armin;

Mormântul Sfântului apostol Filip, descoperit în Turcia

Potrivit Agenţiei de presă Anatolia, citată de AFP, în 2011 a fost descoperit mormântul Sfântului apostol Filip, unul dintre cei 12 Apostoli ai Mântuitorului Iisus Hristos. O descoperire importantă pentru lumea creştină şi pentru arheologie a fost adusă la lumină de o echipă de arheologi, condusă de profesorul italian Francesco d'Andria, în Pamukkale, vechiul oraş Hierapolis, din vestul Turciei, specialiştii susţinând că este vorba de mormântul unuia dintre Sfinţii Apostoli, respectiv Sfântul apostol Filip.

Coordonatorul echipei, italianul Francesco d'Andria, a declarat că această descoperire a venit după mai mulţi ani de căutări.

„L-am găsit în sfârşit sub dărâmăturile unei biserici, pe care le-am scos la lumina zilei în urmă cu o lună", a explicat arheologul d'Andria. Specialistul a precizat că echipa sa a păstrat mormântul intact, însă „într-o zi, el va fi deschis, fără îndoială". Biserica este localizată în Pamukkale, cunoscută drept Hierapolis în Antichitate, unde Sfântul Apostol Filip a suferit moartea martirică.

„Sfântul Filip a venit la Hierapolis şi a fost omorât de romani din cauza faptului că răspândea creştinismul în regiune. Sfântul Filip este considerat un martir. Această descoperire ne-a produs o mare emoţie. Filip este menţionat în Biblie şi este foarte

important că i-am găsit mormântul, iar acest lucru va avea un ecou puternic în toată lumea”, a mai spus d’Andria.

Sfântul apostol Filip este prăznuit la 14 noiembrie. El nu trebuie confundat cu Sfântul Filip, unul din cei 7 diaconi, sărbătorit la 11 octombrie. Sfântul apostol Filip era din Betsaida Galileii, cetatea Sfinţilor apostoli Petru şi Andrei. Sfântul apostol Filip a propovăduit Evanghelia Mântuitorului Hristos şi în Sciţia mică, Dobrogea de astăzi, el fiind cel de-al doilea apostol care a adus Cuvântul Mântuitorului pe pământul românesc.

În prezent, moaștele Sfântului apostol Filip, dar și ale Sfântului apostol Iacov se află în Biserica Sfinţilor Apostoli din Roma.

Oraşul Hierapolis şi ruinele Bisericii martiriului Sfântului apostol Filip - Turcia - galerie foto

© doxologia.ro

© doxologia.ro

FRİGYA HİERAPOLİSİ
HIERAPOLIS DI FRIGIA
HIERAPOLIS OF PHRYGIA
Patrimonio Mondiale UNESCO n. 485
T.C. DENİZLİ İL ÖZEL İDARESİ
Türkiye
T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
GÜNEY BİZANS KAPISI (İ.S. V. yüzyıl başı)
Traverten bloklar ve içinde mermer parçaların da bulunduğu devşirme malzeme ile yapılmıştır. İki adet dörtgen planlı kuleye yaslanmıştır, Kuzey Bizans Kapısı'nda olduğu gibi monolit arkhitrav üzerinde yer alan hafifletme kemeri ile şekillenmiştir. Kapının bulunduğu mekan, ikizine göre daha alçaktır. Son çalışmalar ile yıkıntı halinde olan bloklar duvardaki yerlerine yerleştirilmiştir.
PORTA BIZANTINA SUD (Inizio del V secolo d.C.)
Costruita in blocchi di travertino ed in materiale di reimpiego anche marmoreo, è fiancheggiata da due torri quadrate, ed appare, come la Porta Bizantina Nord, caratterizzata da un grande arco di scarico posto sull'architrave monolitico. L'altezza del vano della porta è però minore rispetto alla sua gemella settentrionale. Interventi recenti hanno rimosso i blocchi di crollo ed integrato ampie porzioni del muro.
THE SOUTHERN BYZANTINE GATE
(Beginning of the 5th century AD)
Built of travertine blocks and reused masonry, some in marble, and flanked by two square towers. Like the North Byzantine Gate, it is characterised by a large arch resting on a monolithic architrave. However, the actual height of the door is somewhat lower than its northern twin. Recent work has led to the removal of collapsed masonry and has reconstructed ample portions of the wall.
İtalyan Arkeoloji Heyeti
Missione Archeologica Italiana
Italian Archaeological Mission
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

HIERAPOLIS DI FRIGIA
Patrimonio Mondiale UNESCO n. 485
Missione Archeologica Italiana
T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Italian Archaeological Mission
TIYATRO
IL TEATRO
THE THEATRE
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

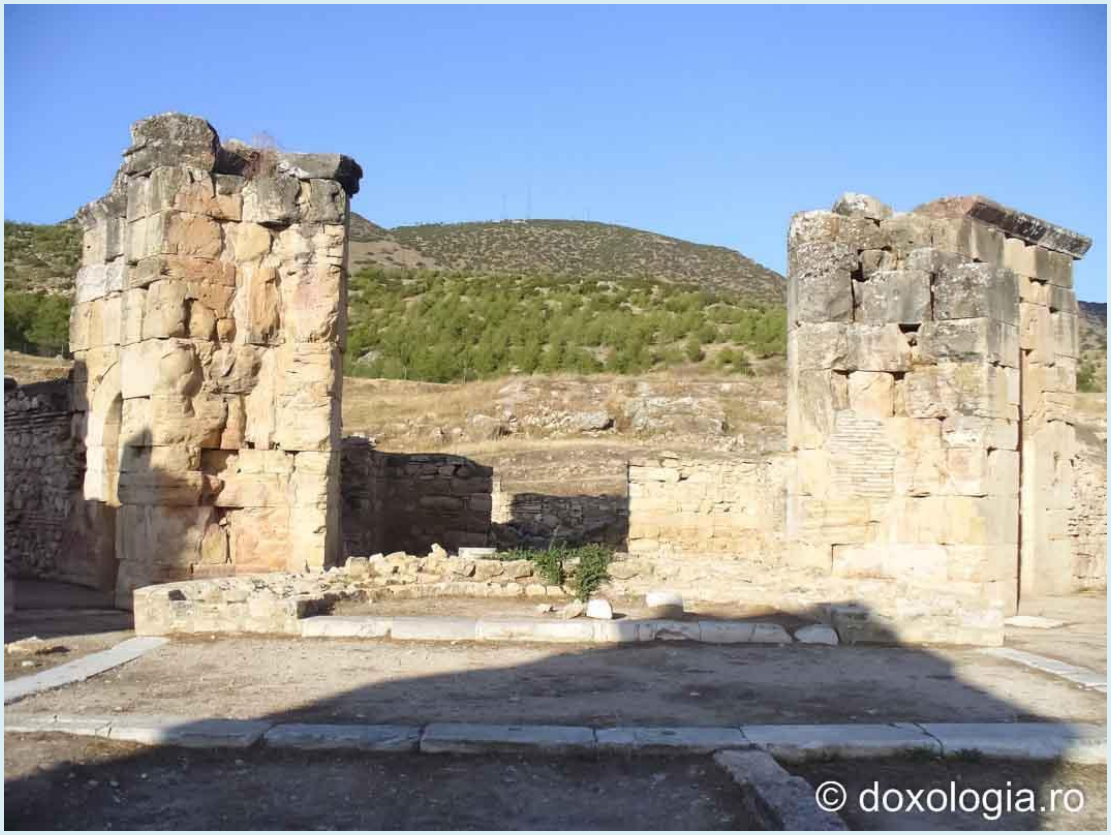
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

FRİGYA HİERAPOLİSİ
HIERAPOLIS DI FRIGIA
HIERAPOLIS OF PHRYGIA
Patrimonio Mondiale UNESCO n. 485
T.C. DENİZLİ İL ÖZEL İDARESİ
Türkiye
T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AZİZ PHILIPPUS MARTYRIONU
IL MARTYRION DI SAN FILIPPO
THE MARTYRION OF St. PHILIP
İtalyan Arkeoloji Heyeti
Missione Archeologica Italiana
Italian Archaeological Mission
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Mormântul cu moaștele Sfinților apostoli Filip și Iacov - Biserica Sfinţilor Apostoli din Roma - galerie foto

foto: Magda Buftea

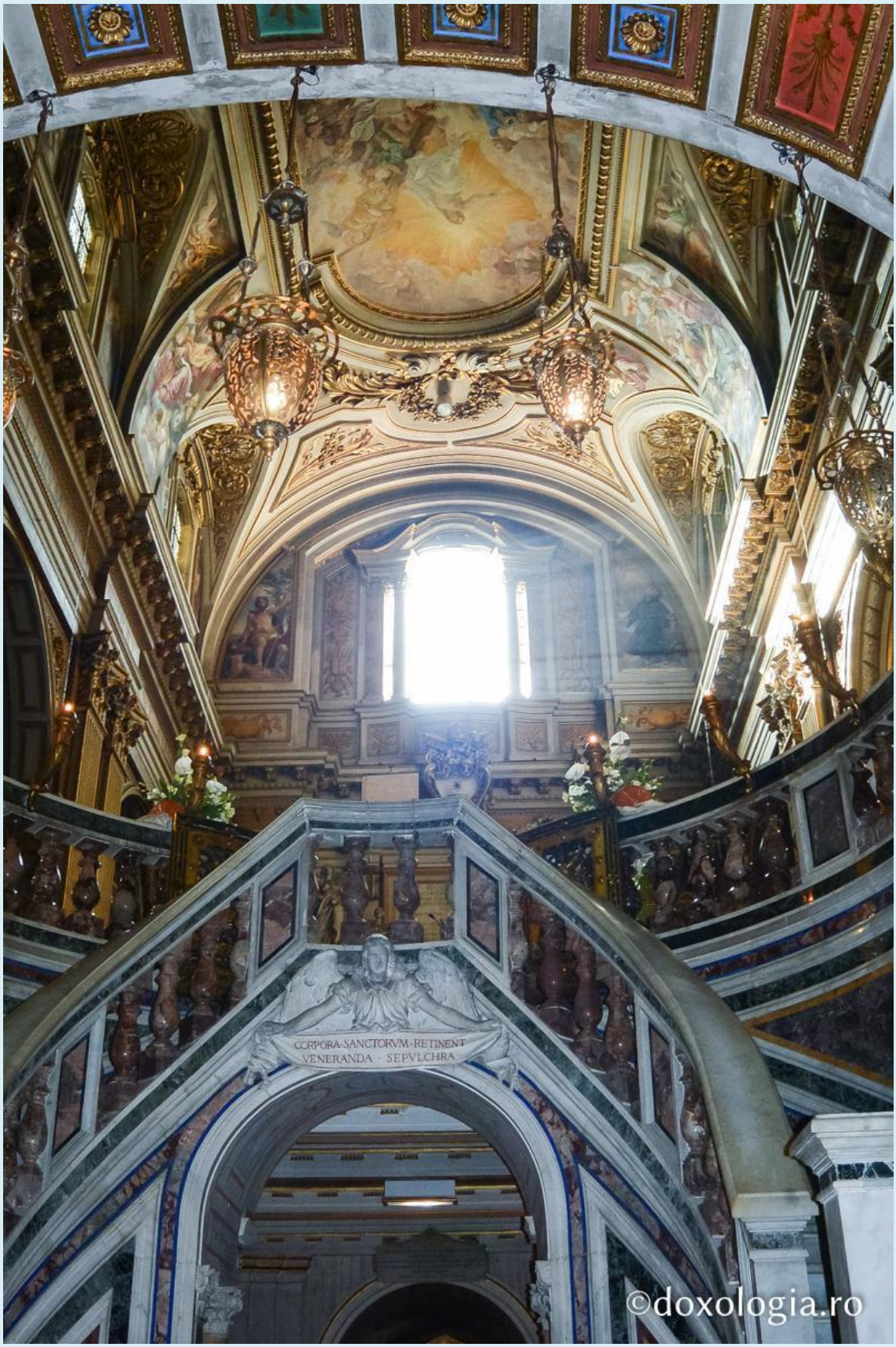
CORPORA·SANCTORVM·RETINENT
VENERANDA · SEPVLCHRA
©doxologia.ro

©doxologia.ro

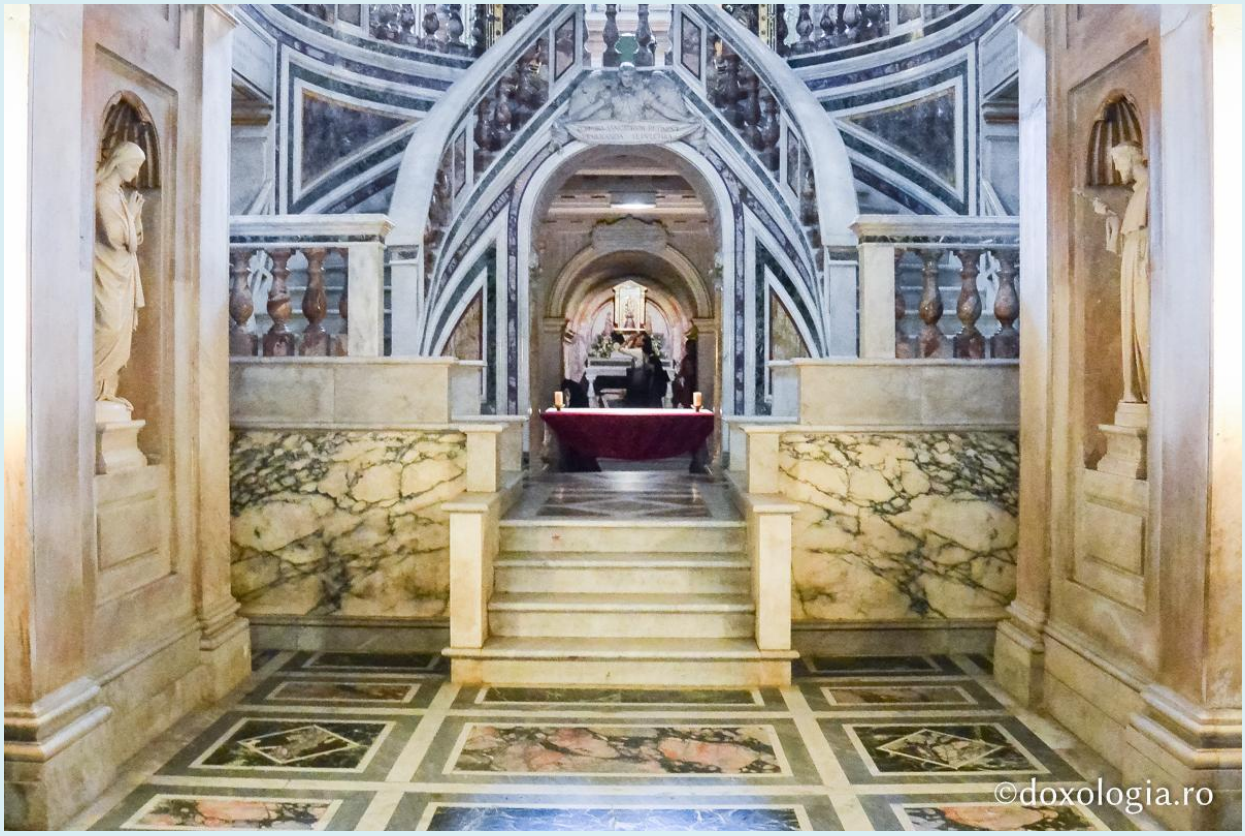
©doxologia.ro

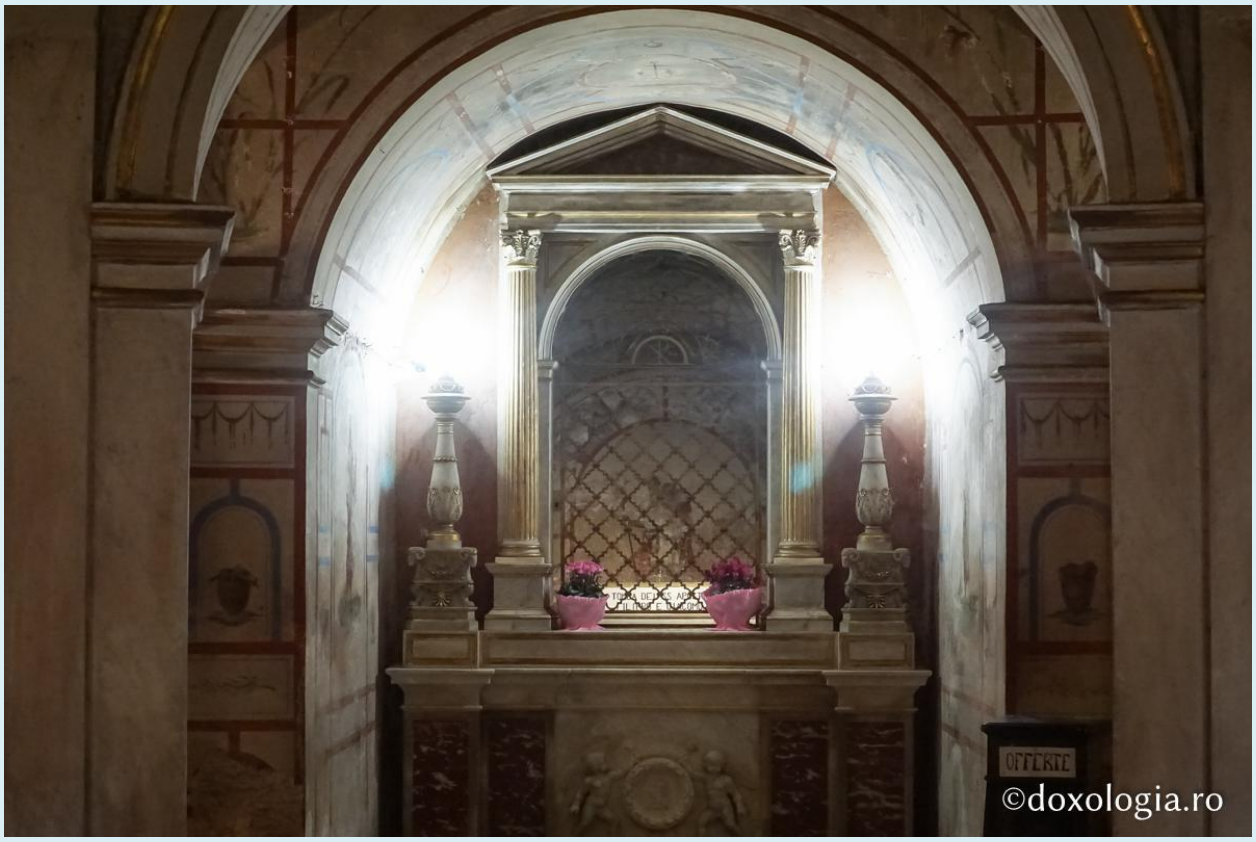
OFFERTE
©doxologia.ro

©doxologia.ro

A
TOMBA DEI·SS APOSTOLI
FILIPPO E GIACOMOMIN
Ω
©doxologia.ro

A
TOMBA DEI·SS APOSTOLI
FILIPPO E GIACOMOMIN
Ω
©doxologia.ro

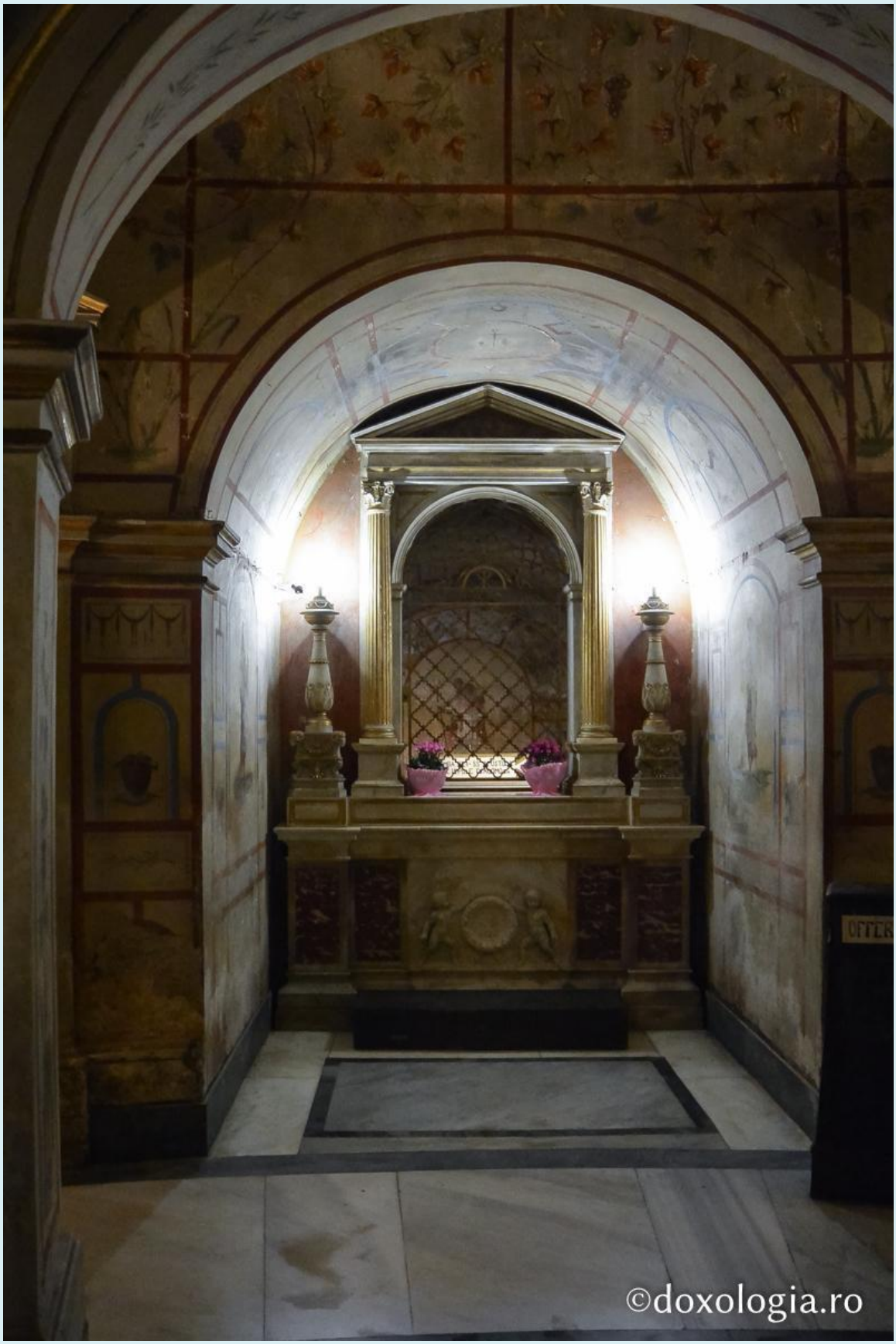
©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

Icoane

Dionisie din Furna arată că Sfântul apostol Filip din Betsaida Galileii (dintre cei doisprezece) se zugrăvește ca un tânăr fără barbă. Ține în mână un sul înfășurat, semn că a fost propovăduitor al Evangheliei. Se mai zugrăvește împreună cu ceilalți Apostoli în icoanele ce reprezintă scene din viața lui Hristos la care au fost cu toții de față (Erminia picturii bizantine, Sophia, București, 2000, pp. 149, 190, 216).

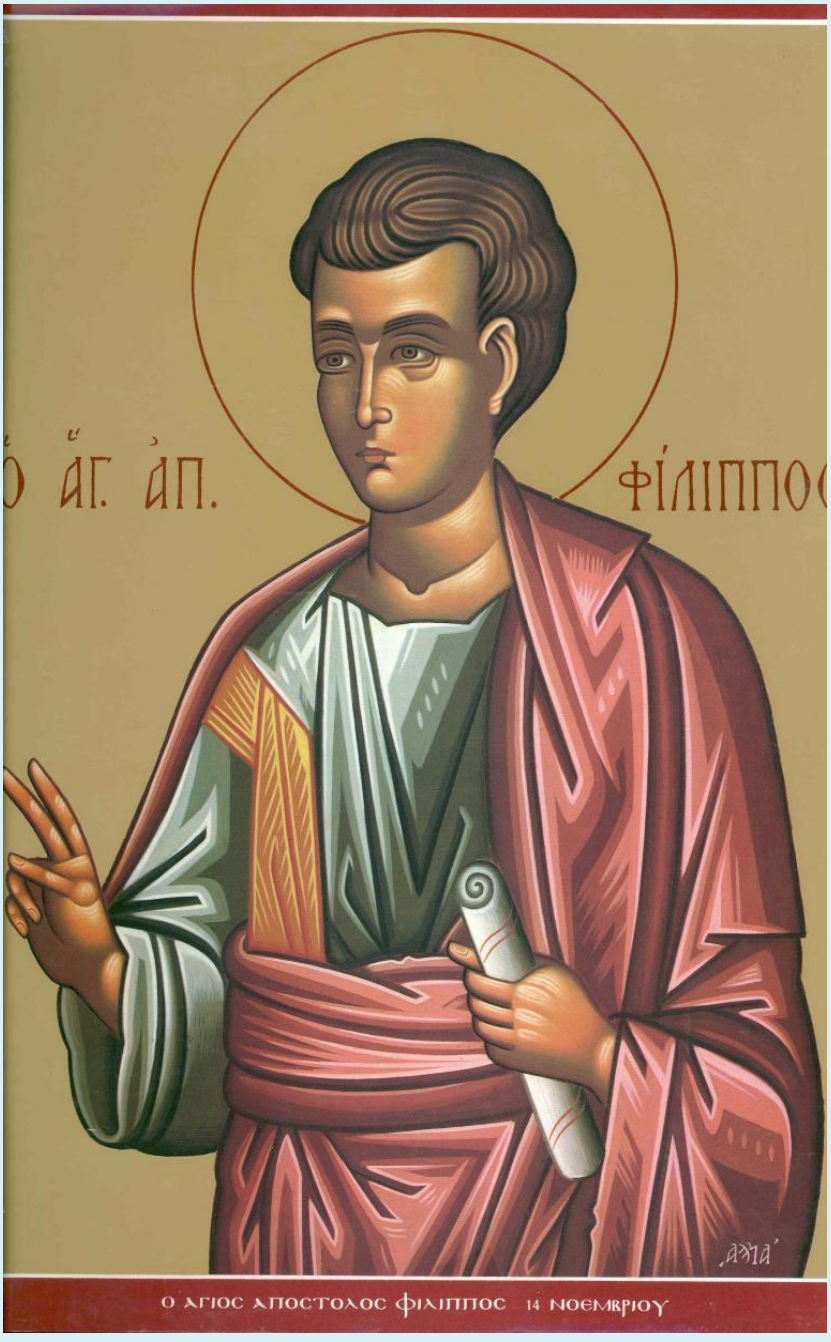

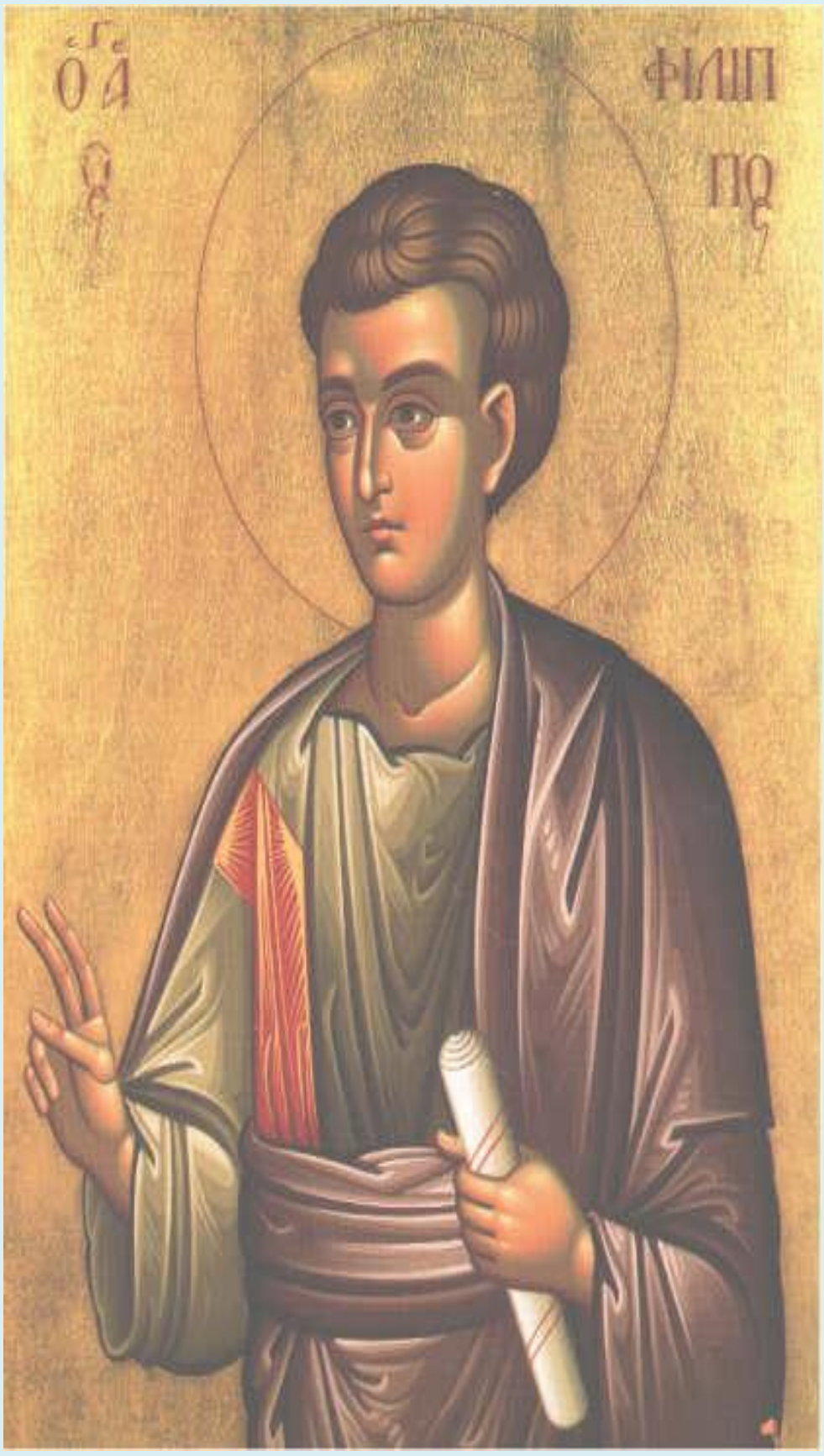
ΦΙΛΙΠ
ΠΟ

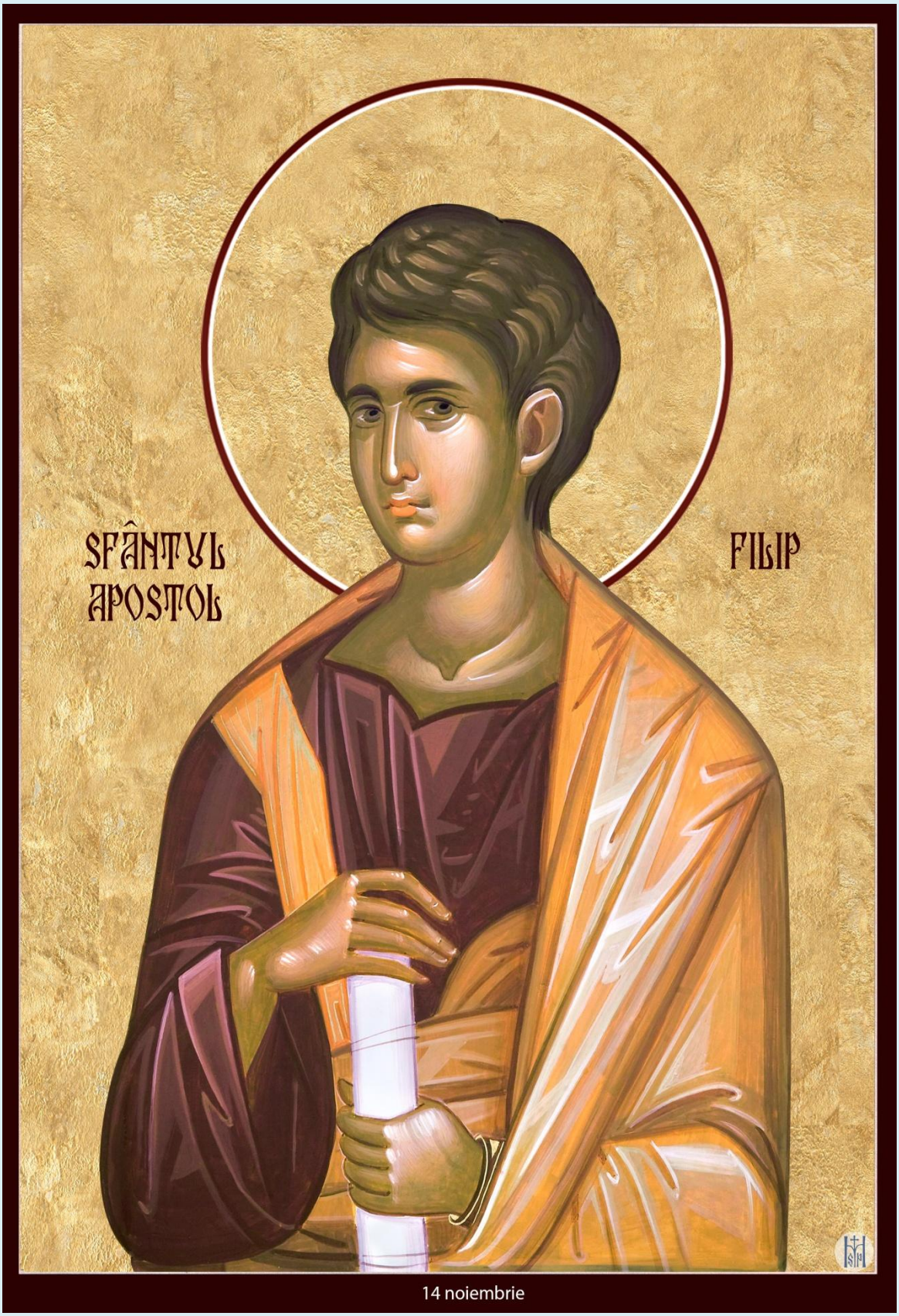

14 noiembrie

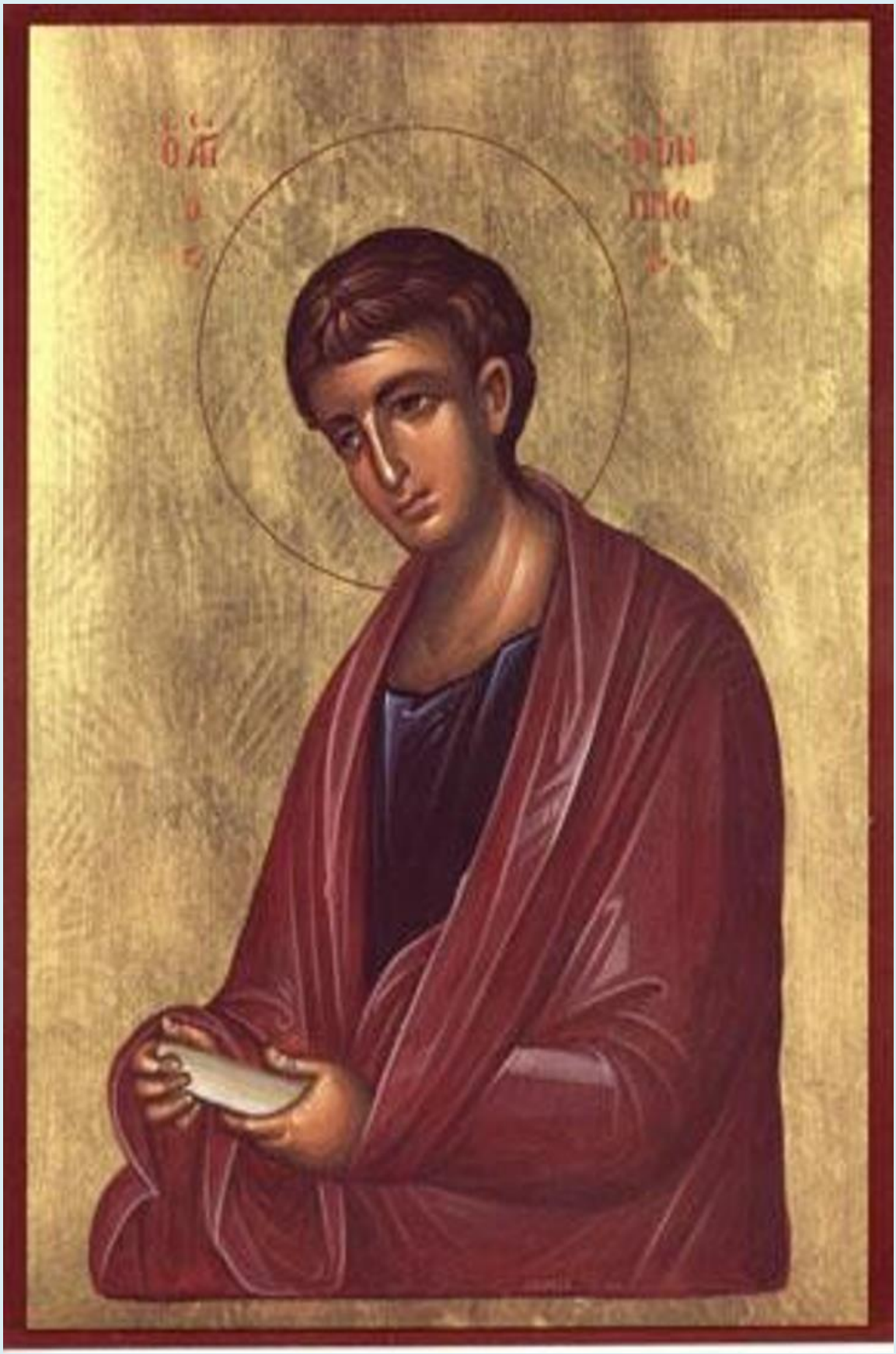

Ο ΑΓΙΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ

Ὁ Ἅγ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ

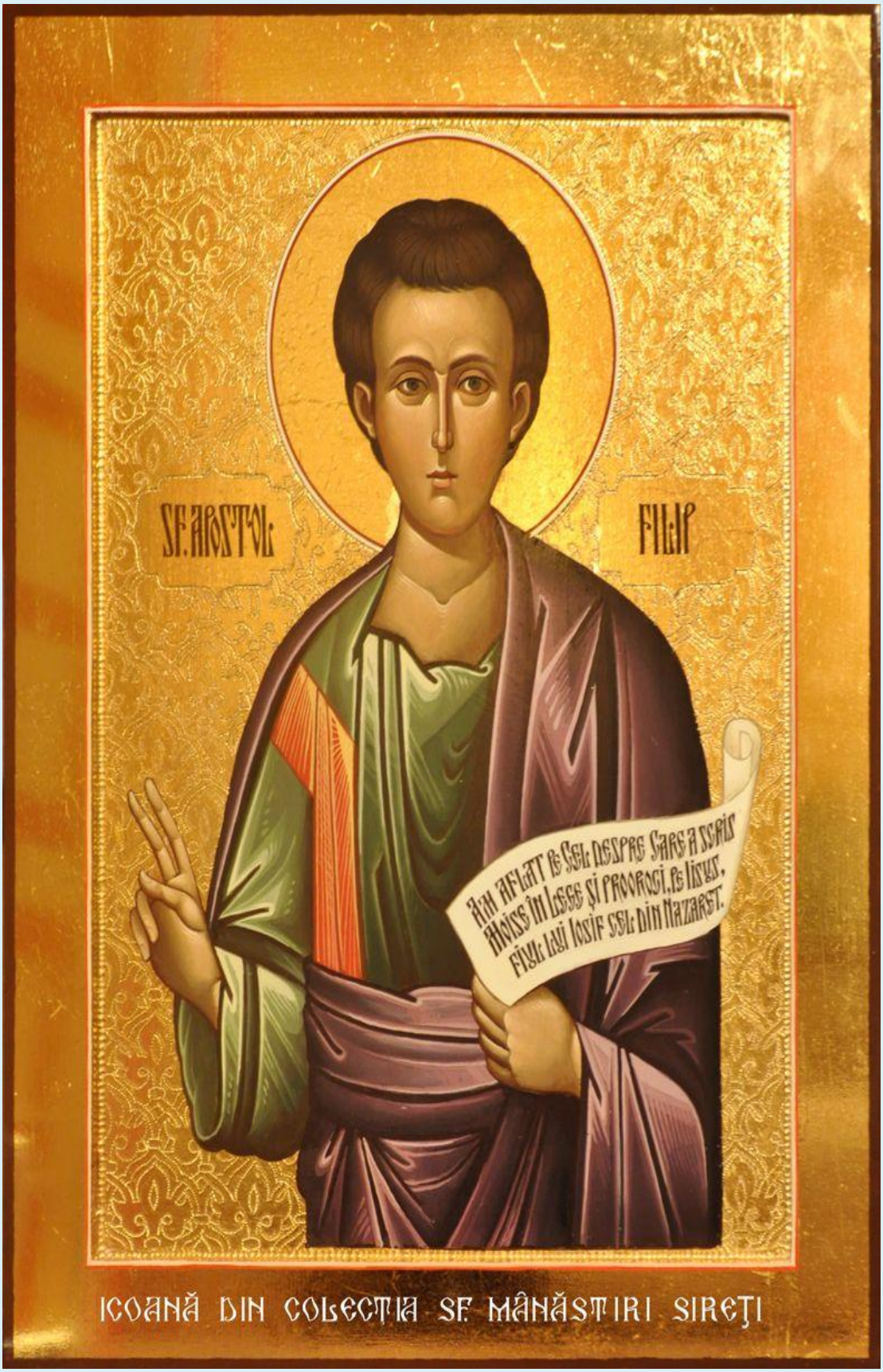

ICOANĂ DIN COLECŢIA SF MĂNĂSTIRI SIREŢI

Ο ΑΓΙΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ
www.byzarticon.gr

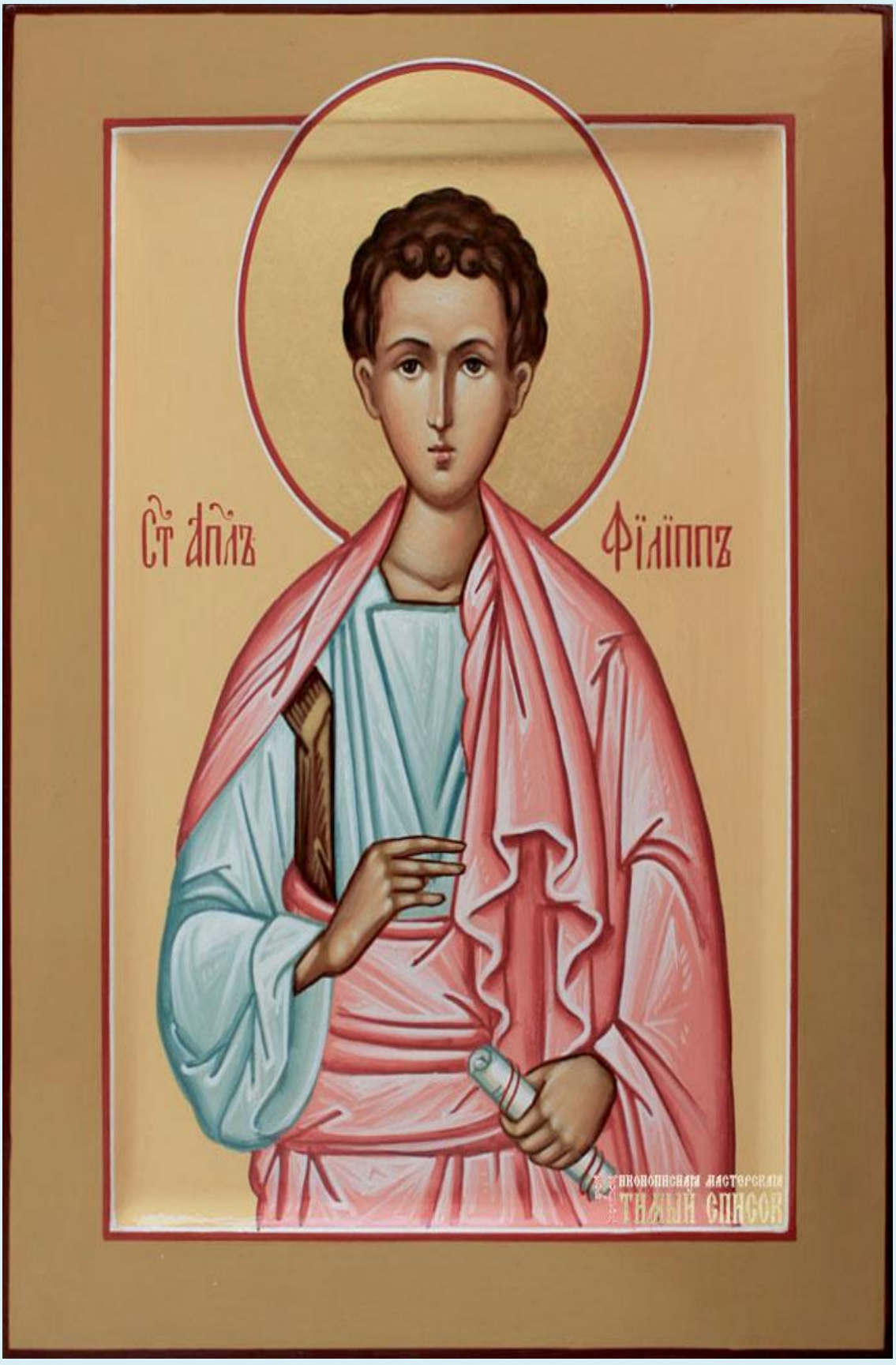
Ст҃ Апл҃ъ
Фїлїппъ
ИКОНОПИСНАЯ МАСТЕРСКАЯ
ТИМЫЙ СПИСОК

ΟΑΓΙΟC
ΦΙΛΙΠΠΟC

SF. AP. VARTO-LOMEU
SF. AP. FILIP

SF. AP. VARTO-LOMEU
SF. AP. FILIP

СТЫЙ АПЛ ФИЛИППЪ.

SF. AP.
FILIP

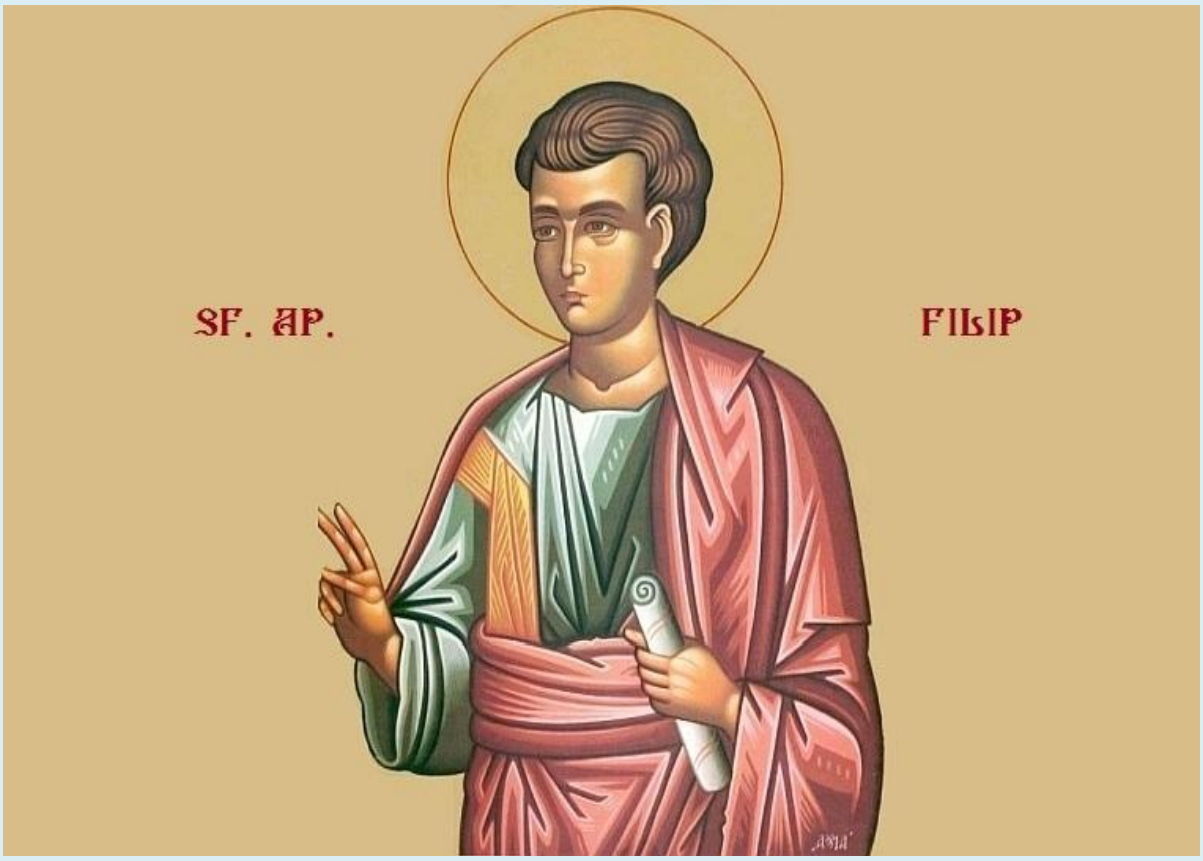
SF. AP.
FILIP

Frați printre sfinți

BASILICA.RO

Sf. Ap. Filip

14 noiembrie

Filip – gr. „iubitor de cai”

Sf. Ap. Filip este unul din apostolii care a propovăduit pe teritoriul Dobrogei. În timpul misiunii apostolice a făcut foarte multe minuni, iar dragostea față de Dumnezeu a fost încununată cu mucenicia.

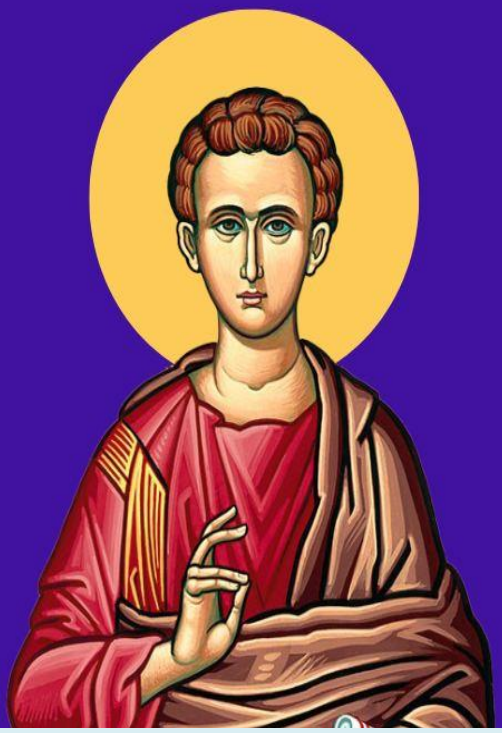

Sf. Mariamna

17 februarie

Mariamna – ebr. „cea iubită”

Sf. Mariamna, cea întocmai cu apostolii, l-a însoțit pe Sf. Ap. Filip, fratele ei, și pe Sf. Ap. Bartolomeu în misiunea apostolică. După moartea Sf. Filip a mers în Licaonia, unde a propovăduit cuvântul Domnului până la moarte.

Sfinta Cuvioasa
Mariamna

ПРВНА
МАЇМНА

Η ΑΓΙΑ
ΜΑΡΙΑΜ
ΝΗ

www.Icon-Art.ru

Troparul
Sfântului
Apostol Filip
14 Noiembrie - Glasul 3
Apostole Sfinte
Filip, roagă pe
Milostivul
Dumnezeu să
dăruiască iertare
de greşeli
sufletelor noastre.

TUTUROR CELOR CARE
POARTĂ NUMELE SFÂNTULUI
APOSTOL FILIP
LE DORIM
SĂNĂTATE, SPOR ÎN CREDINȚĂ
ȘI FAPTE BUNE
La mulți ani!
BASILICA.RO

Bucură-te, Sfinte apostol Filip!